

Kronika

města

Dobrušky

za rok 2016

Obsah kroniky

1. Významná dobrušská výročí roku 2016.....	1
2. Nejdůležitější události v životě města.....	9
3. Hlavní celoměstské akce.....	11
4. Hospodářský život, sociální a správní záležitosti.....	14
5. Kulturní dění	19
6. Školství.....	29
7. Církev	39
8. Spolky a spolkový život.....	44
9. Sportovní život.....	47
10. Zajímavosti ze života a minulosti města.....	54

1. Významná dobrušská výročí roku 2016

- Květen – červen 1336: Král Jan Lucemburský zatížil Dobrušku, jakož i všechna tržní města a městečka, novou daní zvanou "ungelt" – 680 let.
- 28. června 1361: Mutina a Sezema z Dobrušky učinili bohatou nadaci k děkanskému kostelu P. Marie a sv. Václava v Dobrušce na vydržování třetího kaplana a na výživu žáků dobrušské školy, jejíž rektor měl také vykonávat radní písařství. V textu jsou poprvé připomenuty obce Běstvin, Křovice a Pulice i les Halín – 655 let.
- V roce 1421 bojovali v okolí Dobrušky husité pod Žižkovým velením – 595 let.
- 8. srpna 1481 potvrdil Samuel z Hrádku a Valečova městu předešlá privilegia – 535 let.
- 1551 daroval Vilém Trčka z Lípy Dobrušce zvon o váze 20 centů, ulitý Václavem Konvářem v Hradci Králové – 465 let.
- 29. srpna 1586 vypukla v Dobrušce a okolí morová epidemie – 430 let.
- 1591 se prvně připomíná osada Chábory – 425 let.
- 15. dubna 1596 koupila Dobruška od své vrchnosti Viléma a Krištofa Jaroslava nedílných bratří Trčků z Lípy dvůr v Běstvinách za 1.000 kop gr. č. – 420 let.
- 19. dubna 1596 potvrdili Trčkové předešlá městská privilegia a dále stanovili, že mimo Valu, Provoze a Mělčan ještě vsi Domašín, Bačetín a Sedloňov musí odebírat z Dobrušky pivo. Rovněž se zavázali, že měšťané budou dostávat potřebné dříví na opravu pivovaru z lesa Chlumu. Ze dvora v Běstvinách předeřpsali poplatek, tzv. šos. – 420 let.
- Roku 1601 si opočenská vrchnost vypůjčila od dobrušských sousedů 737 kop gr. 3 d. č. a od křovických 31 kop gr. č. Celkem tedy 768 kop gr. č. 3 d. – 415 let.
- 21. ledna 1616 potvrdil císař Matyáš Dobrušce konání úterních týdenních trhů, čtyř trhů výročních a dvou trhů koňských – 400 let.
- 20. října 1626 vydali purkmistr a rada města Dobrušky tzv. nádenický řád, v němž m.j. určili i mzdu za jednotlivé pracovní úkony – 390 let.
- 20. března 1631 byly nařízením pražského arcibiskupa hraběte Arnošta Harracha zavedeny velikonoční zpovědní cedulky, jimiž se musel každý prokázat císařské protireformační komisi – 385 let.
- V prosinci 1631 zničil neznámý pachatel před děkanským kostelem trdlici, na níž byli pro potupu přivazováni nekatolíci – 385 let.
- 3. března 1636 zřídil v Domašíně v dnešním čp. 6 kovář Jiřík první kovárnu. Zanikla roku 1782 – 380 let.
- V roce 1641 slil Martin Exner, zvonař v Hradci Králové, pro Dobrušku nový zvon – 375 let.

- Rovněž k roku 1641 se při kostele P. Marie a sv. Václava připomíná literátský kůr – 375 let.
- V roce 1646 postihla Dobrušku a okolí morová epidemie – 370 let.
- 26. července 1646 Dobrušku a okolí postihla katastrofální vichřice a krupobití. Kroupy dosahovaly velikosti holubiho až slepičího vejce – 370 let.
- 9. října 1646 vtrhlo do Dobrušky švédské vojsko generála Wittenberga a zůstalo zde 14 dní. Ve městě vojáci zapálili několik domů, v Křovicích 2 stavení a vydrancovali širé okolí – 370 let.
- 2. května 1651 bylo v Dobrušce při soupisu poddaných opočenského panství, pořízeném z rekatolizačních důvodů, napočítáno 769 obyvatel, v Křovicích 86, v Pulicích 174, v Mělčanech 72 a v Domašíně 124 osoby. V Dobrušce a Křovicích bylo zjištěno pouze 48 katolíků, v rychtě domašinské žádný – 365 let.
- 11. dubna 1666 purkmistr a rada města Dobrušky odmítli v dopise krajským hejtmanům německou korespondenci slovy: "... My českými právy od mnoha let se řídíme a jazyk německý neznáme ..." – 350 let.
- 28. září 1666 bylo v Dobrušce napočítáno 19 židovských obyvatel – 350 let.
- Katastrofální sucha způsobila v roce 1686 obrovské škody na úrodě – 330 let.
- Roku 1686 byla u kostela Svatého Ducha vystavěna nová zvonice – 330 let.
- V roce 1716 se v Dobrušce narodil významný malíř Štěpán Fiker, který se mj. v letech 1761 – 1764 podílel na malířské výzdobě kostela sv. Bartoloměje v Bystrém. V r. 1763 byl v Dobrušce konšelem – 300 let.
- 3. května 1716 napadlo v Dobrušce a okolí velké množství sněhu a udeřily kruté mrazy. Na horách leželo přes 2 m sněhu – 300 let.
- 28. září 1721 byly mezi městem a židovskou obcí upřesněny podmínky o dalším ubytování židů v Dobrušce – 295 let.
- 20. dubna 1726 projednala městská rada trpkou stížnost dobrušského kantora Ondřeje na těžké životní podmínky obou učitelů zdejší školy a zlepšila jejich důchody – 290 let.
- června 1726 byli Mikuláš Řemínek ze Šonova a Jan Rajman z Jeníkovice, exulanti - evangelíci, při tajném návratu se zakázanými knihami zatčeni a uvězněni v dobrušské šatlavě. Apelační soud v Praze je odsoudil ke třem letům nucených prací v poutech. Oba však z vězení uprchli – 290 let.
- 9. září 1736 byl v Dobrušce na náměstí vysvěcen mariánský sloup se sochami světců, dílo sochaře Ondřeje Deckera z Hradce Králové a kamenického mistra Jana Ignáce Melnického z Vamberka. Základní kámen byl položen 13. 5. 1733 – 280 let.
- 23. prosince 1726 se v Dobrušce narodil významný hudební skladatel, houslista, varhaník a regenschori v Emauzích v Praze, benediktýnský kněz Augustin Šenkýř. Zemřel v Praze 16. 1. 1796 – 270 a 220 let.
- Roku 1741 lékaři Jan Vencel z Nového Kolína a Josef Fentizl z Mittelwaldu s chirurgem Františkem Bartákem z Dobrušky komisionálně ověřili léčivé účinky vody z pramene ve Studánce – 275 let.
- 6. listopadu 1741 vtrhlo do Dobrušky 400 pruských husarů, kteří zde zabavili veliké množství proviantu zanechaného císařskou armádou. Zůstali zde přes celou zimu – 275 let.
- 18. února 1751 přijeli ze Smiřic do Dobrušky misionáři Tovařystva Ježíšova Antonín Koniáš, František Klausal a Josef Kegler, kteří zde působili do 4. března. Za tuto dobu pobrali a spálili 250 knih, 570 knih opravili a vrátili majitelům a vyzpovídali 14.500 osob – 265 let.
- 28. září 1751 napadlo v okolí Dobrušky tolik sněhu, že se jezdilo na saních – 265 let.

- V roce 1756 vypukla nová válka s pruským králem Fridrichem, která trvala do r. 1763. Protože pro neustálé odvody k vojsku se již nedostávalo schopných rekrutů, měli být odvedeni i ženatí. Proto tehdejší vrchnost Rudolf Colloredo naverboval svým nákladem potřebné vojáky z jiných krajů. Zdejší mladí muži se postupně vypláceli – 260 let.
- K 1. lednu 1766 bylo patentem císařovny Marie Terezie z 22. 7. 1765 o reformě soudnictví Dobrušce spolu s dalšími městy odňato hrdelní právo – 250 let.
- 1. února 1771 byly dobrušské domy poprvé označeny popisnými čísly - 245 let.
- 18. října 1786 požádal otec F. Vl. Heka, Josef Hek, dobrušskou městskou radu o povolení kupecké živnosti – 230 let.
- Týž den byl vykonán první pohřeb na hřbitov u sv. Ducha, protože další pohřbívání ke kostelu sv. Václava bylo na základě josefínských reforem zakázáno – 230 let.
- Strašlivá vichřice 26. a 27. listopadu 1786 zničila městské lesy a způsobila nesmírné škody na budovách – 230 let.
- 31. srpna 1791 zakázali purkmistr a rada dobrušským měšťanům další provozování divadla s odůvodněním, že zanedbávají své živnosti – 225 let.
- 20. ledna 1796 byl společným nákladem šesti dobrušských mlynářů zřízen Provozský rybník – 220 let.
- 11. června 1796 byla v Dobrušce postavena obecní pazderna – 220 let.
- V roce 1806 byly v Dobrušce zbořeny brány Opočenská neboli Krajská a Solnická – 210 let.
- 28. února 1806 požádal František Vladislav Hek dobrušský magistrát o zproštění funkce radního protokolisty – 210 let.
- 9. května 1806 postihl město nejstrašnější požár v jeho dějinách. Zničil 269 domů, radnici i pivovar, kostel sv. Václava, děkanství, obě školy, špitál, masné krámy, 5 židovských domů se synagogou a 69 stodol. Při požáru zahynulo 19 osob a 1.800 lidí ztratilo příbytek – 210 let.
- 20. června 1806 vypukly v Dobrušce protizidovské bouře, podnícené prodejem křesťanského domku židu Izraelu Pickovi – 210 let.
- 10. září 1806 nastoupil v Dobrušce kaplanské místo Josef Liboslav Ziegler, osvícenský kněz a národní buditel. Působil zde do 15. 10. 1809 – 210 let.
- 16. června 1811 postihla Dobrušku a okolí vichřice s krupobitím, která zničila veškerou úrodu a strhla střechy mnoha domů i nový kryt radniční věže – 205 let.
- 24. září 1811 povolil magistrát Janu Čížkovi, mlynáři ze Zastavilky, stavbu větrného mlýna – 205 let.
- V roce 1816 Josef Dobrovský podruhé navštívil F. Vl. Heka – 200 let.
- 30. srpna 1821 potvrdil krajský úřad v Hradci Králové F. Vl. Hekovi trest tříměsíčního žaláře za vydání spisu *Veliký pátek* – 195 let.
- 3. prosince 1821 S F. Vl. Hekem bylo zahájeno druhé vyšetřování pro dovoz zakázaných českých biblí. Tvrdé výslechy trvaly pět dní. O vyšetřování, které bylo 30. června 1822 uzavřeno jako bezpředmětné, projevil zájem ministr policie hrabě Sedlnitzký, který o věci referoval císaři – 195 let.
- 9. prosince 1821 sdělil Krajský úřad dobrušskému magistrátu, že zemská vláda nařídila zničit 729 zabavených výtisků spisu *Veliký pátek* – 195 let.
- 25. července 1826 prodalo město řezníkům pozemek v Kostelní ulici k postavení nových masných krámů – 190 let.
- 11. června 1831 byli puličtí robotníci pod pohrůzkou exekuce vyzváni k robotě – 185

let.

- 31. prosince 1831 byli v Dobrušce při soupisu živností a řemesel napočítáni mistři těchto profesí: 1 ranhojič, 4 porodní báby, 1 lékárna, 1 sládek, 15 hospod, 4 hostince, 2 vinárníci, 12 kořalen, 12 řezníků, 6 mlynářů, 7 pekařů, 3 perníkáři, 1 voskař, 3 mydláři, 10 krejčích, 20 obuvníků, 3 kloboučníci, 4 koželuzi, 3 jircháři, 4 kožešníci, 3 mezulánici, 2 soukeníci, 2 punčocháři, 2 umělečtí tkalci, 3 barvíři, 4 provazníci, 1 zedník, 1 tesař, 4 truhláři, 2 koláři, 5 bednářů, 3 kováři, 2 zámečníci, 1 puškař, 2 hřebíkáři, 1 klempíř, 2 hodináři, 8 hrnčírů, 2 sklenáři, 2 soustružníci, 2 knihaři a 10 obchodníků – 185 let.
- 1836 byla založena první oficiální městská kronika psaná purkmistrem MUDr. Antonínem Schwarzem. Do češtiny ji v roce 1845 přeložil učitel Jan Moravec – 180 let.
- V roce 1841 vrchní opočenského panství Daniel Machek znovu založil v Dobrušce školní knihovnu – 175 let.
- 19. února 1841 vyvolaly dešťové přívaly velkou povodeň na Zlatém potoce, která zatopila řadu domů a polí – 175 let.
- 27. března 1841 zemřela ve Vídni, Hauptstrasse čp. 439 na ochrnutí plic ve věku 71 let Marie Magdalena Novotná, babička Boženy Němcové. Byla pochována na bývalém matzleinsdorfském hřbitově, později přebudovaném na park Waldmüller. Pro naprostou chudobu byla pohřbena na náklady pohřebního bratrstva – 175 let.
- 15. září 1841 byla za městem směrem ke kostelu Svatého Ducha dokončena stavba kontribučenské sýpky, tzv. špýchar. Zrušena byla 24. října 1887 a změněna na chudinské byty – 175 let.
- 9. března 1846 bylo v čp. 43 zahájeno vyučování v přádelní škole – 170 let.
- V roce 1851 postavil Václav Dostál v Loučkách kříž – 165 let.
- 18. ledna 1851 bylo dobrušským ochotníkům povoleno provozování 12 divadelních her – 165 let.
- 4. září 1851 postihla Dobrušku a okolí opět vlna cholerové epidemie. V letech 1850 - 1851 zemřely v Dobrušce 72 osoby – 165 let.
- 23. listopadu 1851 se v Dobrušce narodil učitel František Moravec, který po pádu Bachova absolutizmu stál v popředí znovuoživení společenského i kulturního života ve městě. Působil se o znovuzřízení Čtenářské besedy Mutina, byl předsedou pěveckého spolku Dobroš a patřil mezi spoluzakladatele Sokola. Zemřel v Dobrušce 6. března 1924 – 165 let.
- 21. prosince 1851 se v Dobrušce narodil Josef Jiří Novotný, učitel, hudebník a hudební skladatel, ředitel kůru, sbormistr pěveckých jednot Vlasta a Dobroš a zakladatel Filharmonického sdružení pro Dobrušku a okolí. Zemřel v Dobrušce 20. 11. 1907 – 165 let.
- V roce 1861 zahájili dobrušští nákladníci pod Novoměstským kopcem výstavbu nového pivovarského sklepa – 155 let.
- V témže roce byl založen pěvecký spolek *Dobroš* – 155 let.
- Ve stejném roce byl na cestě do Křovic proti židovskému hřbitovu zbudován nákladem Antonína Kyrála kříž – 155 let.
- 24. dubna 1866 vyhořelo v Křovicích 24 gruntů – 150 let.
- V roce 1866 se Dobrušky bezprostředně dotkly události prusko-rakouské války – 150 let.
- 7. října 1866 vyšel z domu čp. 9 další katastrofální požár města, který zničil 81 obydlí, radnici a pivovar, 211 rodin zůstalo bez přístřeší a 1 osoba zahynula. Celková škoda činila 400.000 zl. – 150 let.

- 23. září 1871 se v Opočně narodil ak. malíř František Kupka, který prožil své mládí v Dobrušce. Zemřel 21. června 1957 v Puteaux u Paříže ve Francii – 145 let.
- 15. října 1871 byla v Pulicích slavnostně vysvěcena zvonice a kříž – 145 let.
- K roku 1876 je zaznamenána první zmínka o spolku "Omladina dobrušská". Poslední zpráva je z roku 1914 – 140 let.
- V červenci 1876 navštívil městský archiv Alois Jirásek – 140 let.
- 12. ledna 1881 byla založena dívčí pěvecká jednota Vlasta – 135 let.
- 24. srpna 1881 byla v Dobrušce zřízena živnostenská záložna – 135 let.
- V roce 1886 byl František Adolf Šubert jmenován čestným občanem Dobrušky – 130 let.
- 21. ledna 1886 se v Domažlicích narodil fotograf Josef Ouřada, jehož portrétní, místopisné a dokumentární fotografie mají dnes nevšední hodnotu – 130 let.
- 26. května 1886 byl založen Spolek pro okrašlování a ochranu domoviny – 130 let.
- 24. června 1886 byla ustavena Tělocvičná jednota Sokol – 130 let.
- V roce 1891 založil starosta města Josef Archleb v Dobrušce akciovou společnost na výrobu likérů "La Ferme" (1890) a v Opočenské ulici postavil novou továrnu – 125 let.
- 6. března 1891 se v Dobrušce v čp. 27 narodil pozdější ruský legionář i účastník domácího odboje za 2. světové války, generál Josef Petřík. Byl popraven v Berlíně dne 10. května 1943 – 125 let.
- 13. srpna 1891 byla v Pulicích uvedena do provozu nová knížecí cihelna – 125 let.
- 18. října 1891 zničil požár nově postavenou parní pilu na Zastavilce – 125 let.
- V roce 1896 zahájil v čp. 93 v Opočenské ulici na 10 stavech Rudolf Fröwein jako první v českých zemích výrobu kloboukových stuh – 120 let.
- 2. června 1896 zřídilo městské zastupitelstvo oficiálně městský archiv, jehož správou pověřilo děkana Antonína Flesara – 120 let.
- 12. června 1896 se Na Poddomí narodil hudebník a zpěvák Karel Hrnčíř, který působil v souboru Kocourkovští učitelé – 120 let.
- 18. dubna 1901 se v Náchodě narodil knihař a řezbář Jaroslav Fetter. Řezboval především betlémy a divadelní loutky. Většinu života prožil v Dobrušce, kde také 24. října 1972 zemřel – 115 let.
- 28. srpna 1901 byly v Dobrušce v Solnické ulici dány do provozu nové jatky. Staré jatky v Poddomí byly na příkaz Okresního úřadu v Novém Městě nad Metují zrušeny – 115 let.
- 13. prosince 1901 byla v Dobrušce založena filiálka Křesťanského spolku mladíků v Čechách – 115 let.
- 21. července 1906 byl pro Dobrušku a okolí založen místní odbor Ústředního sdružení dělníků a dělnic textilních se sídlem v Náchodě – 110 let.
- 21. října 1906 byla v hostinci U Beránka založena místní organizace strany národně sociální – 110 let.
- V prosinci 1906 se v Dobrušce připomíná Bruslařský klub – 110 let.
- 5. ledna 1911 schválilo Pražské místodržitelství založení Dělnické tělocvičné jednoty v Dobrušce, která likvidovala na valné hromadě 14. dubna 1923 – 105 let.
- 26. února 1911 bylo založeno stavební družstvo *Vlastní domov* pro výstavbu levných dělnických domků – 105 let.
- 12. srpna 1911 byl v Dobrušce založen Dělnický cyklistický spolek Let – 105 let.
- 11. listopadu 1911 se dosavadní jednotlivé stuhářské podniky firem Nemajer a Žižka v Dobrušce, Rudolf Fröwein tamtéž a Johann Schnaz Söhne ve Vídni s pobočkami v

Dolních Rakousích, Těšínsku, Chorvatsku a Maďarsku spojily ve firmu Spojené továrny na stuhy, akciová společnost ve Vídni – 105 let.

- 20. srpna 1916 se v Dobrušce narodil Karel Zeman, pozdější příslušník čs. vojenské jednotky na Středním východě a v Africe, potom letecký mechanik 312. stíhací peruti ve Velké Británii – 100 let.
- 25. září 1916 se v Dobrušce narodil Antonín Štěpán, učitel a historik. V 50. letech byl předsedou tehdejšího ONV. Pak byl uvězněn a v 60. letech rehabilitován. Byl ředitelem ZŠ Františka Kupky, divadelním ochotníkem a správcem dobrušského městského muzea. Je autorem řady článků z dějin města. Zemřel 20. března 1993 v Dobrušce – 100 let.
- 12. února 1921 rada starších Církve československé v Dobrušce přihlásila pod administrativu duchovní správy v Novém Městě nad Metují nově vzniklou církev v Dobrušce – 95 let.
- 20. dubna 1921 se v bývalé Jugoslávii narodila učitelka a malířka – krajinářka Eliška Trojanová. Zemřela v Dobrušce 6. října 1999 – 95 let.
- 31. května 1921 byla v Dobrušce založena místní skupina Svazu textilního dělnictva – 95 let.
- 27. července 1921 se v Chrudimi narodil Jaromír Pochobradský. Za 2. světové války byl partyzánem a při zatčení gestapem byl těžce raněn. Při bombardování Pardubic 24. srpna 1944 uprchl z tamní nemocnice a vrátil se ke svému oddílu. Po válce se přestěhoval do Dobrušky. V roce 1968 se postavil proti sovětské okupaci Československa a na protest vrátil sovětskou válečnou medaili *Za vítězství nad Německem*. Roku 1969 byl označen za kontrarevolucionáře, vyloučen z KSČ, kam vstoupil ještě v partyzánském oddílu, a propuštěn ze zaměstnání. Zemřel v opočenské nemocnici 2. června 1977 – 95 let.
- 31. července 1921 byla v Dobrušce na náměstí čp. 17 nákladem těl. jednoty Sokol slavnostně odhalena pamětní deska F. Vl. Hekovi. Slavnosti byl přítomen i Alois Jirásek – 95 let.
- 8. srpna 1921 vypukla v pulické cihelně mzdová stávka, oficiálně vyhlášená již 10. 7. Ze solidarity se k ní připojili zemědělní dělníci všech dvorů opočenského velkostatku. Celkem stávkovalo 1200 dělníků. Okresní správa politická v Novém Městě nad Metují nařídila zesílení četnických stanic v Dobrušce a Opočně o jednoho muže – 95 let.
- 9. října 1921 byly v Archlebových sadech slouženy první bohoslužby církve československé – 95 let.
- V roce 1926 zahájil Městský dopravní podnik v Hradci Králové autobusovou dopravu na trati Hradec Králové – Dobruška – 90 let.
- 14. května 1926 byla v Dobrušce založena místní jednota Československé obce legionářské – 90 let.
- 18. června 1926 byl v Domašíně odhalen pomník padlým v I. světové válce – 90 let.
- 20. června 1926 byl slavnostně položen základní kámen ke stavbě sokolovny v Dobrušce – 90 let.
- 13. července 1926 navštívil Dobrušku při svém zájezdu do severovýchodních Čech prezident T. G. Masaryk se svým doprovodem – 90 let.
- 18. října 1926 se v Dobrušce narodil Vladislav Balcar – výtvarník, divadelník a dlouholetý všestranný kulturní pracovník. Zemřel 5. prosince 2002 v Červeném Kostelci – 90 let.

- 19. prosince 1926 byl na dobrušském náměstí postaven první Vánoční strom republiky – 90 let.
- 17. ledna 1931 zřídilo obecní zastupitelstvo v Mělčanech obecní knihovnu. Jejím vedením byl pověřen Jan Kupka čp. 6 – 85 let.
- 15. května 1931 pořídila městská rada k vězním hodinám cimbály s těmito nápisy. Malý cimbál: *Jak předchůdce můj v době poroby, já svobodným ted občanům čas ušlý hlásím. Že jeden z úderů mých kovových kdys žití tvého bude posledním, věz a žití své dle toho říd!* Velký cimbál: *L. P. 1931, když byl prezidentem republiky T. G. Masaryk a Václav Malý starostou města, pořízeny tyto cymbály nákladem města náhradou za ty, které vláda rakouská k účelům válečným rekvírovala* – 85 let.
- 15. července 1931 byla zřízena provozovna a garáže státní automobilové dopravy, která na trati Dobruška - Opočno nádraží zahájila přepravu cestujících šestisedadlovým osobním autem zn. Tatra – 85 let.
- 17. července 1931 se v Mělčanech konala ustavující valná hromada Sboru dobrovolných hasičů, který byl úředně potvrzen 5. září téhož roku – 85 let.
- 19. července 1931 bylo slavnostně otevřeno Vlastivědné muzeum pro Dobrušku a Opočensko – 85 let.
- 20. srpna 1931 byl založen včelařský spolek – 85 let.
- 20. září 1931 byly slavnostně vysvěceny čtyři nové zvony, které obdržely jména sv. Václav, sv. Jan Nepomucký, sv. Josef a sv. Prokop – 85 let.
- 1. května 1936 se svojí první hrou *Balada z hadrů* Voskovce a Wericha představilo veřejnosti Dělnické divadlo Dobruška, nazvané 3D – 80 let.
- 12. května 1936 bylo započato se stavbou budovy živnostenské školy, dnešní školy průmyslové – 80 let.
- 24. května 1936 byl v Jiráskově čtvrti slavnostně otevřen Husův sbor církve československé – 80 let.
- 18. srpna 1936 ve 20.30 hod. byla na dobrušském nádraží spáchána loupež poštovních peněz v celkové částce 99.000,- Kč. Ředitelství pošt a telegrafů v Pardubicích vypsalo 4. září na dopadení pachatelů odměnu 5.000,- Kč – 80 let.
- 23. srpna 1936 byla v Pulicích slavnostně otevřena a vysvěcena nová budova nové vzniklé dvoutřídní obecné školy – 80 let.
- 17. září 1936 získala Dobruška trvalou vojenskou posádku - 1. prapor Jana Gayera 4. pěšího pluku Prokopa Velikého z Hradce Králové – 80 let.
- V roce 1941 založil profesor Oldřich Barták na Dobrušsku odbojovou skupinu – 75 let.
- 13. dubna 1941 zastavily protektorátní úřady činnost Sokola a dne 12. října spolek rozpustily – 75 let.
- Téhož dne byla firma Lederer v Dobrušce (dnešní Grafitec) jako židovská převedena pod okupační správu a zařazena do zbrojařského podniku Lorenz Drážďany. Vyráběli zde řídicí zařízení pro letadla, torpéda a rakety V-1 a V-2. Textilní provoz byl zde zastaven 22. dubna 1941 – 75 let.
- 11. srpna 1941 byla dokončena stavba okresní silnice Dobruška – Mělčany – 75 let.
- 6. září 1941 byly na příkaz německých úřadů uzavřeny všechny židovské synagogy, tedy i dobrušská – 75 let.

- V roce 1946 byla za měšťanskou školou v Dobrušce zahájena výstavba nového sídliště v dnešní Javorové ulici – 70 let.
- 29. srpna 1946 byl v Domašíně vysvěcen nový zvonek pořízený z výnosu veřejné sbírky – 70 let.
- 31. srpna 1946 nařídil ministr vnitra společnou správu obcí Dobrušky, Křovic a Pulic – 70 let.
- 8. ledna 1951 byly v čp. 657 v ulici Zdeňka Nejedlého otevřeny městské jesle – 65 let.
- 3. května 1951 byl rozkazem ministerstva národní obrany v Dobrušce zřízen Vojenský topografický ústav – 65 let.
- 1. ledna 1956 byl v JZD Křovice a Dobruška - Střed proveden svod dobytka – 60 let.
- 17. června 1956 se v Dobrušce konala II. okresní spartakiáda za účasti 2.257 cvičenců a 2.500 diváků – 60 let.
- 1. září 1961 byla v Dobrušce zřízena zvláštní škola a v budově bývalého ONV studijní středisko Univerzity 17. listopadu (dnes Univerzity Karlovy). Rovněž byla v Dobrušce zřízena i pobočka Lidové školy umění v Opočně – 55 let.
- 1. listopadu 1961 byl v Dobrušce na třídní návštěvě armádní generál Ludvík Svoboda, pozdější prezident republiky – 55 let.
- 10. listopadu 1961 schválila rada MěstNV vydávání dobrušského periodika, Kulturního kalendáře. První číslo vyšlo v prosinci 1961 – 55 let.
- 15. května 1966 uspořádali studenti dobrušských škol svůj první majáles – 50 let.
- V roce 1971 byl přes Zlatý potok v Poříčí postaven nový most a ve městě bylo dokončeno veřejné výbojkové osvětlení – 45 let.
- 14. června 1971 uspořádal Závodní klub JAS první ročník přehlídky dětských divadelních souborů - Šubertovu Dobrušku – 45 let.
- 1. ledna 1976 byly místní národní výbory v Domašíně a Podbřezí spojeny s MěstNV v Dobrušce, který tak spravoval kromě vlastního města ještě záležitosti občanů Běstvin, Dolů, Domašina, Chábor, Křovic, Lhoty, Mělčan, Miškova, Netřeby, Pasek, Podbřezí, Přímu, Pulic, Puliček, Spáleníště Horního i Dolního, Studánky a Škutiny – 40 let.
- 30. července 1976 bylo na Poříčí uvedeno do provozu obilní silo – 40 let.
- V polovině září 1976 vypukla na Dobrušsku zásobovací krize. Na potraviny, zejména cukr, mouku, maso apod. stály dlouhé fronty – 40 let.
- 1. ledna 1981 byla obec Domašín sloučena s Dobruškou – 35 let.
- V roce 1981 byl po sedmileté výstavbě slavnostně otevřen krytý bazén – 35 let.
- 28. září 1986 byla dokončena stavba vodojemu na Chlumu – 30 let.
- 30. září 1986 zahájila provoz nová dobrušská teplárna. Její výstavba trvala od roku 1984 – 30 let.
- 7. května 1991 byl v místním pivovaru po několikaletém přerušení opět zahájen provoz – 25 let.
- 1. července 1991 byla v Dobrušce zřízena městská policie – 25 let.
- 7. července 1991 bylo založeno místní sdružení Občanské demokratické strany – 25 let.
- 10. ledna 1996 byla v prostoru bývalé cihelny v Křovicích dána do provozu skládka tuhého komunálního odpadu – 20 let.
- 21. listopadu 1996 bylo v Dobrušce zahájeno kabelové televizní vysílání – 20 let.
- 28. ledna 2001 bylo v dobrušské sokolovně po pěti letech útlumu činnosti znovuotevřeno loutkové divadlo – 15 let.

- V únoru a březnu 2006 byl dobrušský pivovar postižen dvěma požáry – 10 let.
- V říjnu 2006 se konaly volby do městského zastupitelstva, které na své schůzi dne 6. listopadu zvolilo starostou města Dobrušky Petra Tojnara – 10 let.
- V roce 2006 se konal první ročník Silvestříku pro děti – 10 let.
- 25. února 2011 zemřel v Hronově ve věku nedožitých 69 let první profesionální ředitel dobrušského muzea PhDr. Ladislav Hladký, CSc. – 5 let.
- 27. května 2011 byl uspořádán první ročník *Noci kostelů* – 5 let.
- 1. června 2011 zemřel Václav Čáp, herec a režisér, jedna z nejnáměnnějších postav dobrušského ochotnického divadla již od padesátých let minulého století – 5 let.
- 18. listopadu 2011 obdržel dobrušský občan doc. Ing. Viliam Vatrť, DrSc, prestižní vědeckou cenu *Česká hlava* – 5 let.

2. Nejdůležitější události v životě města

Ocenění přínosu k rozvoji Dobrušky

Slavnostní večer, na němž jsou medailemi Za zásluhy o rozvoj města oceněny výrazné osobnosti, má v Dobrušce již svoji několikaletou tradici. Letos se konal ve čtvrtek 6. října a těšil se opět velkému zájmu veřejnosti. V roce 2016 byly uděleny dvě zlaté, jedna stříbrná a jedna bronzová medaile. Držiteli nejvzácnějších se stali Radovan Dražan a PhDr. Pavel Taussig, stříbrnou obdržela Eva Žabokrtská a bronzovou Ing. Karel Tomek.

Třiadvadesátiletý dobrušský rodák Radovan Dražan převzal ocenění za celoživotní literární a přednáškovou činnost související s dokumentováním událostí druhé světové války. Během ní se rozhodl ilegálně odejít do zahraničí a bojovat proti nacismu. Na útěku byl však 14. ledna 1941 zatčen a až do konce války vězněn v koncentračním táboře Dachau. Celý svůj další život zasvětil dokumentaci a připomínání hrůz doby nacistické okupace v našem regionu. Filmový historik a scénárista Pavel Taussig byl oceněn za propagaci města Dobrušky a dlouholetou spolupráci při organizování filmových besed a pořadů.

Paní učitelka Eva Žabokrtská obdržela stříbrnou medaili za přínos dobrušskému kulturnímu životu a charitativní činnost. Většinu svého života působila jako učitelka nejmenších žáčků, které vedla v jejich prvních krůčcích na základní škole. Je také aktivní členkou dobrušského ochotnického spolku, kde ztvárnila desítky rolí. Podílela se i na programech pořádaných v dobrušské synagoze. Z vlastní iniciativy navštěvuje staré a nemocné spoluobčany, jimž předčítá z knih, které oni sami již číst nemohou.

Bronzovou medaili předal starosta města Ing. Petr Lžíčař Ing. Karlu Tomkovi, zakladateli dobrušského badmintonového klubu. Za jeho vedení vyrostl klub v poloprofesionální sportovní organizaci s dobrým jménem nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Slavnostním večerem provázela populární zpěvačka Petra Černocká se svou dcerou, rovněž zpěvačkou, Barborou Vaculíkovou. V kulturní části vystoupila taneční skupina Melounci, pěvecký sbor a členky tanečního oboru ZUŠ Dobruška. Po přestávce pak se v samostatném recitálu představila Petra Černocká.

Režisér František Filip čestným občanem města Dobrušky

Na svém zasedání 7. září rozhodli zastupitelé města Dobrušky o udělení čestného občanství filmovému a televiznímu režisérovi Františku Filipovi. Autor více než šesti stovek televizních snímků, seriálů, pořadů a inscenací se zasloužil o popularizaci Dobrušky ve světě jako nikdo jiný před ním. Seriál F. L. Věk se v době tzv. normalizace nasmazatelně vryl do srdcí Čechů. Třináctidílná historická sága na motivy románu Aloise Jiráska o národním buditeli, jehož předobrazem byl skutečný dobrušský rodák František Vladislav Hek, pojednávala o národním obrození v nelehké době temna ve druhé polovině 18. století.

Ač se František Filip skromně zdráhal nejvyšší městské ocenění převzít, nakonec svolil a Dobrušku 4. října navštívil. Společně s představiteli města si prohlédl rodný domek F. VI. Heka – F. L. Věka a v reprezentačních prostorách radnice převzal z rukou starosty Ing. Petra Lžíčáře symbolický klíč od městských bran.

Vývoj počtu obyvatel města

Počet obyvatel Dobrušky se nadále snižuje. Oproti 6793 v roce 2015 bylo na konci roku 2016 6727 obyvatel, z toho 3271 mužů a 3456 žen. Ani věková struktura není z hlediska demografického úplně optimální, trvale roste věková skupina nad 60 let. V předproduktivním věku je v Dobrušce 1027 lidí, v produktivním 4288 a poproduktivním 1412 obyvatel. Úbytek obyvatelstva je způsoben zejména mobilitou, lidé se z města spíše stěhují, než se sem přestěhovávají.

Změny ve složení rady města a ve funkci starosty

V pondělí 7. března byl na schůzi městského zastupitelstva odvolán z funkce starosty Ing. Mgr. Petr Tojnar. Odvolání se uskutečnilo po dlouhé a živé diskusi, v níž byla dosavadnímu starostovi vytýkána především špatná a nedostatečná komunikace se zastupiteli. Z patnácti zastupitelů hlasovalo pro odvolání osm. Ještě předtím byl do funkce neuvolněného místostarosty zvolen Petr Sádovský. Novým starostou města byl zvolen Ing. Petr Lžíčář. Dne 27. 4. 2017 následně rezignoval na funkci člena rady Ing. Karel Brázdil, CSc. z důvodů nemožnosti účastnit se jednání rady s ohledem na jeho zaměstnání v Praze. Novým členem rady byl zvolen pan Pavel Hůlek. Od 27. 4. 2016 pracovala rada města ve složení Ing. Petr Lžíčář, starosta, Ing. Petr Poláček, uvolněný místostarosta, Petr Sádovský, neuvolněný místostarosta, a členové Ing. arch. Oldřich Bittner a Pavel Hůlek.

Změna ve funkci tajemníka

Ke dni 31. prosince 2016 skončila ve funkci tajemnice města Dobrušky paní Lenka Matušková. Pracovala zde od 1. září 2001. Za jejího vedení došlo ke konsolidaci městského úřadu a k jeho personální stabilizaci. Obsazování zejména vedoucích pracovních pozic bylo prováděno zásadně formou výběrového řízení a na zaměstnance kladeny vysoké nároky. Paní Matušková skončila v souvislosti s odchodem do důchodu a na její místo byl na základě výběrového řízení přijat JUDr. Jan Šťastný.

Soutěž *Město pro byznys*

Královéhradecký kraj je regionem, který se neustále zlepšuje téměř ve všech oblastech běžného života. Výrazně pozitivní je také růst podnikatelský, což dokazuje neustálé rozšiřování průmyslových zón, vzrůstající počet podnikatelů, ale také druhá nejnižší nezaměstnanost v ČR. Zmíněné body dle výzkumu „Město pro byznys“ nadále splňovala Dobruška, která se po medailových příčkách v uplynulých letech opět zařadila na špici, tentokrát na „bramborovou“, tedy čtvrtou pozici.

Srovnávací výzkum „Město pro byznys“ hodnotil letos již podeváté podnikatelský potenciál měst a obcí v České republice. Detailnímu zkoumání byla podrobena všechna města a obce s rozšířenou působností v České republice. Analytici agentury Datank, která za výzkumem stojí po datové stránce, dělí své hodnocení do dvou hlavních kategorií, podnikatelské prostředí a přístup veřejné správy.

3. Hlavní celoměstské akce

Oslavy 400 let dobrušských trhů

Úterní podvečer 10. května patřil oslavám čtyřstého výročí udělení tržního privilegia Dobrušce císařem Matyášem. Celá akce začala vlastně již dopoledne, kdy tradiční úterní trhy na náměstí F. L. Věka zpestřili se svými flašinety pánové Matyska a Kozák z Hradce Králové.

Odpoledne přišel na pódium na Šubertově náměstí pozdravit dobrušské trhy a trhovce samotný císař a král Matyáš v podání pana Michala Krále. Po přečtení historického privilegia následoval pestrý program. Renesanční a sefardská hudba v podání Kamila Remeše a jeho přátel byla zpestřena ukázkami historických tanců v dobových krojích. Jan Poláček zhudebnil starou kramářskou píseň o požáru Dobrušky v roce 1806 a předvedl ji za doprovodu Martiny a Milana Debelkových a Petra Poláčka. František Veverka a jeho žáci ze Základní umělecké školy v Dobrušce předvedli dva pohádkové výstupy s loutkami. Jaroslav Sam Adamský s doprovodem zavedl diváky svými staropražskými písničkami do prvních let dvacátého století a v závěru se ještě představil svérázný undergroundový Dobrušák Viktor Směták.

Celý program sledovalo zaplněné Šubertovo náměstí a diváci se velmi dobře bavili. Zdá se, že i Šubertovo náměstí je vhodným prostorem pro pořádání nejrůznějších kulturních akcí.

Oslavy výročí vítězství nad fašismem a Dne veteránů

Oslavy výročí nad fašismem měly v Dobrušce letos vzácného hosta. Dne 6. května navštívil město profesor Alexandr Tomský, známý politolog a odborník na problematiku Velké Británie. Profesor Tomský má k Dobrušce osobní velmi vřelý vztah, protože zde má rodové kořeny. Jeho dědečkem byl Arnošt Tausig-Tomský, jeden z příslušníků předválečné dobrušské židovské obce a oběť nacistického holocaustu. Profesor Tomský položil kytičku k památníku obětí nacismu a ve svém projevu uctil oběti druhé světové války.

Po slavnosti následovala beseda se studenty gymnázia, které se zúčastnila i veřejnost. Vzácný host velmi poutavě vyprávěl o svém životě i o dobrušských předcích a došlo i na současná evropská témata, zejména na migrační vlnu a velké nebezpečí pro naši civilizaci v případě jejího neřízeného pokračování. Poutavá beseda trvala téměř dvě hodiny a po jejím skončení si pan profesor ještě zavzpomínal s místními pamětníky na dobu po druhé světové válce v Dobrušce.

Také Den veteránů, který se slaví 11. listopadu, se stal v Dobrušce již tradicí. Zástupci města v čele se starostou Ing. Petrem Lžíčarem a místostarostou Ing. Petrem Poláčkem společně s představiteli Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu vedenými plukovníkem Janem Maršou vzdali poctu hrdinům u památníků v Dobrušce a v sousedních obcích. Položili červenobílé květinové věnce k pomníku padlým u parku, na městském hřbitově, v Pulicích, Mělčanech, Domašíně, Křovicích a Běstvinách.

Uctění památky dobrušského malíře

V pondělí 6. června se uskutečnil v kostele sv. Bartoloměje v Bystrém koncert uspořádaný na počest třístého výročí narození dobrušského malíře Štěpána Fikra. V průvodních vstupech připomněl vedoucí dobrušského muzea Jiří Mach jak historii bysterského kostela a osobnost patrona kostela sv. Bartoloměje, tak zejména nádherné rokokové fresky, jimiž Štěpán Fikr v roce 1764 bysterský kostel vyzdobil. Hlavní náplní programu bylo hudební vystoupení vokálně instrumentálního souboru *Consortio Melcelii* pod vedením Kamila Remeše. Více než dvacítka zpěváků a hudebníků předvedla skladby francouzských barokních skladatelů Marca Antoina de Charpentiera *Missa Assumpta est Maria* a Étienna Moulinié *Veni, veni, sponsa mea*. Zejména výjimeční kvality šestihlasé mše byly ještě zvýrazněny použitím dobových hudebních nástrojů (či jejich kopií), jako např. barokních houslí či flétny, violy da gamba, violonu, teorby a varhanního pozitivu.

Celé podvečerní setkání v bysterském kostele bylo výjimečným uměleckým zážitkem, které společně připravilo město Dobruška a jeho vlastivědné muzeum a Farní úřad v Bystrém. Více než pět desítek návštěvníků odcházelo obohaceno o krásné umělecké dojmy a zároveň bylo velmi důstojným způsobem připomenuto výročí, které málem patřilo mezi zapomenuté.

Den bezpečnostních a záchranářských složek

Již devátým rokem po sobě přivítalo dobrušské náměstí F. L. Věka příslušníky bezpečnostních a záchranářských složek integrovaného systému, aby předvedli dětským i dospělým divákům své profesionální umění. Jako již tradičně se akce konala začátkem června v pátek, který tentokrát vyšel na desátý den v tomto měsíci. V letošním roce pořadatelům přálo i pěkné slunečné počasí.

Celodenní program za mediální podpory Hitrádia Magic zahájilo v 8:30 hodin vystoupení mažoretok ze ZŠ Františka Kupky v Dobrušce a dětského tanečního souboru Melounci z Domu dětí a mládeže Dobruška. Hned po nich od 9:00 hodin následoval slavnostní nástup všech bezpečnostních a záchranářských složek a slavnostní zahájení celé akce starostou města Ing. Petrem Lžíčarem, a to za účasti četných významných hostů, v čele s hejtmanem Královéhradeckého kraje Bc. Lubomírem Francem. Královéhradecký kraj společně s městem Dobruškou, Nadačním fondem na podporu bezpečnosti a volnočasových aktivit, Zdravotní pojišťovnou Ministerstva vnitra ČR a Generali Pojišťovnou, a. s., tuto akci také finančně podpořily.

A potom už následovaly jednotlivé statické i dynamické ukázky. Hned první ukázka byla velice zajímavá. Příslušníci zásahové jednotky Krajského ředitelství Policie Královéhradeckého kraje předvedli zásah proti nebezpečnému ozbrojenému pachateli na balkóně budovy čp. 11. Ten si k sobě vzal rukojmí a vyhrožoval jeho smrtí. Následovala ukázka členů Městské policie Jaroměř, kteří na náměstí F. L. Věka s pomocí vycvičeného psa předvedli zadržení násilného pachatele. Pak přišla na řadu generace nejmladší. Přípravka dobrovolných hasičů ze slovenského Šamorína (jinak děti, které chodí do základní školy) předvedla ukázkou požárního útoku a zásah u dopravní nehody, kde s pomocí speciálně vyrobeného hasičského elektrického auta předváděla postup při poskytování první pomoci raněnému. Celé vystoupení dětí ze Šamorína sklidilo u přihlízejících mimořádný ohlas. Následovala již tradiční ukázka exhibičního vystoupení příslušníků jednotky Čestné stráže Armády ČR Posádkového velitelství Praha a po nich ukázka výcviku služebních psů z Celního úřadu pro Královéhradecký kraj zaměřená na vyhledávání tabákových výrobků, omamných a psychotropních látek. V dopoledním programu dále členové Městské policie hlavního města Prahy předvedli koňskou hlídku a pro malé děti připravili velký skákací hrad. Dopolední program vyvrcholil ukázkou profesionálních hasičů při poskytnutí první pomoci při náhlé zástavě krevního oběhu s použitím přístroje AED. (Automatický externí defibrilátor). Ve zcela opačném duchu probíhala ukázka požárního zásahu historické hasičské techniky. Tuto ukázkou provedli v dobových uniformách členové SDH Podbřezí-Skalka. Po nich byla vyhodnocena soutěž s Rychnovským deníkem a proběhlo vylosování 10 výherců cen, které věnovala Generali Pojišťovna a.s. a město Dobruška.

V odpoledním programu měli návštěvníci možnost zhlédnout další zajímavou techniku. A nebyla to technika ledajaká. V Dobrušce byla představena technika, kterou složky IZS používaly již před rokem 1989 a to v konfrontaci s tou současnou, nejmodernější. A tak zde bylo k vidění vozidlo Š-120 s nápisem „*VEŘEJNÁ BEZPEČNOST*“, vojenská sanitka UAZ 452 vozidlo VAZ 2105 s označením TAI nebo historické sanitní vozidlo. Vedle toho moderní vozidla Policie ČR Hyundai IX35 2,0 – 122 KW, (terénní vůz pořádkové policie), vozidlo Volkswagen Amarok 2,0 TDI – 132 kW (půjzdna laboratoř k zajišťování stop) nebo speciální čtyřkolka Gladiátor X8 určená pořádkové policii.

Armáda ČR v Dobrušce poprvé představila vozidlo Land Rover Defender 130 zvané Kajman (česko-britské vozidlo určené k plnění speciálních úkolů) z Chrudimi, ženijní vozidlo T 810 (6 kolové) s malým robotickým prvkem a pyrotechnikem z ženijního praporu Olomouc a průzkumný robotický prvek CBRN S-LOV z 31. pluku radiální, chemické a biologické ochrany Liberec. Zdravotní záchranná služba představila záchranné vozidlo Volkswagen Transporter s vybavením pro Bio Hazard Tým a moderní sanitní vozidlo Volkswagen - Tuareg. Hasičský záchranný sbor Královéhradeckého kraje představil veřejnosti poprvé v Dobrušce cisternovou automobilovou stříkačku CAS 20 na podvozku T-815 TERRA (včetně řezacího agregátu Cobra), kontejner technický (určený pro velké zásahy) a stánek s improvizovanými prostředky ochrany jednotlivce. Bohaté zastoupení na dobrušském náměstí měly i sbory dobrovolných hasičů. K vidění byla nově zrekonstruovaná koňská stříkačka z Kostelce nad Orlicí, 4 kolová koňská záprahová stříkačka z r. 1882 z Kosteleckých Horek, repasovaná hasičská cisterna LIAZ z České Skalice nebo zásahové vozidlo Ford Transit Miejskiej Górki z Polska. Ukázky techniky svou expozicí vhodně doplnil i Klub vojenství Dobruška s ukázkou výstroje a výzbroje a military zbraní a také Radioklub OK1KQI Dobruška s ukázkou radiostanic a praktického navazování spojení.

Svůj stánek na náměstí měla i společnost Auto Trutnov, s.r.o., kde předváděla vozidlo Ford Transit speciálně upravené pro hasičské sbory, a také společnost Matrix, a.s., Autocentrum Lipovka se svou předváděcí rampou nových modelů osobních vozidel Škoda.

Ve velkém promítacím sále Společenského centra – Kina 70 si žáci škol mohli vyzkoušet přesnou mušku na laserové střelnici. V přilehlém malém sále si mohli prohlédnout výstavu modelů lodí a letadel modeláře Otakara Sochy z Dobrušky, výstavu ručních palných zbraní z Vojenského zařízení 5512 Jaromeř a také model vyhořelé Dobrušky po požáru v roce 1866. Model zhotovil Jindřich Poláček a byl zapůjčen z dobrušského vlastivědného muzea.

Zdařilé odpoledne na náměstí F. L. Věka vyvrcholilo v 15:00 hodin koncertem malé dechové hudby Valánečka pod taktovkou kapelníka Milana Vencla.

Mezinárodní hudební festival F. L. Věka

Mezinárodní hudební festival F. L. Věka se letos konal od 9. září a jednotlivé koncerty se pořádaly ve třech tradičních městech – v Dobrušce, Opočně a Novém Městě nad Metují. Jeden z koncertů byl v Deštném v Orlických horách, zahajovací koncert se uskutečnil v letovisku Studánka u Rychnova nad Kněžnou a závěrečný koncert v Náchodě.

Festival se opět uskutečnil v režii Občanského sdružení MAS Pohoda venkova, ve spolupráci s neformálním spolkem přátel hudby Dobrušská klasika a za podpory měst Dobrušky, Opočna a Nového Města nad Metují. Uměleckým ředitelem festivalu je varhaník Pavel Svoboda.

Zájem byl větší než kapacita koncertních prostor, tedy např. kostela Svatého Ducha v Dobrušce či Mariánského kostelíka v Opočně. Proto se organizátoři rozhodli, že od příštího roku budou některé komorní koncerty v prostorách s menší kapacitou v prodeji zvlášť, čili mimo abonmá.

V bohaté nabídce vynikal například koncert orchestru starých nástrojů Ensemble Inegal pod vedením Adama Viktory. Uvedl celovečerní vokálně instrumentální program z díla českého barokního skladatele Jana Dismase Zelenky. Publikum bylo samozřejmě nadšeno i dalšími interprety, například Pavlem Šporcem, Václavem Hudečkem, Ivanem Klánským, souborem Czech Brass a dalších. Závěrečný koncert slovenského souboru virtuózů Ciganski diabli se uskutečnil díky firmě Matrix, která letos slaví 25. výročí od založení a která se stala novým partnerem festivalu.

Také v roce 2016 byla udělena cena Mezinárodního hudebního festivalu F. L. Věka. Obdržel ji profesor Václav Uhlíř za mimořádný vydavatelský počin – již téměř 10 let může

laická i odborná veřejnost čerpat z obsáhlé knihy Varhany Královéhradecké diecéze. Je to úžasná kniha, která je citována v absolventských pracích a podobně. Žádný jiný kraj v České republice takovou ucelenou a přehlednou publikaci o varhanách nemá.

4. Hospodářský život, sociální a správní záležitosti

Rozpočet

Rozpočet města Dobrušky na rok 2016 schválilo zastupitelstvo města na svém zasedání dne 7. března 2016. Schválený rozpočet příjmů činil 150.589.178 Kč, schválený rozpočet výdajů činil 217.179.178 Kč. Rozpočet byl tedy schválen jako schodkový. Vyšší výdaje měly být pokryty úsporou finančních prostředků z roku 2015 ve výši 66.590.000 Kč.

Během roku 2016 prováděla na základě pověření rada města část rozpočtových opatření, kterými byl upravován rozpočet. Následně s těmito úpravami bylo seznamováno zastupitelstvo při jeho pravidelných zasedáních. Konečná výše upraveného rozpočtu k 31. 12. 2016 činila u příjmů 159.314.305 Kč a u výdajů 225.904.305 Kč. Po úpravách byl rozpočet opět schodkový se stejnou ztrátou.

Upravený rozpočet příjmů v roce 2016 byl splněn na 104,78 %. Skutečnost vyinkasovaných příjmů v roce 2016 činila celkem 166.936.343,65 Kč.

Upravený rozpočet výdajů v roce 2016 byl splněn na 62,71 %. Skutečné výdaje byly vykázány celkem ve výši 141.670.446,56 Kč.

Hospodaření města Dobrušky za rok 2016 skončilo přebytkem hospodaření ve výši 25.265.897,09 Kč.

Hospodaření bylo ovlivněno nerealizováním nebo nedočerpáním některých investičních akcí – např. komunikace a vodovod Poddolí (3,5 mil. Kč), cyklostezka k Opočnu (3,5 mil. Kč), sportovní hala v Pulicích (13,7 mil. Kč), přístavba DDM (4 mil. Kč), komunitní dům pro seniory – PD (2,5 mil. Kč), rozlučková síň (7 mil. Kč), mateřská škola (1,4 mil. Kč), komunální technika (3 mil. Kč), požární technika (7,8 mil. Kč) aj. V rozpočtové rezervě kapitálových výdajů zůstalo 15,3 mil. Kč. Běžné výdaje byly nedočerpány ve výši 12,4 mil. Kč. Naopak příjmy byly o 7,6 mil. Kč vyšší, než byl rozpočet, i když plánované příjmy ze skládky byly o 6,6 mil. Kč nižší z důvodu nižšího návozu odpadů na skládku.

Nejdůležitější stavební akce ve městě

Tradiční pozornost byla v roce 2016 věnována zkvalitňování prostředí dobrušských škol. Více než 3 200 000,- Kč stály stavební úpravy objektu školní družiny Základní školy Františka Kupky. Společnost Kerson z Dobrého vyměnila střešní krytinu včetně dřevěných příhradových vazníků, které nahradily dosavadní ocelové, a instalovala nový sádkartonový podhled, přičemž došlo i na novou elektroinstalaci. Dobrušská firma Asinta, s. r. o., vydláždila nový přístupový chodník k družině v ceně téměř 250 000,-Kč. Tato společnost opravila za 21 000,- Kč část hřbitovní zdi v místě propojení kamenné a cihelné zdi, kde se zeď již sesypávala na hroby.

Firma Stavitelství DS s.r.o. z Rychnova nad Kněžnou předláždila část Pulické ulice, a to od křižovatky s ulicí Opočenskou po křižovatku s ulicí Poddolí. V rámci stavby byl v rekonstruované části vyměněn vodovod a původní zděná kanalizace. Celá rekonstrukce přišla město na téměř 1 800 000,- Kč.

Více stavebních investičních akcí souviselo s vodou a vodním hospodářstvím. Poruchy na stávajícím vrtu (studni) v Semečnicích donutily město hledat nový zdroj pitné vody. Nový vydatný zdroj pitné vody byl průzkumným vrtem nalezen cca 150 m západně od stávající studně. Práce provedla pražská firma Vodní zdroje, a.s., za necelé 3 000 000,- Kč. V ulici Čs.

odboje před kinem vyměnila firma AQUA SERVIS, a.s., z Rychnova nad Kněžnou za 51 000,- Kč poškozený nadzemní hydrant.

Jednotná kanalizace pro dešťové a splaškové vody v Dobrušce způsobovala při deštích znečištění toku Zlatého potoka. Dešťové vody z uličních vpustí a střech domů jsou se splaškovými vodami vedeny na centrální čistírnu odpadních vod v Pulicích. Ta při přivalových deštích kapacitně nestačila. Nevyčištěné vody byly proto bezpečnostním přelivem odváděny rovnou do Zlatého potoka. Aby se to nestávalo při každém dešti, byla čistírna odpadních vod vylepšena silnějším čerpadlem pro přečerpávání do dešťové zdrže, instalováním strojních česlí a systém čištění byl ještě více zautomatizován tak, aby lépe reagoval na zvýšení přítoku splaškových vod. Realizací akce v hodnotě téměř 4 milióny korun byla pověřena firma AQUA SERVIS, a.s., z Rychnova nad Kněžnou. Tato firma rovněž opravila zborcenou a ucpanou kanalizaci u čp. 859 v ulici Na Poříčí; práce stály necelých 220 000,- Kč.

Pozornost věnovalo město i opravám a vylepšováním památkových objektů. Firma STAVOS, s. r. o., Dobruška opravila nátěr fasád kaple sv. Jana Nepomuckého v Archlebových sadech v hodnotě díla 25 000,- Kč. V domku F. V. Heka - F. L. Věka byla zřízena nová úklidová místnost a toalety pro návštěvníky a personál objektu; práce provedla dobrušská stavební společnost ASINTA, s.r.o., za necelých 370 000,- Kč. Střešní okno v Rýdlově vile, kterým zatékalo, opravil za necelých 20 000,- Kč pokrývač pan Michal Štěpán z Přepych. 195 000,- Kč stála oprava sousoší Kalvárie v Domašíně, které restauroval pan Petr Tomáš z Nového Města nad Metují.

Velkou akcí je výstavba smuteční obřadní síně u dobrušského městského hřbitova. Stavba byla zahájena a měla být dokončena v srpnu 2016. Vinou dodavatele však došlo k velkému zpoždění, takže akce bude dokončena až v roce 2017, přičemž dodavatel je dosti citelně penalizován.

Technické služby

K zajištění činností technických služeb zde bylo v roce 2016 zaměstnáno celkem 25 pracovníků v trvalém pracovním poměru. Pracovní činnost na dohodu o provedení práce vykonávaly 4 osoby. V průběhu roku 2016 bylo vytvořeno 10 pracovních míst v rámci veřejně prospěšných prací. Další 4 osoby byly zaměstnány při plnění podmínek výkonu trestu obecně prospěšných prací.

Drobné opravy chodníků komunikací byly prováděny vlastními pracovníky. Opravy výtluků byly prováděny studenou asfaltovou směsí. Dodavatelsky byly provedeny opravy v ulicích Solnická a Družstevní a obcích Spáleniště a Domašín.

V roce 2016 byly prováděny úpravy dopravního značení ve spolupráci s Městskou policií a požadavky odboru výstavby města Dobrušky. Opravy kanálů byly prováděny vlastními silami vyjma větších oprav, které byly zajištěny dodavatelsky a provedeny v ulicích R. Drejsla, Solnická a Družstevní.

Pravidelně byly kontrolovány parkovací automaty, prováděna jejich údržba, servis a výběr hotovosti. Provozování parkovacího automatu v roce 2016 přineslo tržby ve výši 928 tis. Kč.

Odpadkové koše ve městě byly technickými službami vyváženy 2x týdně, náměstí F. L. Věka 3 x týdně, v přilehlých obcích 2 x týdně. Průběžně byly staré koše opravovány nebo vyměněny za nové.

K strojnímu čištění komunikací ve městě i v místních částech se využil samosběrný čistící zametací stroj BUCHER. Zimní údržba místních komunikací a veřejných prostranství byla prováděna na chodnicích stroji CARRARO a HOLDER. Údržba cest je prováděna vozidly BU 100, RWM a dvěma traktory s radlicí a posypem. Nakládka posypového materiálu je prováděna strojem UNC. Úklid sněhu je prováděn dvěma nakládacími stroji a kontejnerovým vozidlem LIAZ.

Travnaté plochy se pravidelně sekly od měsíce dubna až do konce listopadu 2016. Na jejich sečení a úpravě bylo zaměstnáno 8 zaměstnanců a další 2 pracovníci v rámci veřejně prospěšných prací.

V roce 2016 byl prováděn ořez stromů dle plánu údržby zeleně. Kácení stromů je prováděno na základě povolení odboru ŽP města Dobrušky.

V průběhu roku jsou průběžně prováděny opravy a revize veřejného osvětlení vlastními pracovníky. Největším počinem v roce 2016 byla rekonstrukce osvětlení v ulici 1. máje, kde byla provedena výměna 16 sloupů veřejného osvětlení a osazena nová LED svítidla.

Na hřbitovech je prováděn pravidelný úklid, odvoz odpadu, sečení trávy a údržba památných hrobů. Dále jsou zajišťovány opravy osvětlení hřbitova a kostela a jsou prováděny opravy vodovodní sítě.

Technické služby provozují veřejné WC v Pulické ulici a WC na hřbitově s pravidelnou kontrolou a úklidem. Provozování veřejného WC v roce 2016 přineslo tržby ve výši 48 tis. Kč.

Na kompostárně je shromažďován rostlinný materiál z veřejné zeleně (tráva, listí, větve) od března do konce listopadu. Následně je materiál drcen, tříděn a kompostován. V roce 2016 bylo vyprodukováno 1 515 t kompostu, který byl poskytnut občanům města Dobruška.

Do náplně technických služeb patří i lesní hospodářství. Dle plánu bylo vytěženo a zpracováno 607,5 m³ dřevní hmoty. Z toho 473,89 m³ činí mýtní úmyslné těžby a 133,61 m³ činí mýtné náhodné těžby. První zalesnění bylo provedeno na 1,41ha. Výchovné zásahy formou prořezávky podléhající lesnímu hospodářskému plánu proběhly na ploše 4,17 ha. Celkový příjem z prodeje dřevní hmoty činil 989 tis. Kč.

V průběhu roku docházelo k pronájmu plošiny, vozidel a strojů. Pronájem techniky vynesl příjmy ve výši 218 tis. Kč

Během roku se technické služby podílely také na technickém zabezpečení kulturních a společenských akcí pořádaných městem. Několikrát bylo třeba postavit a opět rozebrat pódium a zastřešení, navozit lavičky, stoly, stany a sudy na odpad. Pracovníci technických služeb také zajišťovali bezpečnost diváků a návštěvníků akcí. Instalovali a demontovali vánoční výzdobu a stavěli či káceli vánoční strom.

Obchod, živnosti a služby

Obecní živnostenský úřad zajišťoval v rámci svěřených kompetencí i nadále výkon státní správy ve třech oblastech – živnostenské podnikání, podnikání v zemědělství a povolování výherních hracích automatů - a to v počtu tří pracovníků.

V roce 2016 došlo v oblasti živnostenského podnikání k zásadní změně a to k zavedení elektronické evidence tržeb. Od 1. prosince 2016 se v rámci první fáze do systému povinně zapojili podnikatelé poskytující ubytovací služby a hostinskou činnost.

Do podnikání mnoha malých živnostníků s jedním nebo dvěma zaměstnanci na Rychnovsku výrazně zasáhla rozvíjející se průmyslová zóna Kvasiny. Automobilka Škoda auto nabízí platy výrazně přesahující průměrnou mzdu a neustálá poptávka po zaměstnancích láká za výdělkem i lidi, kteří se mnoho let řadili mezi OSVČ.

Živnostenský odbor nadále prováděl díky propojení s informačními systémy veřejné správy - evidence obyvatel, veřejné rejstříky, insolvenční rejstřík - průběžnou aktualizaci dat. Avíza z jednotlivých systémů jsou zpracovávána v podstatě denně a data v živnostenském rejstříku tím získávají na stále větší kvalitě.

K 31. prosinci 2016 evidoval Obecní živnostenský úřad Dobruška ve svém správním obvodu 3 695 podnikajících fyzických osob a 389 právnických osob s celkem 6 525 platnými živnostenskými oprávněními, z nichž 4 390 bylo k tomuto datu aktivních.

Na základě přijatých žádostí a podání bylo vydáno celkem 1 501 dokumentů a na správních poplatcích vybráno 160 825 korun. Nadále průběžně pokračovala kontrola podnikatelů - během roku proběhla u 227 subjektů a také v tomto období se uskutečnily společné kontroly s Českou obchodní inspekcí.

Obecní živnostenský úřad je otevřen každý pracovní den v týdnu, kvalita poskytovaných služeb zůstala na vysoké úrovni a nejménou ji osobně ocenili i sami podnikatelé. Většina podání klientů je zajišťována elektronickou cestou prostřednictvím jednotných registračních formulářů. Při kontrolách v terénu jsou v rámci kontrolního řízení s podnikateli vyřizovány také záležitosti týkající se aktualizace dat v živnostenském rejstříku s tím, aby už nemuseli na úřad.

Vedle živnostenského podnikání zajišťovali pracovníci odboru Obecní živnostenský úřad v tomto roce opět výkon státní správy na úseku podnikání v zemědělství. K 31. prosinci 2015 se v evidenci úřadu nacházelo 208 fyzických a 25 právnických osob.

Poslední oblastí výkonu státní správy v kompetenci odboru Obecní živnostenský úřad je povolování výherních hracích přístrojů na území města. V roce 2016 bylo rozhodnuto o povolení provozu čtyř hracích přístrojů.

Obecní živnostenský úřad poskytuje také poradenství v oblasti ochrany spotřebitele. Spolupráce s časopisem dTest pokračuje ke spokojenosti obou stran. Na webu města www.mestodobruska.cz v sekci Životní situace nadále fungoval odkaz Ochrana spotřebitele, kde jsou veřejnosti kdykoliv k dispozici tiskové zprávy k tématům, které spotřebitele zajímají.

Pečovatelská služba

Pečovatelská služba je registrovanou službou v rámci Poskytovatelů sociálních služeb Královéhradeckého kraje. Smyslem její činnosti je zajistit pomoc osobám, které se dostaly do nepříznivé životní situace z důvodu věku, špatného zdravotního stavu, či ztráty soběstačnosti. Dlouhodobým cílem služby je na základě poskytování kvalitní a cílené péče setrvání uživatelů v přirozeném prostředí, zachování jejich dosavadního způsobu života a podpora v sociálním začleňování.

Kvalitu poskytované péče zajišťuje pracovní tým pracovníků v sociálních službách. Jejich odbornost je dána absolvováním akreditovaného kurzu. Dále je vzdělání pracovníků rozšiřováno absolvováním kurzů s cílenou tematikou zaměřenou na práci se seniory, včetně nemocných i chronicky nemocných. Všichni zaměstnanci jsou také absolventy kurzu první pomoci.

Dalším cílem, který se služba snaží kvalitně naplnit, je zachování dosavadního způsobu života uživatele. Základem je individuální přístup ke každému uživateli služby s ohledem na jeho přání, zvyklosti, harmonogram dne. Neméně důležitá a stále rostoucí je potřeba sociálního začleňování. Zajištěním doprovodu služebním vozem na různé kulturní a společenské akce pořádané městem Dobruškou nebo i soukromými subjekty umožňujeme uživatelům služby účastnit se dění ve městě. V loňském roce mezi tyto akce patřily: schůze Klubu zdravotně postižených, setkání seniorů s představiteli města Dobrušky, dětský Silvestřík, Letní muzicírování, dobrušská pout', pravidelné návštěvy Klubu důchodců.

Pečovatelská služba byla v roce 2016 poskytována celkem 78 uživatelům. Jejich průměrný věk se pohyboval mezi 83 až 85 lety. Převažovali uživatelé s výrazně sníženou soběstačností. Setrvání těchto seniorů v domácím prostředí bylo umožněno poskytnutím více úkonů zajištěním delšího času při poskytování úkonů, a také spoluprací s dalšími poskytovateli sociálních a zdravotních služeb. Vzhledem k tomu, že výborně funguje spolupráce s těmito subjekty, je možno zajistit uživatelům komplexní péči, a tím jim umožnit zůstat v domácím prostředí. Tak se naplňuje i další cíl služby, a to setrvání jejich uživatelů co nejdéle v domácím prostředí.

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost v našem regionu byla na jedné z nejnižších úrovní v celém státě. V celém okrese se pohybovala od 2,85% do 1,7% a v průběhu roku měla trvale klesající tendenci. Na Dobrušsku byla mírně nad těmito čísly, tj. 2,84% do 1,83%. V absolutních číslech to představovalo počty mezi 150 a 200 nezaměstnanými. Spíše však lze hovořit o nezaměstnatelných, protože jde buď o profese, které se v našem regionu objevují velice zřídka (nebo vůbec ne), nebo o lidi, kteří o práci nemají zájem a raději žijí ze sociálních dávek. Nízká míra nezaměstnanosti v regionu je dána především mohutným rozvojem kvasinské automobilky, které už nestačí místní lidské zdroje a dováží zaměstnance dokonce i ze zahraničí.

Městská policie

Městskou policii řídili starostové Ing. Mgr. Petr Tojnar a od 7. března 2016 Ing. Petr Lžíčař. Zastupitelstvo města Dobrušky dne 13. června 2014 pověřilo v souladu s § 3 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, plněním některých úkolů při řízení městské policie Dobruška strážníka Norberta Beneho. Vrchní strážník je pověřen koordinací, kontrolou činností strážníků a dalšími úkoly vyplývajícími z jeho funkce. V průběhu roku 2016 u městské policie Dobruška k 31. březnu 2016 ukončil pracovní poměr na vlastní žádost strážník Radek Záleský, který nastoupil do služebního poměru k vojenské policii. Současně bylo vyhlášeno výběrové řízení na nového strážníka. Dne 1. srpna 2016 nastoupil k městské policii strážník – čekatel Lukáš Bolehovský, který v říjnu 2016 úspěšně složil povinnou písemnou a ústní zkoušku před komisí ministerstva vnitra, aby mohl plnohodnotně plnit povinnosti a úkoly strážníka. Str. Bc. Pavlína Kaplanová čerpá rodičovskou dovolenou.

Do katastru působnosti Městské policie Dobruška patří: Dobruška, Pulice, Mělčany, Chábory, Spáleníště, Domašín, Křovice a Běstviný.

Městská policie také přispívala k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích tím, že strážníci kontrolovali dodržování pravidel silničního provozu včetně překročení povolené rychlosti měřením rychlosti vozidel, dále se zaměřovali na neoprávněné stání vozidel, vjezd do míst, kde je to místní úpravou zakázáno, pohyb chodců na pozemních komunikacích či jízdu na jízdních kolech.

Strážníci přispívali k bezpečnému a ukázněnému přecházení žáků základních škol přes přechody pro chodce, kdy jejich přítomnost působí výchovně na děti i dospělé a přispívá k bezpečnému pohybu chodců. Jednou z činností, kterou je možno zařadit do oblasti dopravy, je kontrola vozidel zjevně vykazujících znaky vraku odstavených na veřejných prostranstvích. Strážníci předávají v rámci spolupráce příslušnému odboru poznatky o takových zjištěných vozidlech. Dále je příslušným orgánem prováděno v rámci opatření zjišťování informací, zda jsou vozidla pojištěná a jestli je u nich provedena technická a emisní prohlídka ve stanoveném termínu. Naplňuje-li vozidlo znaky vraku, je kontaktován majitel, a pokud vozidlo neodstraní, je na podkladě rozhodnutí odboru dopravy vozidlo odstraněno dle příslušných zákonných norem.

Městská policie řešila v roce 2016 celkem 817 přestupků a 722 jiných událostí. Většina blokově řešených přestupků se týkala dopravy, 9 přestupků bylo řešeno na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikománii, 93 přestupků proti veřejnému pořádku a 5 proti majetku. Dále byly zjištěny 3 černé skládky, 11 vraků vozidel a bylo řešeno 475 oznámení od občanů. Na místě bylo za blokové pokuty zapláceno 217 680 Kč a 129 700 Kč za blokové pokuty nebylo zapláceno na místě.

Město Dobruška má uzavřenou veřejnoprávní smlouvu o plnění úkolů Městské policie s obcemi: Opočno, Přepychy, Pohoří, České Meziříčí, Rohenice, Králova Lhota, Olešnice v Orlických horách, Val a Provoz. K 30. červnu byla ukončena veřejnoprávní smlouva s obcí

Kvasiny. Důvodem ukončení byla velká vyčerpání strážníků u automobilového závodu Škoda auto Kvasiny a.s. Městská policie provozuje celkem 15 kamer v nepřetržitém provozu.

Městská policie spolupracuje s organizacemi města při pořádání kulturních a společenských akcích. V roce 2016 šlo o Dobrušský majáles, Dobrušskou pouť, Den bezpečnostních a záchranných složek, Dobruška FEST, Svatováclavské slavnosti. Mezi sportovní akce se řadily cyklistické závody Triclubu Dobruška, jednodenní cyklistický závod Grand Prix Královéhradeckého kraje, Fotbalový turnaj V. Šperla a další. Městská policie prováděla také součinnost na žádost obcí s veřejnoprávní smlouvou při pořádání akcí. V uplynulém roce to byla porcinkule a Mezinárodní setkání sokolníků v Opočně.

Městská policie při občůzkové činnosti zjišťuje nedostatky v pořádku ve městě, poškozené značky a veřejné osvětlení, vzniklé náledí aj. Všechny závady jsou neprodleně hlášeny pracovníkům Technických služeb města Dobrušky nebo organizacím zodpovědným za tyto nedostatky. V mimopracovní dobu Technických služeb se o těchto závadách dozví ihned, jakmile jim započne pracovní doba, a tím se urychlí odstranění následků.

Na zjištěné nedostatky a porušování obecně závazných právních předpisů upozorňuje městská policie rovněž ostatní fyzické a právnické osoby, správu a údržbu silnic a další organizace provádějící stavební činnost a jiné práce, při kterých dochází k znečišťování komunikací, prašnosti a jiným nežádoucím jevům.

Při každodenní činnosti spolupracovali strážníci se složkami integrovaného záchranného systému, a to především s obvodním oddělením Policie ČR, Hasičským záchranným sborem a Zdravotnickou záchrannou službou.

5. Kulturní dění

Dobrušské televizní vysílání

Vysílání dobrušské televize i v tomto roce zajišťovala firma NEJ TV a jednotlivé relace připravovala firma HEURÉKA pana Zdeňka Frimla. Každý týden se na obrazovkách objevoval nový téměř hodinový program. Dominovaly v něm záznamy nejdůležitějších událostí, které se ve městě odehrály, od reportáží ze zasedání městského zastupitelstva až po sportovní a kulturní programy. Pro lepší informovanost obyvatel, kteří nemají kabelovou televizi, je dobrušský program promítán v městské knihovně v jejich půjčovních hodinách.

V roce 2016 se také začaly objevovat aktuální reportážní zkratky natáčené panem Duškem a prezentované na internetu. Tyto reportáže jsou vysílány takřka bezprostředně po skončení akce. Reportáže v dobrušském televizním vysílání jsou pak obsáhlejší a je v nich více informací.

Změny ve vydávání Dobrušského zpravodaje

Prosincovým číslem *Dobrušského zpravodaje* byla ukončena 55 let trvající řada jeho vydávání v placené podobě. *Kulturní kalendář*, *Městský zpravodaj* i *Dobrušský zpravodaj* z let 1961 – 2016 bude naskenován a zpřístupněn veřejnosti na webových stránkách města Dobrušky.

Již v září vyšlo signální číslo nové podoby *Dobrušského zpravodaje*. Bude mít formát A4 a do všech dobrušských domácností bude dodáván zdarma. Novým šéfredaktorem měsíčníku se stal Miroslav Sixta.

QR kódy na dobrušských památkách

Pracovník oddělení informatiky Městského úřadu v Dobrušce Martin Řehák ve spolupráci s vlastivědným muzeem připravil obohacení turistických informací o Dobrušce prostřednictvím QR kódů. Po načtení kódu telefonem se otevře webová stránka s informacemi

o historii příslušného objektu a doprovodnými fotografiemi či obrázky, které zpravidla ukazují, jak místo vypadalo v dobách dřívějších.

Objekty pro umístění QR kódů byly vytipovány dobrušským vlastivědným muzeem, které zařadilo nejen známá a turisticky atraktivní místa, ale i objekty, které se sice netěší všeobecnému povědomí, zato však jsou významné pro lepší poznání minulosti našeho města. Vedle míst, nacházejících se přímo ve městě samotném, jsou zde zařazena i místa, za nimiž se musíte vypravit mimo vlastní intravilán Dobrušky. Jde například o kostel Svatého Ducha a hroby významných osobností na městském hřbitově, rodný dům babičky Boženy Němcové v Křovicích, nebo poutní místo Studánka a hrad v Cháborách. Nedělní odpolední výlet je však k návštěvě těchto míst velmi vhodnou příležitostí.

Do seznamu objektů opatřených QR kódem byly zařazeny: Radnice, dům čp. 14, dům čp. 17, lékárna U Zlatého lva, dům čp. 25, dům čp. 40, kinetická fontána, mariánský sloup, socha F. L. Věka, vlastivědné muzeum se synagogou, rodný domek F. V. Heka, socha sv. Jana Nepomuckého, Rýdlova vila, socha Nejsvětější Trojice, dům čp. 239, dům čp. 8, dům čp. 6, kostel sv. Václava, stará kovárna, dům čp. 360, dům čp. 322, památník Fr. Kupky u ZŠ, pivovar, židovský hřbitov, bývalý špýchar, socha Panny Marie, městský hřbitov, kostel Svatého Ducha, děkanství, hrobka rodiny Laichterovy, hrob historika Václava Matouše, hrob partyzána Jaromíra Pochobradského, hrob archeologa Jana Klena, dům čp. 100, památníček Jana Dvořáčka, Společenské centrum – Kino 70, památník obětem nacismu, památník obětem 1. světové války, kulturní dům, kaplička sv. Jana Nepomuckého, sokolovna, socha sv. Vavřince, Husův sbor, socha Panny Marie Svatohorské, poutní místo Studánka, socha sv. Jana Nepomuckého ve Studánce, chábořský hrad a kaple Panny Marie v Domašíně. Seznam je k dispozici i v dobrušském informačním centru.

Společenské centrum – Kino 70

Společenské centrum - Kino 70 Dobruška zajistilo v uplynulém roce 2016 dle zřizovací listiny pro občany města a jeho širokého okolí následující služby:

- provozování audiovizuálních projekcí (promítání všech dostupných filmů dle možnosti distribuce v ČR – uzavřeny smlouvy s osmnácti distribučními partnery pro potřeby běžného promítání a dle stanoveného hracího profilu kina) a dále pak promítání tzv. ART filmů, Projektu 100 a KF Praha (Kinematovlak, letní kino, dopolední promítání „nejen“ pro seniory a promítání v rámci celorepublikového semináře „Filmová klapka“);
- organizování ostatních kulturních akcí města a jejich fotodokumentaci;
- poskytování služeb v oblasti pronájmu (zapůjčení) prostor kina a jeho zařízení;
- poskytování služeb v oblasti reklamy.

Bylo odehráno 358 filmových představení, které navštívilo 12.347 diváků, kteří v pokladně kina utratili 1.184.022,40 Kč.

V této organizátorské, pořadatelské činnosti a oblasti pronájmu sálu kina bylo uspořádáno množství nepravidelných kulturních akcí, divadelních představení, schůzí a výročních oslav. Za kulturní akce (nefilmového rázu) bylo za vstupenky přes pokladnu utrženo 989.656 Kč.

Společenské centrum - Kino 70 Dobruška dále pronajímalo své prostory (malý sál, klubovna, šatny, velký sál, kinokavárna) – příjmy celkem 202.759,- Kč.

Neméně významný a potěšující je zájem o služby v oblasti reklamy. Příjem celkem za rok 2016 činí 20.437,- Kč. Poslední příjmovou oblastí kina (která není rozpočtována) jsou tzv. ostatní příjmy a příjmy ze šatny kina a příjmy, které se odvádějí do Státního fondu kinematografie. Na těchto kapitolách bylo utrženo v roce 2016 56.506,- Kč.

Společenské centrum - Kino 70 v Dobrušce na samotném sklonku školního roku zajistilo přistavení a provoz oblíbeného Kinematovlaku, který se uskutečnil ve dnech 22. 6. –

27. 6. 2016 a navštívilo ho 575 diváků při 27 představeních s jedním koncertem (nižší návštěvnost z důvodu omezeného počtu dnů, kdy byl vlak pro veřejnost k dispozici).

V letních měsících roku bylo již třetí sezónu v areálu městského koupaliště realizováno tzv. letní kino. Od 1. 7. – 31. 8. 2016 bylo odehráno 20 filmových představení, které navštívilo 208 diváků, kteří za vstupenky utratili 10.400,- Kč (nižší návštěvnost i tržby z důvodu nepříznivého počasí).

Pro dokreslení provozu digitálního kina uvádíme nejúspěšnější tituly i s příslušným formátem (Star Wars 3D-USA, Teorie tygra-ČR, Lída Baarová-ČR, Řachanda-ČR, Lichožrouti-ČR, Bezva ženská na krku-ČR, Anthropoid-VB/Francie/ČR, Anděl Páně 2-ČR, Pohádky pro Emu-ČR).

Dále byly v průběhu roku 2016 zajištěny další akce jak komerčního, tak nekomerčního rázu. Jednalo se např. o koncert Novoměstské filharmonie, výroční akademie dobroušských MŠ, vystoupení žáků ZUŠ, vystoupení souboru mažorettek, zahájení školního roku, slavnostní večer města Dobrušky, den otevřených dveří, jarní a podzimní tvoření s jarmarkem, setkání se seniory, Virtuální univerzita třetího věku, pravidelné bohoslužby Církve bratrské Bystré a nově pořádané akce jako byl Filmový seminář o Bohumilu Hrabalovi, velice oblíbené dopolední promítání „nejen“ pro seniory (14 představení, 1.080 diváků, tržby 65.520,- Kč). V tomto širokém výčtu akcí nejsou uvedena zasedání a školení městského zastupitelstva, jednání o záležitostech města (výběrová řízení), schůze komisí, výstavy na malém sále, zkoušky divadelních i hudebních souborů apod.

Ve spolupráci s ostatními kulturními zařízeními byly realizovány přednášky, besedy, vernisáže a výstavy. Klubovna byla využívána pro komerční účely (pronájmy) a pro zasedání kulturní komise města.

Kulturní dům města Dobrušky

Kulturní zařízení města Dobrušky – středisko Kulturní dům zajišťovalo v roce 2016 kulturní akce a servis pro občany, občanská sdružení a organizace města, ale i ostatní, dle předmětu své činnosti jako v předešlých letech.

Šlo především o realizace zábavných pořadů, koncerty, taneční kurzy pro začátečníky i pokročilé apod. Technicky zajišťoval pořádání plesů, tanečních zábav, schůzovní činnost, školení firem, zkoušky divadelních a jiných zájmových souborů. Dále organizoval nebo se pořadatelsky podílel na venkovních akcích, jako byly akce Čarodějnice, Den bezpečnostních složek, Dobrušské letní muzicírování, Mezinárodní folklórní festival, Svatováclavské slavnosti, Rozsvěcení a zhášení vánočního stromu, Silvestřík pro děti a mnoho dalších.

Kulturní dům v roce 2016 uskutečnil 60 akcí s celkovou návštěvností 17.027 návštěvníků. V roce 2015 uskutečnil kulturní dům 63 akcí s návštěvností 15.699 občanů, v roce 2014 to bylo 79 akcí s návštěvností 18.861 občanů. To je dáno tím, že se některé akce natrvalo přesunuly do Společenského centra - Kina 70 (profesionální i amatérská div. představení, větší koncerty, divadelní představení pro děti, vystoupení ZUŠ apod.), odpadla firemní školení, schůze spolků apod.

Městská knihovna

Služby knihovny

Služby veřejné knihovny byly v roce 2016 poskytovány plynule, kromě tradiční uzavírky v období vánočních svátků z důvodu minimálního zájmu čtenářů. Náklady na její případný provoz by neodpovídaly poskytnutým službám.

Za celý rok využilo služeb městské knihovny celkem 23 160 uživatelů (tj. návštěvníci půjčoven, uživatelé internetu a návštěvníci kulturních a vzdělávacích akcí).

Webové stránky městské knihovny navštívilo v průběhu roku 2016 celkem 7 070 uživatelů, což představuje pokles o 2 000 návštěv oproti loňskému roku, který může být

způsoben změnou adresy webové stránky knihovny. Facebookový profil městské knihovny je stálým zdrojem informací o jejich novinkách a připravovaných akcích.

Pracovnice knihovny vyřídily stejně jako každý rok mnoho telefonických a e-mailových dotazů.

Meziknihovní výpůjční služba zaznamenala v roce 2016 značný nárůst požadavků ze strany čtenářů o zapůjčení knih z jiných knihoven – celkem 118 kladně vyřízených žádostí (loni 81). Z vlastního fondu bylo zapůjčeno 30 knih dalším knihovnám.

Knihovní fond, čtenáři

Fond Městské knihovny Dobruška čítal ke dni 31. 12. 2016 celkem 31 797 knihovních jednotek a 65 titulů periodik (včetně 5 titulů denního tisku).

Na nákup knihovního fondu bylo vynaloženo 239 629,- Kč. Přírůstky knih činily 938 svazků. Úbytek způsobený vyřazením zastaralých a zničených knih byl 2 596 svazků. Vyšší úbytkové číslo je následkem doporučení metodického pokynu *Dobrý fond pro dobrou knihovnu: standard pro doplňování a aktualizaci knihovního fondu*. Vychází se zde z obratu knihovního fondu a stupně aktivace knihovního fondu, které se propočítávají dle daných vzorců. „*Cílem veřejné knihovny není vytváření obsáhlých sbírek knih a dalších dokumentů, ale poskytování aktuálních informací a současné literatury.*“

Ke dni 31. 12. 2016 bylo v městské knihovně zaregistrováno 1 260 čtenářů, což je téměř stejný počet jako v předchozím roce. Z toho bylo 443 čtenářů do patnácti let (tj. zhruba 1/3 z celkového počtu čtenářů).

Půjčovny navštívilo 18 932 osob, zájemců o přístup k veřejnému internetu bylo 1 272, on-line služby knihovny (elektronický katalog a čtenářské konto) využilo celkem 6 254 uživatelů.

Čtenáři uskutečnili během roku celkem 44 398 výpůjček (téměř o 2 000 více než v roce 2015), z toho 7 943 prolongací. Skladbu výpůjček tvořily z 88 % knihy a z 12 % časopisy. V průběhu roku 2016 bylo vyřízeno celkem 2 387 rezervací (loni 1 961).

Metodický obvod

Městská knihovna Dobruška slouží jako středisková. Do její spádové oblasti patří 19 knihoven. Síť obsluhovaných knihoven je beze změny a tvoří ji tyto obce: Bačetín, Bílý Újezd, Bohdašín, Bystré, Byzhradec, Deštné v Orlických horách, Dobré, Dobřany, Hlinné, Hroška, Chlístov, Janov, Kamenice, Kounov, Ohnišov, Podbřezí, Rovné, Sedloňov a Val.

V průběhu roku 2016 poskytla knihovnice v rámci poradenské a konzultační činnosti pro neprofesionální knihovníky 32 osobních konzultací a 51 telefonických konzultací.

V rámci výměnných fondů bylo během roku 2016 vypůjčeno celkem 45 souborů obsahujících 2 694 svazků knih. V oblasti regionálních služeb pro obvod Dobruška nedošlo k žádným personálním změnám.

Kulturně-výchovné akce knihovny pro veřejnost

V roce 2016 zorganizovala městská knihovna celkem 127 akcí, z toho 65 kulturních a 62 vzdělávacích. Celkový počet návštěvníků uvedených akcí byl 2 956.

Stejně jako v minulých letech tvořily skladbu akcí především výstavy, besedy s literárními osobnostmi, přednášky, exkurze a infomační lekce pro žáky mateřských, základních a středních škol.

Tradičně byla každý měsíc instalována nová výstava v prostorách foyer knihovny. Největší ohlas měly výstava *knižních ilustrací Jarmily Haldové*, výstava šitých prací Jiřiny Matyášové *Vzduchoprázdno a stroj*, *Vědecká ilustrace české fauny* (výstava ilustrací Leony Kutkové), výstava obrazů na hedvábí Terézie Uherkové *Můj barevný svět* nebo *Fotografické zamyšlení* (prezentace fotografií místních umělců Luboše Doležala a Hany Maršíkové).

Také v průběhu roku 2016 pokračovala spolupráce městské knihovny s vlastivědným muzeem v pořádání cestopisných přednášek, které jsou u veřejnosti velmi oblíbené. Konaly se přednášky *Plavby do polárních moří* (R. Krautschneider), *Filipíny* (J. Linhart), *U. S. Route 66*

– na motorkách napříč Amerikou (M. Kubeček a M. Végsö), *Národní parky USA* (L. Hanousek), Írán – v zemi králů (P. Dobrovský).

V první polovině roku nabídla knihovna přednášku o aktuálním dění *Západ, EU a migrační krize* Aleše Valenty a také besedu s Petrem Maškem, redaktorem časopisu ZORA nazvanou *Zvukové časopisy pro zrakově postižené*.

Městská knihovna se jako tradičně zapojila do celostátní akce Březen – měsíc čtenářů vyhlášené Svazem knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) ČR. V rámci této akce bylo pro čtenáře, širokou veřejnost i žáky základních a středních škol uspořádáno hned několik pořadů. Došlo k ocenění nejlepších čtenářů roku v obou odděleních. Městskou knihovnu navštívil známý historik, publicista a spisovatel Vlastimil Vondruška. Pro děti byla připravena akce *Somalovánkou do pohádky* a také vyhlášení nové několikaměsíční soutěže *Deník-nedeník*.

Každoroční *Noc s Andersenem* přilákala do knihovny na báječné odpoledne s Harrym Potterem na prestižní Škole čar a kouzel v Bradavicích a následné přenocování 16 dětí. Program svými kouzly zpestřil kouzelník a iluzionista Mr. Petr.

V květnu se konalo již tradiční *Pasování prvňáčků na čtenáře*. Na letní prázdniny připravila městská knihovna pro děti prázdninovou zábavu plnou her a úkolů. Každý první čtvrtek v měsíci probíhala tradiční akce pro nejmenší *Povídám, povídám pohádku*.

V rámci celostátního *Týdne knihoven* uspořádala městská knihovna besedu se spisovatelkou, scénáristkou komiksových příběhů, publicistkou a lektorkou Klárou Smolíkovou a spisovatelem Jiřím W. Procházkou *Jak se píše ve dvou?* Jako každoročně se konala burza vyřazených knih a časopisů.

Hudebně literární pořad Jaroslava Moravce *Povídání s kytarou* obohatil listopadový program akcí.

Závěr roku patřil tradičně akci *Vánoce v knihovně*, kdy bylo pro čtenáře v oddělení pro dospělé připraveno občerstvení v podobě vánočního cukroví a kávy či čaje za poslechu vánočních koled.

Virtuální univerzita třetího věku

Také v roce 2016 pokračovala městská knihovna ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou v Praze na projektu Virtuální Univerzity třetího věku.

V lednu 2016 se v rámci zakončení zimního semestru 2015/2016 studenti zúčastnili závěrečného semináře ve Smiřicích. V následujícím letním semestru studovalo v konzultačním středisku v Dobrušce celkem 48 studentů, tématem bylo *Život a dílo Michelangela Buonarroti*.

Po návratu vedoucí knihovny z mateřské dovolené se výuka v zimním semestru 2016/2017 rozšířila. Vznikla tak další studijní skupina (první stávající skupina čítala 49 studentů a druhá nově otevřená skupina měla 10 studentů). Kontaktními osobami a organizátorkami výuky byly vedoucí organizační složky KSZMD (první skupina) a vedoucí knihovny (druhá skupina). Společným tématem pro ZS 2016/2017 byla *Genealogie. Hledáme své předky*.

Informační centrum

V roce 2016 pracovníce informačního centra (IC) zpracovávaly a zajišťovaly propagaci města Dobrušky a akcí pořádaných ve městě v nejrůznějších turistických magazínech – TIM, Kam po Česku, Turistické noviny – Orlické hory a Podorlicko. Informace o dění ve městě a v okolních obcích a městech každý měsíc zpracovávaly do Dobrušského zpravodaje a Náchodského Swingu.

Průběžně během roku bylo pracovníci IC aktualizováno a zpracovávalo aktuální dění ve městě pro webové stránky města Dobrušky - kontakty a informace o spolcích ve městě, firmách, službách a turistických cílech ve městě a v okolí. Pracovnice IC v průběhu

roku přispívaly články do Dobrušského zpravodaje o činnosti informačního centra a nabízených službách.

IC pokračovalo v prezentaci a propagaci městských kulturních akcí na sociální síti – Facebook. Pracovnice IC vytvářely v grafickém programu plakáty a vstupenky na nejrůznější dobušské kulturní a společenské akce, zprostředkovávaly prostřednictvím svých služeb zasílání e-mailových zpráv o plánovaných odstávkách vody a elektřiny v Dobrušce a v okolí, dále informace o plánovaných kulturních, společenských a sportovních akcích. Po celý rok IC informovalo širokou veřejnost o kulturních akcích prostřednictvím obrazovky ve výloze IC a v budově Krytého bazénu v Dobrušce.

Ke standardním službám, které IC má ve své nabídce, patří kopírování, tisk, laminování, skenování, prodej vstupenek Společenského centra – Kina 70 a on-line prodej vstupenek v síti Kupvstupenku a TicketArt.

Na podzim roku 2015 požádalo dobušské IC o dotaci z rozpočtu Královéhradeckého kraje v programu Podpora činnosti turistických informačních center. Této žádosti bylo na jaře roku 2016 vyhověno a IC obdrželo dotaci ve výši 39.000 Kč. V rámci projektu bylo realizováno vydání nových propagačních materiálů o městě a jeho památkách nazvaných Dobruška a Expozice vlastivědného muzea. Každý z materiálů byl vytištěn v nákladu 4 tis. ks v českém jazyce a 1 tis. ks v anglické, německé a polské jazykové mutaci. Do nákladů byly zahrnuty grafické návrhy a tisk těchto propagačních materiálů, dále pak překlady textů z češtiny do jednotlivých jazyků, které se využily pro výrobu cizojazyčných mutací propagačních materiálů.

V průběhu roku informační centrum pořizovalo nejrůznější nové zboží – pohledy na novou zimní i letní sezónu, různé průvodce Orlickými horami a Podorlickem. Byly vydány nové magnetky k propagaci města. Dobruška byla propagována také v brožurě Městská heraldika Čech, Moravy a Slezska vydavatelství Kam po Česku, která je v IC v prodeji. V dubnu pracovnice IC připravovaly podklady a aktuální informace pro zahájení letní turistické sezóny. Ověřovaly aktuální kontakty a otevírací dobu nejbližších významných turistických cílů v oblasti Orlických hor a toto připravovaly do turistických propagačních materiálů pro návštěvníky informačního centra.

Celý měsíc květen byl ve znamení vrcholících příprav Dobrušské pouti. Informační centrum se na této akci významně podílelo především organizací stánkového prodeje a propagací celé akce. Ve dnech 27. – 29. května 2016 mělo IC rozšířenou otevírací dobu a poskytovalo určité zázemí pro účastníky Dobrušské poutě.

Letní turistickou sezónu s otevírací dobou pondělí – neděle pomohly zajišťovat brigádnice.

V létě probíhal prostřednictvím agentury CzechTourism projekt Mystery shopping turistických informačních center. Tento projekt měl zjistit vystupování zaměstnanců IC vůči klientům, znalosti pracovníků a ochotu vyjít vstříc požadavkům klienta, výběr propagačních materiálů a upravenost prostředí. V rámci Mystery shoppingu přišli do IC zástupci jako běžní turisté, aniž by pracovnice věděly, že právě probíhá průzkum. Ve všech hodnocených kritériích dosáhlo IC Dobruška 100%.

V závěru roku 2016 proběhla kontrola certifikace dobušského informačního centra A. T. I. C. Tato kontrola proběhla bez jakýchkoliv připomínek a byla udělena certifikace kategorie B.

Vlastivědné muzeum

V roce 2016 se muzeum soustředilo především na aktivity, které směřovaly k obohacení sbírkového fondu a informací k historii města a regionu a na ty, které směřovaly k veřejnosti v podobě celé plejády nejrůznějších kulturních a osvětových akcí.

Výzkum – „Paměť města“

Přehled o jednotlivých oblastech dlouhodobého programu *Paměť města*:

- *Paměť písma (archiválie, psané vzpomínky, kroniky apod.)* – Bylo pokračováno v digitalizaci mimořádně historicky cenného materiálu, deníků rolníka Josefa Slezáka z Domašína, které zahrnují léta 1920 – 1968.
- *Paměť slova (magnetofonové záznamy vzpomínek pamětníků – události, historky)*. - Fond záznamů vzpomínek pamětníků se rozrostl o tři.
- *Paměť fotografie (darování nebo poskytnutí fotografií k digitálnímu záznamu)*. – Tyto fotografie byly občany poskytovány průběžně a doplňovaly stávající fond.
- *Paměť filmu (staré amatérské filmové záznamy)*. V roce 2016 žádný starý filmový záznam nepřibyl.
- *Paměť lidí (psané vzpomínky a životopisné medailonky významných regionálních osobností)*. - Všechny životopisy významných dobrušských osobností jsou zpracovány v programu Clavius, takže jsou přehledné a operativně dostupné. Regionální databáze životopisných medailonků obsahuje již 172 záznamů o osobnostech dobrušské historie.

Sbírky

Trvalá pozornost je v muzeu věnována práci se sbírkami. V roce 2016 byl prohlédnut a ošetřen sbírkový fond militarií a částečně fond obrazů. Zároveň s revizí probíhá také fotodokumentace sbírek. Zfotografována byla podstatná část fondu textilu, depozitář D (mimo archeologie), většina depozitáře C a fond obrazů uložený v Domašíně.

V roce 2016 se sbírkový fond muzea rozrostl o 88 nových přírůstkových čísel (143 kusů) získaných vlastním sběrem. Sbírkový fond muzea tak čítá celkem 7 289 přírůstkových čísel.

Digitalizované fotografie, filmové záznamy i písemnosti jsou kromě CD ROM a DVD ukládány i na externí disky, čímž je zabezpečeno jejich dlouhodobé uchování. Navíc jsou v dalších kopiích uloženy ve Státním okresním archivu v Rychnově nad Kněžnou.

Muzejní knihovna

Odborná knihovna muzea slouží všem zájemcům o historii, zvláště pak o historii regionální. V roce 2016 zde bylo registrováno 185 čtenářů, kteří si vypůjčili 54 knih. Další desítky knih byly zapůjčeny prezenčně badatelům. Do knihovny přibýlo 83 knih. Celkem je v muzejní knihovně 7 331 knih. Podstatnou část výpůjček tvoří regionální kroniky a odborná regionální historická literatura, která slouží především zájemcům z řad studentů.

Badatelům, především studentům vysokých škol, jsou poskytovány konzultace a všechny potřebné archivní materiály i studijní literatura.

Stálé expozice

Stálé expozice muzea navštívilo v roce 2016 celkem 8 544 platících návštěvníků, z toho domek F. Vl. Heka - F. L. Věka 4 825, radniční věž 2 865 a muzeum 854.

Připravované expozice

Ve spolupráci s VGHMÚŘ Dobruška byly zahájeny práce na přípravě nové expozice historie vojenské geografie, která bude umístěna v prvním poschodí Rýdlovy vily. Byl sestaven realizační tým, který pracuje na heuristické fázi projektu.

Výstavy

V kině

V malém sále Společenského centra – Kina 70 instalovalo muzeum výstavy

- *Věra Jičínská – obrazy – květen*
- *Dobrušské požáry 19. století – 10. – 16. června*
- *Nešťastný rok 1866 - říjen*

V synagoze:

- *Hrátky z látky (24. září – 2. října)*

Přednášky

Přednášková činnost probíhala jednak v synagoze, jednak ve školách a jednak v malém sále Společenského centra - Kina 70. Posledně uvedené místo bylo dějištěm především přednášek cestopisných realizovaných ve spolupráci s městskou knihovnou. Přednášky pro školy byly zaměřeny na období národního obrození a archiválie. Uskutečnily se v ZŠ v Pulické ulici a na gymnáziu.

V synagoze proběhl další ročník nového typu programů pro veřejnost pod názvem *Setkání v synagoze*. V roce 2016 se uskutečnily následující programy:

Jaro 2016:

- Cesty poutníků (14. dubna)

Podzim 2016:

- Příběh skaleckého zámku (19. října)
- Vánoční koncert (29. prosince)

Další přednášky:

- Tajemství krypty v kostele sv. Václava v Dobrušce (malý sál SC-Kina 70)
- Filipíny (P. Linhart, malý sál SC-Kina 70)
- Archiválie a archivnictví (pro gymnázium)
- Nešťastný rok 1866 (pro školy)
- Válečná léta 2014 – 2018 v Dobrušce (pro školy)
- Národní obrození v Podorlicku (pro školy)
- Největší tajemství třetí říše

Další akce

V malém sále kina 70 proběhl čtvrtý ročník akce *Jarní tvoření*, ukázek tradičních lidových a uměleckých řemesel, spojené s workshopem. Na podzim ji následovala obdobná akce - *Podzimní tvoření*. Ve školní jídelně SODEXHO ZŠ Františka Kupky se uskutečnil oblíbený tradiční *vánoční jarmark*.

Společně s římskokatolickou farností v Bystrém byl připraven koncert barokní hudby na počest 300. výročí narození dobrušského malíře Fikra. Koncert se uskutečnil 6. června v kostele sv. Bartoloměje v Bystrém.

Akce muzea i samotné město Dobruška byly propagovány prostřednictvím dobrušského televizního vysílání, několik relací bylo odvysíláno i v Českém rozhlasu Hradec Králové.

Klub seniorů

Programy pro seniory, připravované se sborem Církve bratrské v Bystrém. Pravidelný čas každé pondělí od ledna do dubna a od listopadu do prosince vždy v 15 hodin ve Spolkovém domě – Rýdlově vile.

Jarní část:

- 8. února – úvodní setkání ročníku 2016 (Cvejn)
- 15. února – Severní Amerika 1. část (Pohlová)
- 22. února – setkání u kávy
- 29. února – Tajemství podzemí kostela sv. Václava v Dobrušce (Mach)
- 7. března – Severní Amerika 2. část (Pohlová)
- 14. března – setkání u kávy
- 21. března – Velikonoce (Cvejn)
- 4. dubna – Jaro v ptačí říši (Volf)
- 11. dubna – beseda s velitelem městské policie Norbertem Bene
- 18. dubna – Z minulosti Jednoty bratrské (Mach)
- 25. dubna – setkání u kávy

Podzimní programy:

- 7. listopadu – Úvodní setkání (Tomáš Cvejn)

14. listopadu – Nešťastný rok 1866 v Dobrušce (Jiří Mach)

21. listopadu – Setkání u kávy

28. listopadu – Beseda se starostou města

5. prosince – Ekvádor (Milič Světlík)

12. prosince – Setkání u kávy

19. prosince - Vánoce

Podzimní část:

7. listopadu – Úvodní setkání (Tomáš Cvejn)

14. listopadu – Nešťastný rok 1866 v Dobrušce (Jiří Mach)

21. listopadu – Setkání u kávy

28. listopadu – Beseda se starostou města

5. prosince – Národní parky jihozápadu USA (Tomáš Cvejn)

12. prosince – Setkání u kávy

19. prosince - Vánoce

Publikační činnost

Bylo pokračováno s přípravou jedné z nejvýznamnějších publikací v historii muzea – *Dobruška – příběh města*. Byl sestaven autorský kolektiv a zpracována struktura publikace, která by měla vyjít v roce 2018. Postupně jsou shromažďovány jednotlivé stati a pokračováno v jejich redakční úpravě. Započaly přípravné práce na vydání *Dobrušského vlastivědného almanachu*.

Hospodaření

Stálé expozice muzea navštívilo v roce 2016 celkem 8 544 platících návštěvníků, z toho domek F. Vl. Heka - F. L. Věka 4 825, radniční věž 2 865 a muzeum 854. Celkem bylo vybráno za vstupné do expozic 248 150 Kč. V synagoze se uskutečnily tři pořady a navštívilo je celkem 157 zájemců, kteří zaplatili za vstupné 1 680 Kč. Při 4 převážně cestovatelských přednáškách ve Společenském centru – Kině 70 bylo od 234 návštěvníků vybráno dobrovolné vstupné ve výši 5 232 Kč. Příjem z prodeje suvenýrů činil 69 397 Kč.

Aktivity společné v rámci všech středisek organizační složky Kulturní zařízení města Dobrušky

V roce 2016 byla realizovaná výroba nových webových stránek Kulturních a sportovních zařízení města Dobrušky, které jsou přístupné z webových adres: <http://www.kulturadobruska.cz/> a <http://www.sportdobruska.cz/>. Webové stránky mají jednotný vzhled a poskytují návštěvníkům přehledně informace o chystaných akcích, ale také o jednotlivých zařízeních (kontakty, všeobecné informace, ceníky atd.). Tyto webové stránky jsou průběžně aktualizovány.

Webové stránky Společenského centra – Kina 70 jsou realizovány samostatně, neboť jsou součástí nově pořízeného on-line rezervačního systému Ticketware. Ten umožňuje návštěvníkům rezervaci nebo zakoupení vstupenek do kina i na divadelní představení, koncerty a další pořady on-line z pohodlí domova. I když jsou tyto stránky realizovány zvlášť, tak zde byla snaha o podobnou grafickou úpravu, jako mají stránky Kulturních a sportovních zařízení, aby byl zachován jednotný vzhled.

V roce 2016 byly pořádány akce ve spolupráci s městem Dobruška a jinými pořadateli a organizacemi:

Akce k výročí 400. výročí vyhlášení dobrušských úterních trhů

Dobrušská pouť

Varhany pro Dobrušku

Den bezpečnostních a záchranných složek

Koncert ABBA WORLD REVIVAL na náměstí F. L. Věka

Dobrušské letní muzicírování v Archlebových sadech a na náměstí F. L. Věka

Mezinárodní přehlídka folklorních souborů
Slavnostní večer města Dobrušky
Dobrušské Vánoce 2016
Silvestřík pro děti

Kulturní zařízení města Dobrušky spolupracovala mimo jiné s těmito subjekty na přípravě a realizaci různých akcí:

Otužilci – Dobrušští ledoborci – 2. propagační plavání v ledové vodě
Oblastní odbočka Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých Dobruška, Klub držitelů vodičích psů Dobruška – komponovaný pořad Barevná tma
Skibob klub Dobruška – vyhodnocení MS ve skibobech v kulturním domě
Mateřské, základní a střední školy – Školy za školou, karneval, pořady pro školy
Divadélko na štaflích – program v rámci Svatováclavských slavností – orloj na radnici, živý betlém
Dobrušské patchworkářky – výstava v synagoze
Základní umělecká škola – koncerty v synagoze, ve velkém sále Společenského centra – Kina 70
Dětský domov Sedloňov – charitativní večer

Loutková scéna

Dobrušští loutkáři mají každoročně sezónu přes zimní měsíce a jejich domovská scéna je v prostorách sokolovny. Od počátku roku 2016 sehráli následující představení: v lednu reprízu Kašpárkových Vánoc a premiéru pohádky Co viděl skřítek Kulíšek, kterou reprízovali v měsíci následujícím. V celé sezóně 2015 – 16 nacvičil soubor Svět loutek pět pohádek, které uvedl ve dvanácti představeních. Závěr sezóny obstaralo 17. dubna již dvanácté Povídání s pimprlaty, při kterém si děti mohly prohlédnout zákulisí, osahat loutky a zkusit je vodit.

Nový ročník byl po letní pauze zahájen 16. října pohádkou principálky souboru Jitky Kozubové O zvědavé Mařence. V listopadu uvedl soubor Pohádku o slunci a rok uzavřela klasická Andersenova Sněhová královna.

České a slovenské loutkářství bylo zapsáno na seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO. Jedním drobných příspěvků k této vysoké poctě je také loutkářství amatérské, k němuž patří i dobušský Svět loutek. A za to náleží dobušským loutkářům velké uznání a poděkování.

Péče o památky

V městské památkové zóně Dobruška byly v roce 2016 s podporou Ministerstva kultury ČR v Programu regenerace MPZ Dobruška a za finančního přispění města Dobrušky provedeny další opravy kulturních památek, které postupně vedou k opravám architektonického dědictví města. U objektu děkanského kostela sv. Václava byla v polovině 90. let 20. století opatřena fasáda monochromním novým nátěrem v barvě okrové. Kromě dalších oprav v areálu byla v roce 2014 provedena oprava nátěru střešní krytiny lodi kostela včetně oplechovaného sanktusníku a realizována oprava fasády přílehlé pozdně renesanční zvonice a to bílé monochromní podoby. Středová a vrcholová římsa byla očištěna, vyspravena jádrem a štukovou vrstvou se zachováním profilace se zvýrazněním vystupujících článků – říms v odstínu imitace pískovcového kamene. Nepůvodní nárožní červené bosáže byly odstraněny. V témže roce byla z podnětu děkana Th.Lic. PhDr. P. Vincenta Zontáka, CM, jako jeho poslední stavební aktivita na závěr jeho působení v Dobrušce před odchodem do penze, provedena oprava fasády a nátěr západního štítu lodi kostela. Ve stejném barevném pojetí, tj. se zvýrazněním všech vystupujících článků v bílé zalomené barvě, bylo již za nového působení děkana Th.Lic. Augustína Slaninky, CM, přistoupeno k opravě fasády a nátěru zbývajících ploch kostela. Odstín plochy fasády byl opatřen novým nátěrem se stejným

okrovým odstínem. Opraveny byly poškozené části v soklových partiích kostela zpět jádrem a hlazeným štukovým povrchem. Vyniknutím plasticky pojatých článků, doložitelných na starých pohlednicích i na barevném vyobrazení kostela ze sbírky farnosti, došlo opravou k návratu do barevné podoby, jakou měl chrám ještě v 1. polovině 20. století. Stavební práce v roce 2016 provedla dobroušská firma Stavos Dobruška, s.r.o. pod vedením pana Ing. Josefa Kobláasy ve spolupráci s panem Jiřím Bednářem, zástupcem německé firmy na nátěry a stavební chemii Keim Farben s.r.o.

V roce 2016 bylo před opravami jižní a severní fasády kostela včetně presbytáře a sakristií provedeno odborné ošetření dřevin, které se nacházejí v areálu kostela. Jednalo se o pokácení čtyř tují, svými kořeny nevhodně zasahujícími do konstrukce ohradní cihlové zdi poblíž zvonice a dále prořezy vzrostlých tisů. Následně má aktivita pokračovat úpravou vzrostlých lip na místech hřbitova zrušeného reformou císaře Josefa II.

I v roce 2016 bylo pokračováno v obnově drobné sakrální architektury, která je v Dobrušce poměrně bohatě zastoupena. Firmou Stavos Dobruška, s.r.o., byly vyspraveny dílčí části poškozené fasády kaple sv. Jana Nepomuckého v Archlebových sadech a proveden její celkový nátěr v odstínech okrové a bílé. Fasáda kaple se stala, zejména její spodní partie, terčem vandalismu, a po ošetření dřevin v parku bylo nutné nátěr znovu opravit a oživit.

Panem Petrem Tomášem z Nového Města nad Metují bylo restaurováno pískovcové sousoší Kalvárie z roku 1885, které je v majetku města Dobrušky a které je umístěno na návsi v Domašíně vedle pomníku padlých vojáků. Tato památka, kterou zahrnujeme do kategorie tzv. objektů v památkovém zájmu, vykazovala značné statické poruchy a trhliny. Kalvárie byla rozebrána, proveden nový základ, podstavec a kříž očištěn, zbaven mechů a nečistot, zajištěna konsolidace kamene, přespárování, tmelení, zlacení a závěrečná hydrofobizace. Pozornost byla věnována i opravám sošek Panny Marie a sv. Jana Evangelisty, které jsou umístěny na římsě podstavce. Nepůvodní drátěný plot byl nahrazen kovovým plotem s brankou, osazeným do čtyř nárožních pískovcových sloupků.

6 Školství

Mateřská škola

Mateřská škola J. A. Komenského sídlí ve dvou budovách. Jedna v ulici Komenského, kde sídlí ředitelství MŠ, a Za Univerzitou je odloučené pracoviště.

MŠ Komenského navštěvuje 87 dětí, pracuje zde 7 učitelek, 1 asistentka pedagoga a 4 provozní zaměstnankyně. Budova má 4 třídy. V MŠ Za Univerzitou bylo v tomto roce 153 dětí umístěných do 7 tříd, pracovalo zde 11 učitelek, 3 asistentky pedagoga pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a 7 provozních zaměstnanců. V obou budovách bylo celkem 240 dětí.

Obě budovy procházely rekonstrukcí. Začátkem školního roku až do listopadu dokončovala MŠ Komenského velkou stavební úpravu, která zahrnovala výměnu oken, celkové zateplování, novou střechu a zabudování bezpečnostního systému proti vniknutí cizích osob do MŠ. Po celou tuto dobu poskytovaly prostory pro pobyt dětí dobroušské kino a MŠ Za Univerzitou. V MŠ za Univerzitou procházelo rekonstrukci sociální zařízení pro děti. Od ledna do března v prvním pavilonu, od dubna do června 2016 pak druhý pavilon. V této době byla situace řešena operativním způsobem za plného provozu MŠ. Proběhla také částečná výměna plotu okolo objektu MŠ Za Univerzitou a rekonstruovalo se i zdejší dopravní hřiště.

V tomto školním roce se MŠ zúčastnila dvou projektů, a to Grantového programu společnosti Škoda AUTO pro rok 2015 s názvem „Bezpečně v MŠ s dopravní výchovou“ a projektu financovaného MŠMT ČR s názvem „Podpora logopedické prevence“. Oba projekty

byly spolufinancovány městem Dobruškou. Z projektu byly zakoupeny knihy pro děti, didaktické hry pro děti a metodické materiály, dopravní vozítka, počítače a tiskárny.

I v tomto roce se děti zúčastnily zahájení srazu sokolníků v Opočně. Pro předškolní děti se uskutečnilo v rámci výchovně vzdělávacího procesu mnoho exkurzí včetně návštěvy Planetária v Hradci Králové. Dále se podnikaly pěší výlety do okolí (Val, Chábory, Studánka, Mělčany, Domašín) a školní výlety do ZOO ve Dvoře Králové a do Potštejna na zámek s programem pro předškolní děti.

Děti se také zúčastnily vánočního vystoupení v Domě seniorů a vystoupily v programu pro nevidomé, který organizovala paní Renata Moravcová pod názvem „Barevná tma“. Dalším veřejným účinkováním bylo taneční vystoupení předškolních dětí na sérii retro skladeb. Tato akce je vždy jednou za dva roky pod názvem „Školy za školou.“ Vždy jednou měsíčně do MŠ zajížděla kvalitní divadla pro děti (např. z Klicperova divadla v Hradci Králové aj.)

Základní škola Františka Kupky

Základní škola Františka Kupky v Dobrušce je úplnou městskou ZŠ v rozsahu prvního až devátého ročníku. Ve školním roce 2015/2016 měla 18 tříd. Na I. stupni - 10 tříd v pěti ročnících, na II. stupni - 8 tříd ve čtyřech ročnících.

Veškerá činnost směřuje především k vycházejícím žákům ve spolupráci s třídními učiteli, rodiči, středními školami a Úřadem práce v Rychnově nad Kněžnou. Příprava k volbě povolání je zahájena již v osmých ročnících. Žáci 9. ročníků se zapojili do projektu „Testy volby povolání“, které žákům pomáhají při výběru jejich budoucího profesního či studijního zaměření a s výběrem budoucího povolání. Dále se žáci 9. ročníků zúčastnili přednášky na Úřadu práce v Rychnově n. Kněžnou, kde byli seznámeni s možnostmi studia a uplatnění na trhu práce v našem regionu. I v tomto roce bylo ve škole pro rodiče vycházejících žáků organizováno setkání se zástupci většiny regionálních středních škol a odborných učilišť. Žákům byla umožněna individuální konzultace s výchovným poradcem, návštěvy škol během dnů otevřených dveří, byli seznamováni s materiály a nabídkami škol, ve škole se zúčastnili prezentací pozvaných zástupců škol, kde měli možnost získat informace o studiu na daných školách. V letošním roce se žáci 8. ročníků zúčastnili zkušebních přijímacích testů na střední školy. Výchovný poradce pracuje se žáky ohroženými školním neúspěchem, s obtížemi v chování a jejich zákonnými zástupci. V roce 2015 / 2016 vychází celkem 35 žáků z devátých ročníků a 8 žáků z pátých ročníků. Z toho 27 žáků bylo přijato na maturitní obory a 8 žáků na tříleté učební obory ukončené závěrečnou zkouškou.

Výsledky přijímacího řízení: Gymnázia 3 žáci, střední odborné školy s maturitou 24 žáků, střední odborná učiliště s výučním listem 8 žáků. Do osmiletého gymnázia bylo přijato 8 žáků z pátého ročníku.

V letošním roce bylo průběžně řešeno pět případů šikany ve spolupráci s PPP RK a policií ČR. Škola využila nabídky pracovníků PPP preventivního programu pro školy zaměřeného na oblast vztahů ve třídě. Dále se žáci zúčastnili besedy se zástupci policie ČR, kde bylo diskutováno téma šikana jako trestný čin a především rozmáhající se kyberšikana. V několika případech byli individuálně řešeni problémoví žáci a problematické rodinné prostředí. V letošním roce byly řešeny tři závažnější případy záškoláctví, vandalismu a kouření žáků v prostorách školy. Na řešení kázeňských přestupků spolupracují třídní učitelé s výchovným poradcem a metodikem prevence. V případě vážnějších problémů vstupuje do řešení vedení školy a sociální kurátor s OSPOD. Vše probíhá ve spolupráci s rodiči. V tomto školním roce nebyl na škole projednáván případ užívání tvrdých či měkkých drog ani podezření na ně.

Z celkového počtu 443 žáků na škole bylo hodnoceno ke konci školního roku: prospěl s vyznamenáním 268 žáků, tj. 60,5 %, prospělo 172 žáků, tj. 38,8 %, neprospěli 3 žáci, tj.

0,7%. Chování: 443 žáků bylo hodnoceno velmi dobře. Důtku ředitele školy dostalo 10 žáků, důtku třídního učitele 37 žáků, napomenutí třídního učitele dostalo 85 žáků.

Celkově bylo uděleno 277 pochval za vynikající výsledky učební a sportovní, za výsledky v mimoškolní činnosti, sběr starého papíru, léčivých rostlin, sběru pomerančové a citronové kůry a víček z plastových lahví. Ředitel školy udělil 1 pochvalu za účast na sportovní republikové atletické olympiádě.

Žáci VIII. B a IX. A třídy se v září 2015 do února 2016 zapojili do projektu „Adaptace sídel na změnu klimatu“. Žáci spolu se svými pedagogy během 6 měsíců měli za úkol prozkoumat své město. Na základě svého badatelského výzkumu měli navrhnout konkrétní místní adaptační opatření, aby se města lépe připravila na dopady častějšího výskytu extrémních klimatických jevů (např. přívalové deště, ledovky, extrémní mrazy a sucha nebo naopak povodně). Projekt sestával ze sedmi tematicky zaměřených badatelských aktivit. V závěru každé aktivity žáci na mapu města vynesli adaptační opatření. Součástí projektu byla také tematicky zaměřená exkurze, věnovaná koloběhu organické hmoty a simulační hra, v jejímž rámci žáci otestovali funkčnost již zaznamenaných adaptačních opatření. Projekt „Adaptace sídel na změnu klimatu“ byl slavnostně zakončen ve třetím únorovém týdnu prezentací navržených opatření před zastupiteli a odbornými pracovníky města. Odborná komise vyhodnotila jako nejlepší návrh žáků VIII. B, žáci IX. A získali 2. místo.

V pondělí 13. ledna 2016 uspořádala škola Den otevřených dveří pro rodiče, bývalé zaměstnance a širokou veřejnost. Návštěvníci se seznámili s prostředím školy, zhlédli vystoupení mažoretek a florbalových nadějí.

Úspěchy žáků I. a II. stupně se prezentují na nástěnkách v budovách školy, na náměstí, v Dobrušském zpravodaji i v regionálním tisku.

Žáci školy se zapojili do sběru plastových víček a pomohli tím zdravotně postižené dívce Michalce Zahradníkové k nákupu kompenzačních pomůcek. Nejvíce nasbírali žáci z 2. B – 111,4 kg, z 2. A – 81,7 kg a z 3. B – 68,1 kg.

Ve sběru starého papíru se žáci školy zapojili do soutěže vyhlášené firmou NAPOS, s.r.o. Od září 2015 do června 2016 sebrali celkem cca 60.000 kg, tímto výsledkem získali 1. místo s finanční odměnou 8.000 Kč, která byla poukázána na konto SRPŠ při ZŠ.

Žáci se během roku zúčastnili několika matematických soutěží. Žáci šestých až osmých tříd se zúčastnili matematické soutěže – Pythagoriáda. Úspěšnými řešiteli školního kola byli David Pago a Jakub Mikáč z šestého ročníku. Postoupili do okresního kola konaného v Rychnově nad Kněžnou a obsadili ve své kategorii s 46 účastníky krásná místa v první polovině startovního pole.

Základní škola v Pulické ulici

V roce 2016 Základní školu v Pulické ulici vedl jako ředitel Mgr. Václav Hlavsa. Funkci jeho zástupkyně vykonávala Mgr. Petra Poullová a ve funkci výchovného poradce působila Mgr. Hana Novotná. Se jmenovanými pracovali po celý rok ve škole další učitelé (Jan Sedláček, Mgr. Božena Moravcová, Mgr. Blanka Maixnerová, Mgr. Hana Tošovská, Mgr. Markéta Schmoranzová, Mgr. Michaela Petráčková, Mgr. Jan Macek, Mgr. Jarmila Matyasiková, Mgr. Jiřina Pultarová, Mgr. Jarmila Kučerová a na snížený úvazek Mgr. Alois Žďárek). V září 2016 nastoupil nový učitel s aprobační český jazyk – dějepis Mgr. Václav Mach a pan Mgr. Josef Frýda zůstal nadále na škole na částečný úvazek. Ve školní družině se žáky pracovaly tři vychovatelky (Dana Effenberková, Magdalena Hlavsová a Vlasta Bajerová). O bezproblémový chod školy se starala školnice Romana Dubnová, dále na částečný úvazek pět uklízeček a údržbář. Na částečný úvazek působila ve škole také účetní Zdena Hlavsová.

V září 2016 navštěvovalo školu celkem 229 žáků, kteří byli rozděleni do devíti tříd. V červnu 2016 měla škola 217 žáků, 41 žáků do školy dojíždělo z 15 okolních obcí (nejvíce

z Ohnišova – 5, Bohdašína – 4, Pohoří – 13 a Podbřezí - 6). V žádném ročníku nebyla paralelní třída. Školní družina měla v září 2016 tři oddělení a tzv. ranní družinu. Při školní družině pracovalo také 5 zájmových útvarů: hra na zobcovou flétnu (5 skupin), keramika (4 skupiny), sportovní hry (1 skupina), florbal (2 skupiny) a moderní gymnastika (1 skupina). Do 8 reedukačních skupin bylo v září 2016 zařazeno celkem 31 žáků se specifickými vývojovými poruchami učení. Tři hodiny týdně se žáci 3. až 9. třídy učili anglickému jazyku (161 žáků), žáci 7. až 9. ročníku si volili jako druhý cizí jazyk ruštinu (26 žáků), nebo němčinu (32 žáků) s dotací dvě hodiny týdně. Od 5. do 9. ročníku mají žáci hodiny informatiky. Jako nepovinný předmět se vyučovala dopravní výchova (zakončeno celodenní akcí na dopravním hřišti v RK) a náboženství. Z devátého ročníku vyšlo 17 žáků, z toho 1 byla přijata na gymnázium, 14 žáků na střední odborné školy a 2 žáci na střední odborná učiliště. Jeden žák ukončil devítiletou povinnou docházku v 8. ročníku. Tři žáci byli přijati do primy gymnázia. Škola spolupracuje s PPP v Rychnově nad Kněžnou.

Ve dvou kabinetech - F (204), Z (207) - byla položena nová krytina z PVC a nově vymalováno (srpen 2016). Nedostatečné prostory má k dispozici družina – zejména kvůli velkým počtům žáků na 1. stupni (1. A – 28, 2. A - 28, 3. A – 26, 4. A – 30, 5. A – 26). Efektivní výuku však nemůže škola nadále realizovat v tělesné výchově, neboť stále nemá vlastní tělocvičnu a musí využívat pronájem v sokolovně, střední průmyslové škole a v sousedním gymnáziu. Výuka je doplňována dalšími sportovními činnostmi: plavání (kurzu plavání se účastnili 2016/2017 už pouze žáci z 2. a 3. ročníku), bruslení (pro 1. – 3. ročník), lyžařský výcvik (pro 5. až 9. ročník), turistický výlet. Pro rok 2016 jsme opět získali dotaci v rámci prevence rizikového chování žáků, proto nadále pracovali žáci 6. třídy s Rubikonem (pomůcka pro učitele občanské a zejména etické výchovy). Projekt byl ukončen v červnu 2016.

Škola se účastnila okresních sportovních soutěží pořádaných nejen ASŠK – turnajů ve florbalu, plavání (v únoru plavecké závody O pohár starosty), hokejbalu. V květnu a září se uskutečnily sportovní atletické dny pro 1. a 2. stupeň na městském stadionu. Z vícedenních akcí se uskutečnil lyžařský výcvikový kurz v Orlickém Záhoří na přelomu února a března 2016 (Bedřichovka – 22 žáků) a v září 2016 adaptační kurz pro žáky 6. ročníku na Jurášce v Olešnici v O.h.

Z řady projektových dnů připomeňme např. dubnový Den Země na 1. stupni, dětský den 1. stupně, celoškolský branný den v závěru školního roku s opékáním na zahradě. Žáci 8. ročníku si v červnu uspořádali „Noc ve škole“. V září se uskutečnila dopravně bezpečnostní akce pro 1. stupeň BESIP ve spolupráci s městskou i státní policií. V prosinci pak proběhl Čertovský den, při kterém devátáci navštívili menší spolužáky a děti v MŠ v Dobrušce a ve Valu a v klubu Hastrmánek a připravili ještě program pro ostatní žáky školy.

Kalendářní rok byl zakončen projektem Vánoce ve škole (žáci si připomněli Vánoce nejen české, ale i německé, ruské a anglické, zpívalo se na schodech a nechyběly ani třídní besídky).

Od září 2015 se žáci 8. a 9. ročníku zapojili do projektu Adaptace sídel, v rámci kterého proběhla mj. také exkurze do Kněžic a který vyvrcholil veřejnou prezentací návrhů žáků na zlepšení prostředí v Dobrušce v únoru 2016.

Při vlastivědných poznávacích exkurzích nejmenší vyrazili do Hrádku u Nechanic a do Tonga, 4. a 5. třída poznávala Kunětickou horu, starší se vydali na vícedenní exkurze do Božanova (9. A), na Malou Skálu (8. A), do Broumovských stěn (7. A) a na Ostaš (6. A). V květnu se uskutečnila každoroční podzimní návštěva pražských památek (2. stupeň) – 6. A navštívila Národní technické muzeum, 7. A Pražský hrad a jeho zahrady, 9. A Národní technické muzeum s programem a Prahu barokní si prohlédli žáci 8. A. Stejný program čekal na žáky v září, jen 9. ročník navštívil tradičně Národní galerii a Vyšehrad. V červnu pátáci navštívili při vlastivědě vybrané dobrušské památky, v říjnu byli třetíáci na dobrušské radnici.

Také rok 2016 byl bohatý na četné kulturně vzdělávací akce. Žáci navštěvovali filmová či divadelní představení v dobrušském kině, kulturním domě či přímo v sále školy (Jak válčili husité, Hudební škatulky, O princezně, která ráčkovala, Král český a císař římský Karel IV., film Anthropoid). Vyjíždělo se také do Filharmonie v HK (1. stupeň). Vybraní žáci 2. stupně zhlédli v hradeckém Klicperově divadle představení Kytice (únor) a Romeo a Julie (prosinec). V rámci literárně dramatické výchovy secvičili sedmáci s paní Kučerovou divadelní vystoupení Indiánská pohádka, které předvedli nejen spolužákům, ale i rodičům – v červnu vystoupili celkem čtyřikrát. Ve škole proběhla dvě školní kola v recitaci a soutěž ve zpěvu – Pulický vrabec. Výborně funguje i spolupráce s dobrušskou knihovnou – ať už jde o každoroční návštěvy v rámci hodin literatury, pasování prvňáčků na čtenáře nebo o nabízené besedy s autory knih (beseda s Klárou Smolíkovou v říjnu). Škola využívá také akce pořádané DDM (Martinské trhy, Den Země), muzeem (beseda o první světové válce v Dobrušce) a ZUŠ (vystoupení tanečního oboru).

V oblasti vzdělávací pak proběhly na škole olympiády v českém jazyce, dějepisu, přírodopisu a matematice, z nichž vítězové postoupili do okresních kol. V soutěži Prezentáda získaly Markéta Štaffová a Sára Žabenská (8. A) 3. místo v krajském kole. Matematici mohli své znalosti uplatnit v Pythagoriádě a Matematickém klokanovi. Žáci 2. stupně se účastní Přírodovědného klokanu. Žáci 9. třídy připravovali své závěrečné práce, které v květnu prezentovali před svými spolužáky z osmé třídy. V soutěži T-Profi získali pátáci Hůlek, Týfa a Sedláček 2. místo v kraji.

Z dalších akcí jmenujme ještě výrobek ze skla (skleněný šperk), preventivně výchovný program v oblasti požární ochrany Hasík pro 2. a 6. ročník, přírodopisně fyzikální pořad Používám mozek, ukázky canisterapie, účast na přehlídce dobrušských škol Školy za školou, návštěvu volnočasového klubu Vješák a účast na jím organizovaném projektu „Vješák před školou“ v září, soutěž vodicích psů na náměstí, dále den bezpečnostních složek (doplňková forma výuky tématu Ochrana člověka za mimořádných situací). Devátáci podnikli exkurzi k rychnovskému soudu v červnu, na úřad práce v září a do Podorlického vzdělávacího centra v listopadu. Dalšími akcemi byl družinový dětský den, Dobruška Fest, v rámci kterého žáci viděli zajímavé filmy a vyzkoušeli si netradiční hry a aktivity, v červnu zhlédli žáci ukázkou dravců Seiferos. Školní rok byl zakončen bowlingovým turnajem pro žáky 2. stupně v červnu. Závěr školního roku patřil tradičnímu vystoupení žáků deváté třídy v sále školy, kterým se rozloučili se školou a učiteli. Škola je zapojena do projektu Ovoce do škol, firma Bovys si v listopadu připravila malou akci s Bovýskem. Prezentační akci Hospodářské komory o řemeslech a výrobcích našeho kraje viděli žáci v listopadu.

Při základní škole pracovala rada školy. Karel Joukl v září 2016 odstoupil a nově byl jmenován Petr Sadovský, dalšími členkami byly Lucie Hornofová a Petra Poullová. Rada se sešla v březnu, září a listopadu.

Klub přátel školy zorganizoval ve spolupráci s kulturním domem dětský karneval a ještě dva sběry papíru. Ve škole se také každý rok sbírají PET víčka a pomerančová a citronová kůra. Činnost klubu byla na začátku roku 2016 ukončena. Bylo zjištěno, že omylem krajského soudu bylo zrušeno IČO klubu přátel školy. Po projednání s Radou školy byl KPŠ zrušen a finanční prostředky byly použity ve prospěch všech žáků ve formě příspěvků na dopravu na výlety a exkurze, na kulturní akce a na nákup cen.

Během celého roku probíhalo i vydávání školního časopisu – poslední ročník nesl název EXpress a vyšlo celkem 5 čísel. Sponzorem časopisu byli manželé Wolfovi, kteří částečně přispívali na tisk časopisu. První číslo bylo černobílé, od 2. čísla vycházel časopis celobarevně. Redakce také pořádá žakovskou anketu NEJ kluk a NEJ holka. V červnu absolvovali redaktoři besedu se šéfredaktorkou Rychnovského deníku Bárrou Zemanovou o tom, jak se dělají noviny. V prosinci se opět zúčastnili celostátního setkání finalistů soutěže Školní časopis roku 2016, ze kterého si přivezli cenu poroty.

Aby si pedagogové i rodiče mohli ověřit výsledky vzdělávání, zorganizovala škola účast na některých celostátních srovnávacích testech agentury SCIO (Stonožka – 9. ročník) a zapojili se také do testování 9. ročníků Kalibro. Do testování České školní inspekce jsme letos nebyli zařazeni. Schůzka žáků, rodičů a zástupců středních škol se letos pořádala opět v listopadu. Rodičům je již několik let k dispozici přístup k osobním údajům, známkám a třídní knize přes internet v rámci „Bakalářů“. Již čtvrtý rok byla třídní kniha vedena v elektronické podobě.

Základní škola v Opočenské ulici

Základní škola Opočenská má šest tříd s 36 žáky a působí při ní i školní družina. Pracuje zde devět pedagogů, tři asistenti pedagoga a jedna osobní asistentka. Ve spolupráci se Spolkem přátel školy je činných osm zájmových útvarů: informatika, hudební – flétna a klávesy, taneční, dílenský, keramický, mladý zdravotník, výtvarný a rukodělný, literárně dramatický.

Škola se zaměřuje ne celou řadu aktivit. V rámci prevence rizikového chování navštívil školu raper skupiny Gypsy Radek Banga s programem „Když chceš, tak to dokážeš“, proběhla i canisterapie pro speciální třídy. Žáci navštívili i zámek v Novém Městě nad Metují, chatu Horalka ve Sněžném a Divadlo Spejbla a Hurvínka v Praze.

V environmentální výchově se uskutečnil program Dravci a stromy, děti navštívily Klopotovské údolí u Nového Města nad Metují a zúčastnily se i Dne Země. Žáci se zúčastnili i několika výtvarných soutěží (včetně mezinárodních), odkud si odnesli pěkná první a druhá místa.

Stranou nezůstal ani sport. Turnaje ve florbalu v Jaroměři, v sálové kopané v České Skalici či v desetiboji v Kostelci nad Orlicí byly jen vrcholky ledovce soustavné péče. V jejím rámci bylo zajištěno i plavání v Dobrušském bazénu pro středně a těžce postižené žáky. Pokračoval také sběr víček pro postižené děti a pro Tříkrálovou sbírku vyrobili chlapani v dílně velké množství komet. Škola spolupracuje se třemi speciálními školami v polském Plocku a zúčastnila se mezinárodní soutěže – Polsko, Česko, Litva „Pomáháme si vzájemně“.

Z dalších akcí lze uvést návštěvu nevidomé paní Renaty Moravcové, vynášení Morany a barevný první jarní den, úklid kolem autobusového nádraží na Den Země, vystoupení v Archlebových sadech při akci Školy za školou, vystoupení pro seniory, aktivní účast na sedmém ročníku Festivalu národů v Hradci Králové, na Dni bezpečnostních složek a outdoorových aktivitách na dobrušském Městském stadionu Václava Šperla, návštěvu Kinematovlaku a tradiční rozloučení se školním rokem v Běstvinách. V prosinci navštívil školu Mikuláš s čerty, proběhla vánoční besídka a vystoupení v domě s pečovatelskou službou.

Od 18. do 22. března se uskutečnila soutěž „O nejkrásnější velikonoční slepičku nebo kuřátko“ pro praktické a speciální školy Královéhradeckého kraje. Soutěž byla slavnostně zahájena v dobrušské škole za účasti starosty a místostarosty Dobrušky a výstavou všech soutěžních prací spojené se 13. Dnem otevřených dveří.

Gymnázium

Dobrušské gymnázium v roce 2016 žilo běžným školním životem. Navštěvovalo ho 349 studentů a vyučovalo zde 26 kvalifikovaných pedagogů. S koncem školního roku 2015/16 ukončil svoji práci na postu zástupce ředitele po více než dvaceti letech Mgr. Václav Dachs, aby se této role mohli ujmout Mgr. Petr Cejnar (vyšší gymnázium) a Ing. Petr Valtera (nižší gymnázium). Svoji práci zde v červnu ukončila také asistentka učitele, Američanka Erica Fedor, která byla získána jako dobrovolnice z Fulbrightovy nadace a která díky své invenci a osobnímu nasazení skutečně pozvedla zájem žáků o anglický jazyk. Stejně tak po roční stáži odešla Italka Sara Scopino, která v rámci poznávání jiných kultur studovala češtinu ve 3.

ročníku. Její pobyt tady přiměl studenty více komunikovat v cizím jazyce i více se starat o druhé.

Žáci reprezentovali školu na mnoha předmětových soutěžích. Jejich výkony se neztratily v krajských kláních (matematika, biologie, chemie, fyzika, dějepis) a letos nebyla výjimečná ani úspěšná vystoupení na celostátní úrovni, kdy Michael Farník získal 3. místo v zemi v konverzační soutěži v angličtině a ve stejné disciplíně, ale ve vyšší kategorii, obdržela Olga Valentová 13. místo v republice. Michaela Králová skončila v celonárodním finále konverzační soutěže němčiny pro bilingvní děti těsně druhá. Vojtěch Sobotka se umístil na 3. místě v zemi v soutěži Eurorebus – dnešní svět, kategorie jednotlivců ZŠ02. V krajských kolech jednotlivých soutěží se solidně vedlo i sportovcům. Novinkou na poli vzdělávání představuje kroužek francouzštiny, který byl pro zájemce otevřen od září. Francouzštinou se zabývalo 23 žáků napříč ročníky.

Maturitní zkoušky však v přímém protikladu k výše sdělenému nedopadly zcela úspěšně. Dvě studentky nezvládly písemnou státní zkoušku z matematiky a propadlo se i ve školní (profilové) části – tentokrát 3x z českého jazyka a 1x ze základů společenských věd. Je evidentní, že maturitu nemá nikdo garantovanu ani na gymnáziích, a pokud selže osobní disciplína, je to tak správně. Je zde však na místě také poznamenat, že škola byla schopna připravit valnou většinu žáků k přijímacím zkouškám na VŠ tak, že se dotyční studenti dostali na jimi preferovanou školu, včetně lékařských fakult.

Gymnázium v Dobrušce se také začalo více otevírat veřejnosti. Tradiční vánoční akademie byla letos vystřídána charitativním jarmarkem, kdy se dobrovolní dárci přičinili o chutné svačinky pro své spolužáky. Výtěžek této akce byl neuvěřitelných 5 421 Kč, které putovaly na pomoc malé, dlouhodobě nemocné holčičce Michalce z Třebechovic. V rámci projektu spolupráce s úspěšnými absolventy školy „... a stále se vracejí!“, měli studenti možnost přivítat na přednášce MVDr. Pavla Bělobrádka, PhD., místopředsedu vlády pro vědu a výzkum. S velkým nasazením odpovídal na dotěrné otázky svých mladších kolegů a dokázal je i rozesmát.

Pokračovala i proměna vzhledu školy, kdy v průběhu prázdnin došlo k celkové renovaci fyzikální laboratoře. Byly učiněny také další kroky ohledně zajištění potřebné dokumentace na výměnu oken a zateplení školní budovy. Snad se podaří získat dostatek finančních prostředků na realizaci tohoto projektu v nejbližších letech. V tomto ohledu je třeba vyzvednout spolupráci s vnějšími subjekty – firmami Alza, a. s., a Škoda-auto, a. s., které přispěly škole věcnými dary i finančními částkami v řádu desetitisíců korun a pomohly nákupu pomůcek i provozu školy.

Střední průmyslová škola elektrotechniky a informačních technologií

Ve školním roce 2015/2016 bylo ve škole 12 tříd denního studia: 4 třídy oboru Elektrotechnika a 8 tříd oboru Informační technologie. Celkem studovalo v denním studiu 314 žáků. Ve škole působilo 30 učitelů a v domově mládeže 3 vychovatelé.

25. a 26. září 2015 se uskutečnily oslavy 70. výročí založení školy. Bohatý program oslav byl spojený se dnem otevřených dveří.

V období školního roku 2015/2016 byla škola aktivně zapojena do těchto projektů:

- 1) Projekt OPVK Podpora přírodovědného a technického vzdělávání
- 2) Grantový program Škoda Auto.

Škola i nadále rozvíjela spolupráci s polskou školou „Zespół szkół technicznych“ z Plocku a s univerzitami v Hradci Králové, Pardubicích, VUT Brno, Technickou univerzitou v Liberci a Technickou akademií Erwina Junkera v Holicích. Také spolupracovala s 29 výrobními firmami a podnikatelskými subjekty, např. s firmami ČEZ, Škoda Auto, KBA-Grafitec Dobruška, ABB Trutnov, PZP Semechnice, OEZ Letohrad, Prodos Dobruška, B+R automatizace Brno, Atas Náchod, Ametek Náchod, Junker Holice, Stormware Hradec Králové, Continental Adršpach, HALLA Nové Město nad Metují.

Žákům bylo nabídnuto mnoho výchovně vzdělávacích aktivit, např. 42 odborných exkurzí, 19 sportovních akcí, filmová a divadelní představení, besedy, odborné přednášky, maturitní ples, mohli také navštěvovat tyto zájmové kroužky: multimediální tvorba, robotika, tvorba webových stránek, sportovní hry.

Ve školním roce 2015/2016 úspěšně odmaturovalo 57 žáků.

Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum

Škoda Auto, a.s., závod Kvasiny předal škole formou daru druhého robota KUKA. Žáci tak mají možnost programovat „souhru“ dvou robotů a simulovat tím skutečné pracoviště.

Po dvouleté odmlce škola zorganizovala 2. a 3. prosince výstavu betlémů z Orlických hor a Podorlicka. Výstava se konala v rámci dni otevřených dveří a zhlédlo ji téměř 800 návštěvníků a následně 140 dětí ze tří mateřských škol.

O hlavních prázdninách město Dobruška zajistilo výměnu oken a vchodových dveří ve škole v Pulicích č. p. 105. Tuto budovu má škola v dlouhodobé výpůjčce. Dále byla provedena kompletní malba všech učeben.

V červnu škola obhájila certifikát kvality ISO 9001. Jedná se o zúročení dlouhodobé cílené práce pedagogických pracovníků ve zvyšování kvality výuky, v pojetí přístupu k žákům a jejich zákonným zástupcům jako ke svým zákazníkům, modernizaci a efektivnosti výuky a dlouhodobé plnění dalších náročných úkolů stanovených normou ISO 9001.

V přijímacím řízení bylo přijato celkem 94 žáků ve studijních (maturitních) oborech a 24 žáků v učňovských oborech.

V úterý 23. února se ve škole již tradičně konala celorepubliková soutěž nejlepších studentů v oblasti výpočetní techniky pod názvem "Práce v SolidCAM". Soutěž pořádala firma SolidVision, s.r.o.

V březnu škola zabezpečovala krajské kolo soutěže odborných dovedností učebního oboru Strojní mechanik.

Základní umělecká škola

Základní uměleckou školu navštěvovalo ve školním roce 2014-2015 celkem 454 žáků. Z toho hudební obor 294 žáků, výtvarný obor 76 žáků, taneční obor 69 žáků a literárně dramatický obor 15 žáků.

Při škole působí Spolek rodičů a přátel ZUŠ v Dobrušce. Výbor SRP ZUŠ má 5 členů a je tvořen zástupci rodičů žáků všech oborů. SRP ZUŠ výraznou měrou pomáhá škole při organizaci mimoškolních i školních akcí (koncerty, výstavy).

Hudební obor spolupracuje s ostatními kulturními subjekty v Dobrušce. Uspořádal 33 veřejných koncertů (sál ZUŠ, synagoga, SC-Kino 70, knihovna, lapidárium), třídní přehrávky jednotlivých nástrojů, interní koncerty, výchovné koncerty, vernisáže výstav.

V krajském kole soutěže ZUŠ ve hře na elektronické klávesové nástroje v ZUŠ Střezina Hradec Králové získal ve své 8. kategorii Josef Tužil 1. místo a postoupil tak do kola ústředního, které proběhlo ve dnech 29. dubna - 1. května 2016 v divadle ve Františkových Lázních. Zde obsadil ve své kategorii skvělé 2. místo. Lenka Lejsková získala v 9. kategorii v kole krajském krásné 3. místo.

V Krajském kole Národní soutěže základních uměleckých škol Komorní hra s převahou dechových nástrojů, které se konalo na Kuksu 15. března 2016, se duo zobcových fléten ve složení Radka Potočková a Eliška Koblášová umístilo na krásném 3. místě. Děvčata své umění předvedla i při vernisáži v Lapidáriu Městského úřadu v Dobrušce.

22. března 2016 se pokračování soutěže konalo pro soubory z klarinetů, příčných fléten a saxofonů v ZUŠ v Polici nad Metují. Saxofonový kvartet ve složení Diana Holá, Anna Šnábllová, Anna Valentová a Jan Ivanov získal krásné 2. místo. Stejně tak si vedly i Orchideje

(Martina Debelková, Anna Havránková, Anna Kárníková a Marie Voglová) - obě seskupení získala 2. místa ve IV. kategorii.

Klarinetové trio (Veronika Faitová, Eliška Koblásová a Nela Sušánková) získalo ve své III. kategorii 3. místo. Jejich umění jste mohli slyšet i na Barevné tmě v Kině 70.

Dechaři soutěžili i v Trutnově, v kategorii C (soubor žesťových nástrojů), kde se soubor pana učitele Luboše Votroubka ve složení Vojta Dubský, Matyáš Langer, Michal Pohl a Miloš Zahradník umístil na 3. místě. V sólové hře na akordeon výborně reprezentovala školu žačka paní učitelky Daniely Štěpánové Katka Zelená, která v nejmladší, 0. kategorii, získala 3. místo. V krajském kole soutěže v komorní hře s převahou smyčcových nástrojů se žáci paní učitelky Dagmar Prokopové Jana Peterová a Michal Verner umístili na krásném prvním místě.

V regionálním kole soutěžní přehlídky literárně-dramatických oborů ZUŠ v ZUŠ Střezina v Hradci Králové 31. 3. 2016 získali divadelníci pod vedením pana učitele Františka Veverky čestné uznání se svou hrou O Jeníčkovi a Mařence.

Koncert nazvaný Varhany pro Dobrušku, kterým byl veřejnosti představen zcela nový nástroj pořízený pro potřeby dobrušské Základní umělecké školy, si v pátek 13. května nenechalo ujít velké množství příznivců hudby. Digitální chrámové varhany Ahlborn Praeludium V uhradilo město Dobruška, a tak mezi přítomnými nemohl samozřejmě chybět ani starosta ing. Petr Lžičař a další zástupci vedení města a úřadu.

Moderní třímanuálový nástroj má špičkový zvuk a je založen na unikátní technologii jeho zpracování, takže reálný zvuk je v mnohém nerozpoznatelný od klasických varhan. O tom přesvědčili všichni protagonisté koncertu – pedagog Vladimír Jelínek, žáci Lucie Šitlerová a Jan Preclík, student oboru hra na varhany na Univerzitě Hradec Králové Lukáš Koblása a varhaník Pavel Svoboda. Po úvodní skladbě Toccata giocosa II 1998, jejímž autorem i interpretem byl Vladimír Jelínek, se posluchači dočkali improvizací na vlastní přání. A přání byla opravdu rozmanitá – Bach, Marián Varga, Beatles, dokonce i lidová Já do lesa nepojeđu alá Bach.

Koncert Varhany pro Dobrušku vyvrcholil vystoupením varhaníka Pavla Svobody, absolventa HAMU a laureáta soutěže Pražské jaro, který spolupracuje se souborem Barocco sempre giovane, jako sólista vystupuje s orchestry a účinkuje na hudebních festivalech u nás i v zahraničí. Také on se začal hudbě věnovat na ZUŠ v Dobrušce.

Dne 15. dubna 2016 proběhla v pardubické ZUŠ - Polabiny, přesněji v Sukově síni Domu hudby v Pardubicích (budova Konzervatoře Pardubice) Mezinárodní přehlídka neprofesionálních varhaníků Organum regium 2016, které se zúčastnil žák pana učitele Vladimíra Jelínka Jan Preclík.

Výjimečný příběh zažívá rodina Skálova z Dobrušky, které se před patnácti lety po třech zcela zdravých dětech narodila holčička Verunka s Downovým syndromem. Je to příběh plný lásky a porozumění, v němž se pátek 20. listopadu stal velkou odměnou pro všechny zúčastněné. Smetanova síň Obecního domu v Praze, jeden z nejprestižnějších prostorů naší metropole, sál s dvanácti sty sedadly v hledišti, kde se pravidelně konají koncerty nejen Pražského jara, byla místem konání benefiční akce Zažijte Japonsko v Praze, jejíž výtěžek směřoval na konto Společnosti rodičů a přátel dětí s Downovým syndromem. Právě tady, na podiu, které je nesplnitelným snem mnoha umělců, hrála s podporou své paní učitelky Daniely Štěpánové a nerozlučného kamaráda plyšového pejška Bertíka na nádherný koncertní klavír Verunka Skálová. Před i po ní se prezentovalo v plné kráse japonské umění taneční, pěvecké i hudební.

Řada koncertů se koná v bývalé dobrušské synagoze. Jako každý rok tady pořádalo svůj tradiční koncert pěvecké oddělení ZUŠ pod vedením paní učitelky Šárky Potůčkové. Dětský pěvecký sbor ZUŠ dosáhl několika ocenění na pěveckých soutěžích. Tím posledním je 3. místo v celostátní pěvecké soutěži „Zahrada písní“ v Praze.

Žákyně tanečního oboru paní učitelky Felcmanové se v sobotu 7. května 2016 zúčastnily Krajské postupové přehlídky scénického tance mládeže a dospělých v Městském divadle v Jaroměři.

Lektorský sbor udělil ocenění ZUŠ v Dobrušce za vystoupení *Řeč duše* v choreografii Petry Felcmanové a za vystoupení *Najít se* v choreografii Lenky Matysové a Kateřiny Raisové.

Výtvarný obor v ZUŠ v Dobrušce navštěvuje v letošním roce 77 žáků pod vedením paní učitelky Mgr. Petry Žďánské. Děti se seznamují s většinou výtvarných technik. Jsou nadšeny do malby, kde mohou pracovat s temperovými, akrylovými, akvarelovými a nově také olejovými barvami. Starší žáci si oblíbili techniku Dry brush, kterou vytvářejí portréty. Malují nejen na papíry, ale i plátna. Nekonečnou inspiraci přináší grafická technika tisku z výšky – linoryt, a keramická tvorba. Žáci se účastní mnoha výtvarných soutěží. ZUŠ se může pochlubit studenty, kteří díky svému talentu a kreativitě soutěže vyhráli. Jiní žáci zase například úspěšně zvládli talentové zkoušky na umělecké školy.

V říjnu žáci jeli na exkurzi za uměním do Šternberka, kde v místním klášteře byla prestižní přehlídka nejlepších výtvarných prací žáků základních uměleckých škol. Na této výstavě Oči dokořán mohli vidět vystavené práce dětí i ze ZUŠ Dobruška.

V měsíci březnu byly v dobrušské knihovně k vidění práce z přípravných ročníků i od těch nejstarších žáků. Vystaveny byly malby na plátně, akvarely, kresby, grafiky a keramika. Díla se přímo i nepřímo týkala tématu Cesta z různých úhlů pohledu.

Dům dětí a mládeže

Pracovníci DDM Dobruška se i v tomto roce snažili připravit pro děti, mládež i ostatní zájemce zajímavý program na vyplnění volného času a zároveň získání nových znalostí a dovedností. Počty klientů jsou uváděny za školní rok 2015/2016.

V pravidelné zájmové činnosti pracovalo ve 49 kroužcích 495 účastníků, z toho 2 kroužky byly pro dospělé- Klub patchwork a řezbářský kroužek s celkem 26 účastníky. Nově byl mezi tradiční pravidelnou zájmovou činností zařazen kroužek Yo-Yování, programování mikropočítačů a příprava florbalu. Nejpočetnější byly kroužky taneční a florbalu, které se zúčastňovaly různých regionálních soutěží, kde získaly velmi pěkná umístění.

Výtvarných dílen, soutěží a kurzů proběhlo v tomto školním roce 94 s 6587 účastníky. Nejvíce návštěvníků měl Pohádkový les, kde 596 dětí s rodiči prošlo lesem s čerty, princeznami, králem, vodníkem, princem, klaunem, červenou karkulkou i ježibabou a u každého z nich splnilo drobný úkol. Za projevenou odvahu dostaly od pohádkové babičky diplom a sladkou odměnu.

O letních prázdninách 43 dětí strávilo 10 dní na stanovém táboře v Mělčanech s celotáborovou hrou Mělčanywood. Děti se vžily do rolí filmových hvězd a soutěžily v populárních soutěžích jako Superstar, Tvoje tvář má známý hlas apod. Pro 39 děvčat se zájmem o tanec se v rekreačním zařízení Hrádek uskutečnil tábor zaměřený na moderní tanec, hry a soutěže s celotáborovou hrou Návrat do minulosti. Na ukončení tábora děvčata předvedla rodičům nacvičená taneční vystoupení a retro spartakiádu. Milovníci dřevorezby zdokonalovali svoji techniku na víkendovém soustředění na táborové základně v Mělčanech. Začátečníci vyráběli misky, lžice a vidličky, pokročilejší řezbáři betlémy.

Všechna tato činnost by nemohla být bez nadšení, podpory a zkušeností všech pedagogických pracovníků. Vedle dvou interních pedagogických pracovníků připravovalo program pro děti a ostatní zájemce 25 externích zaměstnanců, kteří ve svém volném čase předávali své znalosti a dovednosti.

Letní kurz pro krajany

V Dobrušce byl již po šestadvacáté organizován čtyřtýdenní kurz českého jazyka pro krajany a další zájemce z 25 zemí celého světa. Během pobytu se intenzivně věnovali výuce

češtiny a ve svých závěrečných týmových prezentacích představili obce z okolí Dobrušky. Kurz organizoval Dům zahraniční spolupráce za velkého přispění Studijního střediska Univerzity Karlovy v Dobrušce. Během doprovodného programu navštívili studenti řadu míst v okolí a zúčastnili se již tradiční setkání s pohoštěním, které pro ně každoročně připravují běstvinští hasiči ve svém areálu.

7. *Církev*

Církev římskokatolická

Tříkrálová sbírka se letos konala v ČR po šestnácté, v Dobrušce po patnácté. Tříkrálová sbírka je největší dobrovolnická akce v ČR a účastní se jí kolem padesáti tisíc koledníků a dalších dobrovolníků.

Je skvělé, že i v Dobrušce, Opočně a dalších 26 obcích se postupně podařilo sbírku natolik zdomácnit, že se nesetkává už téměř s žádným nepochopením či odmítnutím. Štědrost občanů je stálá, srdečná a každým rokem mírně stoupající.

Celkový výtěžek je z 65% vrácen zpět do místa organizátora, tj. na účet Farní charity Dobruška, která používá tyto peníze na sociální službu, přímou finanční pomoc lidem v nouzi, nemocným nebo z nich byla postupně vybavována dobrušská půjčovna zdravotnických pomůcek.

V sobotu 9. ledna koledovalo celkem 113 skupinek - v Dobrušce 48, Opočně 24 a ostatní v okolních obcích. Celkem i s obslužným personálem bylo v akci tento den asi 500 lidí.

Koledovalo se od rána 9,30 hodin do 15 hod. Po ranním požehnání v kostele sv. Václava se králové vydali na koledu. Obešli 3 200 dobrušských domácností a snažili se nikoho nevynechat. Většina koledníků jsou skauti a děti, které dobře ví, proč koledují, takže vše bez problémů zvládly. Skvělá nálada a dobrý pocit ze společné práce, která přinese užitek druhým, spojoval po celou dobu všechny a naplnil je radostí.

Výtěžek Tříkrálové sbírky 2016 ve výši 532 tisíc Kč je opět rekordní, je to o 36 tis. Kč víc než loni.

Při příležitosti Svatého roku milosrdenství (2015 – 2016) po všech farnostech patřících pod dobrušské děkanství putoval v rodinách Putovní obraz Božího milosrdenství. S obrazem Božího milosrdenství byla spojená také brožurka modliteb a rozjímání na celý týden. Každý se mohl zapsat se na připravené papíry vzadu v kostele. Převzetí putovního obrazu do rodiny se konalo vždy v neděli při mši svaté.

27. října 2015 se uskutečnil archeologický průzkum krypt pod děkanský kostelem sv. Václava v Dobrušce. Po odborném zpracování výzkumu je k dispozici dokumentární film s odborným komentářem, který byl 22. ledna promítán v pastoračním centru.

Od 14. do 19. února se uskutečnil jarní tábor pro děti od 6 do 15 let na farní chalupě v Mastech.

V pastoračním centru se 1. června uskutečnila přednáška s prezentací bohoslovce Miroslava Vařka na téma "Misijní zkušenost na Hondurasu",

Do dobrušské farnosti zavítal padesátičlenný smíšený pěvecký sbor z farnosti Bratislava - Ružinov, kde je mateřský - provinciální dům Misijní společnosti sv. Vincenta de Paul. Tento výjimečný sbor prezentuje sakrální, světské, folklórní skladby ze střední Evropy. Koncert se uskutečnil v Kodymově národním domě v Opočně v sobotu 4. června a v neděli doprovázel liturgii v Dobrušce v kostele sv. Václava.

Noc kostelů je každoročně pořádaná akce, která má umožnit široké veřejnosti nezávazné přiblížení se a setkání s křesťanstvím. Letos se kostely v celé České republice otevřely 10. června. Na zahájení, které proběhlo v 17 hodin před kostelem Svatého Václava, byly pozvané zejména děti. Následoval pěší průvod od kostela Svatého Václava ke

hřbitovnímu kostelíku Svatého Ducha; na cestu farní mládež připravila pro děti zajímavé úkoly. Děti měly s sebou lucerničky nebo sklenici na čajovou svíčku. Vzadu na stolku byly k dispozici prázdné lístečky, na které mohly napsat své prosby, za něž byla sloužená mše svatá v kostele Ducha Svatého během této akce. V kostele se uskutečnila komentovaná mše svatá, která zejména laikům přiblížila církevní liturgii. V další části se při výkladu Jiřího Macha z vlastivědného muzea mohli návštěvníci seznámit s historií kostela Svatého Ducha.

První svaté přijímání ve farnosti proběhlo 12. června. K této svátosti přistoupilo pět dětí. Téhož dne připravila farní charita v Dobrušce ve spolupráci s římskokatolickou farností benefiční koncert „Pavel Helan pro charitu“ při příležitosti 5. výročí založení farní charity Dobruška. Koncert se uskutečnil odpoledne na farní zahradě jako malá zahradní slavnost s přátelským posezením a pohostěním.

Dobrušská farnost se od 18. do 19. června zúčastnila kněžského svěcení a primice kaplana Ján Jančeka, které se konalo v Bratislavě.

Veřejné slavnostní odevzdání znaků a razítek našim farnostem se uskutečnilo ve čtvrtek 16. června v 18 hodin v kostele Svatého Václava v Dobrušce, kde generální vikář královéhradecké diecéze Mons. Mgr. Josef Socha, předal zástupcům farností dekrety o právu používat nové znaky a razítka Římskokatolické farnosti Přepychy, Římskokatolické farnosti - děkanství Opočno, Římskokatolické farnosti - děkanství Dobruška. Toto právo používat znak farnosti udělil sídelní biskup královéhradecké diecéze J. E. Mons. JUDr. Ing. Jan Vokál, J.U.D.

Schönstattské hnutí zorganizovalo 17. června setkání putovních okruhů v pastoračním centru v Dobrušce

Do farnosti přijel P. Jozef Kudla, CM z Hondurasu. Během týdne sloužil mše svaté v okolních farnostech. Zároveň měl v sobotu 25. června v pastoračním centru v Dobrušce přednášku s prezentací o aktuálních projektech a situaci na Hondurasu.

3. července se uskutečnil cyklovýlet s Filipem Laštovicem spojený s poznáváním jedlých a zajímavých vzácných rostlin v naší přírodě. Po návratu byla v pastoračním centru ochutnávka koktejlů z čerstvých bylin a ovoce.

V červnu byla zahájena akce ošetřování dřevin u kostela sv. Václava v Dobrušce. Ošetřování provedla firma Arbol z Police nad Metují. V první fázi byl proveden redukční řez na tisech rostoucích na pozemku děkanství mezi kostelem a silnicí. Cílem tohoto řezu je zabezpečení provozní bezpečnosti (aby nedošlo v budoucnosti k rozlomení kmenů vlastní vahou), dále zajištění podchodného a podjezdového profilu a redukce větví, které zasahují do fasády kostela. V této fázi je ošetřena cca polovina z 50 tisů.

Od 8. do 14. srpna proběhla cyklopout' spojená s duchovním programem. Od pondělka do středy v Lošticích a od čtvrtka do neděle z Dobrušky se uskutečnily výjezdy na významná místa východních Čech.

V srpnu 2016 dostala farnost kolaudační souhlas s užíváním části stavby pastoračního centra, a to prvního a druhého podlaží.

Na faře byli v srpnu přijati a nasyceni poutníci ze společenství Betlém z Polska, kteří putovali do Lisieux ve Francii za mír ve světě. Dobrušští farníci jim popřáli hodně Božího požehnání a sil na cestě za jejich cílem. V témže měsíci vydalo děkanství brožurku o kostele Svatého Ducha v Dobrušce.

Pokračovala také regenerační oprava fasády a nátěru kostela, která započala v roce 2014, a nyní je dokončována. Celkový náklad na dokončení činil 499 152,- Kč. Finanční příspěvek z Ministerstva Kultury 200 000 Kč,- a z města Dobruška 99 000,- Kč, podíl farníků ve sbírkách: 200 152,- Kč.

Na svátek sv. Václava 28. září je v Dobrušce tradiční Farní den, který začal v 8,30 slavnostní mší svatou. Hlavním celebrantem byl viceprovinciál Slovenské provincie a Českého regionu CM, Emil Hoffmann. Při mši zaznělo ordinárium s názvem *Svatováclavská*

mše, zkomponované Františkem Matouškem. Na farním dvoře byl celodenní program pro děti i dospělé.

Od začátku srpna do konce září se pracovalo na opravě fasády a nátěru lodi kostela sv. Václava v Dobrušce. Udělaly se úpravy povrchů, opravily vápenocementové štukové omítky vnějších stěn, provedl dvojnásobný silikátový nátěr včetně penetrace, očištění vnějších ploch tlakovou vodou, okartáčování a nátěr biocidním přípravkem. Realizovala se také generální oprava okapového systému na celém kostele.

Rovněž bylo dohotoveno nové ozvučení v kostele sv. Václava. Malé i velké reproduktory, zesilovače v lavicích, číselníky, kabeláž i mikrofony jsou od varhan, z kůru i ze sanktuária úplně nové. Také je možné do reproduktorů přenášet slovo nebo přehrávat reprodukovanou hudbu z počítače. Ti, kteří dobře neslyší, si mohou v sakristii zakoupit sluchátka, aby si tak mohli na vyhrazených místech zesílit zvuk pro lepší poslech.

Přednáška vojenského kaplana nadporučíka Jaroslava Zoubka o jeho zahraničním působení v Afghánistánu se uskutečnila v sobotu 1. října v pastoračním centru.

Malí bratři a Malé sestry Ježíšovy přivezli 8. října z Bratislavy do Dobrušky relikvie blahoslaveného Charlese Foucaulda, jejich zakladatele. Věřící měli možnost si tyto relikvie uctít a zúčastnit se následujícího programu: svědectví Lukáše Hotana, který měl kontakt s islámem; mše svatá, hlavní celebrant Jan Barborka, farář v Bystrém; svědectví Malých sester a Malých bratrů Ježíšových; adorace v kostele sv. Václava, po které následovalo neformální setkání. Ostatky byly potom převezené do Prahy.

Počínaje 9. říjnem je vždy po nedělení mši svaté bude v pastoračním centru možnost setkání při dobré kávě a sladkostech. 22. října bylo pro všechny ministranty, ministrantky, nadějně ministranty a sympatizanty vincentínů zorganizované setkání v Rokoli.

Končí Svatý rok milosrdenství, vyhlášený Svatým otcem, proto farnost zorganizovala 5. listopadu farní pouť do Katedrály Svatého Ducha v Hradci Králové s možností projít branou milosrdenství. Na tentýž den pozvala farnost spolu s městem Dobruškou významnou osobnost, nevidomého slovenského sportovce Juraje Prágera. Setkání se uskutečnilo v kině a byl to večer plný povzbuzení a inspirace do nejtěžších situací v životě. Účastníci se seznámili s příběhem nevidomého muže, který se v horách a v životě snaží překonávat své vlastní vrcholy. (Výstup na Gerlach, na Mont Blanc, lyžování, cyklistika, studium na VŠ). Po dokumentárním filmu následovala beseda s Jurajem Prágerem.

Široké veřejnosti byla určena pouť po Královéhradecké diecézi 17. listopadu. Obsazeny byly dva autobusy. Na programu byla návštěva rodného domu hudebního skladatele Bohuslava Martinů v Poličce a mše svatá ve farním kostele. V Litomyšli navštívili účastníci pouti obnovené zámecké návrší a v loňském roce po mnoha letech znovu zpřístupněný piaristický kostel Nalezení sv. Kříže. V kostele byla prohlídka expozice barokního sakrálního umění z kostelů královéhradecké diecéze, spolupořádaná Královéhradeckým biskupstvím a městem Litomyšlí (vystaveno kolem 130 předmětů z majetku jednotlivých farností diecéze, zejména obrazy a sochy, dále preciosa a liturgický textil. Je tam i dílo od dobrušského rodáka Dornbachera). Navštíveno bylo i mariánské poutní místo na Chlumku u Luže (u Chrudimi) a obnovený kostel Panny Marie Pomocné. Potníky doprovázel odborným výkladem odborný výklad Mgr. Petr Arijčuk.

Při bohoslužbách první adventní neděle 27. listopadu se žehnaly adventní věnce, které buď si lidé udělali doma, buď pro seniory připravila mládež z farnosti. Odpoledne se v pastoračním centru konalo posezení pro seniory s odevzdáváním adventních věnců a pak se účastníci přesunuli na náměstí, kde bylo připraveno tradiční rozsvícení vánočního stromu.

V sobotu 10. prosince po 2. adventní neděli se v široké farnosti uskutečnila adventní duchovní obnova. Přednášejícím byl bývalý lékař, kněz MUDr. Vojtěch Novák, původem z Čermné.

Poslední den roku poděkovali dobrušští farníci Bohu za uplynulý rok mší svatou ráno a odpolední děkovnou pobožností.

Církev bratrská

K bohoslužbám se sbor schází v malém sále dobrušského kina. Během roku 2016 přivítal následující hosty, kteří posloužili výkladem Božího Slova: Viktor Glier, Tomáš Grulich, Pavel Světlík, Petr Rattay (projekt Nová generace), Jiří Bort, Tomáš Grohman, Petr Šimmer a Samuel Jindra. Někteří z nich měli i další program, ať seminář nebo program pro mládež, někteří sloužili společně se svými manželkami. Z domácích se ke službě slovem připojili Ondra Hojný, Jan Kalenský, Jenka Hejzlar a samozřejmě Tomáš Cvejn, kazatel bysterského sboru. V rámci bohoslužeb také pohovořily aktuálně o své službě 14. února sestry z domácího hospicu Setkání, 21. února už výše zmíněný Petr Rattay o projektu Nová generace, který podporuje službu studentů na jejich školách, a 8. května pracovníci a studenti z organizace In-Life.

Občas se společenství setkává i mimo pravidelné bohoslužby. Bylo tomu tak například jednoho květnového nedělního odpoledne v Domečku (v ul. Zd. Nejedlého) „u kávy a buchet“ se skupinou studentů z In-Life z Brna. Během jedné červencové neděle jsme udělali společné setkání spojené s grilováním. Na podzim, konkrétně 29. října vyrazili zájemci na procházku v okolí Potštejna.

V neděli 6. listopadu proběhly v rybníčku „na Krupárně“ v Dobrém křty tří nových bratrů a sester. Všichni se zároveň stali členy dobrušského společenství.

V roce 2016 se sbor opět během velikonočního víkendu zúčastnil modlitebního řetězce. Modlitby probíhají na dobře dostupném místě, kam lidé chodí podle předem připraveného seznamu, a tráví tam tolik času, kolik se předem zavázali (min. 1 hodinu), dokud nejsou vystřídání někým dalším. Sbor by rád uspořádal takováto modlitební setkání vícekrát do roka.

Dvakrát měsíčně jsou schůzky biblického studia. V roce 2016 se zabývaly tématem osoby Ducha Svatého.

Na podzim 2016 opět začal kurz Manželské večery, na který se tentokrát přihlásilo 5 párů, z toho 3 páry mimo sbor. Kurzu Manželské večery se mohou zúčastnit věřící i nevěřící. Cílem Manželských večerů není šíření křesťanství, ale prohloubení jednotlivých manželství. V létě vyjeli členové sboru opět na společnou dovolenou rodin, a to do Přívratu u České Třebové.

Během roku se sbor zúčastnil několik akcí Křesťanské misijní společnosti. Šlo především o Modlitební konferenci a Křesťanskou konferenci, které se pravidelně účastní skupina lidí ze sboru (nejen z Dobrušky).

Sbor pravidelně finančně podporuje několik mimosborových aktivit. V minulém roce takto podpořil volnočasový klub Vješák, který pořádá Jednota bratrská v Dobrušce. I nadále sbor podporoval pracovníka organizace In-Life (dříve Studenti pro Krista) Vlád'u Leplta. Pravidelně je také podporován domácí hospic Setkání a organizace A Rocha. Jednorázově byl podpořen projekt Andělský strom, a to příspěvkem na dárky pro děti vězňů. V adventu byla uspořádána finanční sbírka na podporu charitativní sbírky potravin, kterou v Dobrušce pořádala místní Charita.

Jednota bratrská

V roce 2016 pokračoval místní sbor Jednoty bratrské v naplňování své vize, kterou již před lety objevil v Janově evangeliu (kapitola 6, verš 35) a která zní: „*Ježíš se dává skrze nás lidem jako chleba, aby nasýtil každého, kdo má hlad.*“ V duchu tohoto verše sbor navázal na své dosavadní působení a dále rozvíjel aktivity určené pro obyvatele Dobrušky a okolních obcí. Tuto činnost bychom přitom mohli rozdělit do několika různých oblastí.

V první řadě sbor provozoval službu určenou rodičům a prarodičům s malými dětmi předškolního věku, a to prostřednictvím *Rodinného centra Sedmikráska*. V rámci této aktivity byla rodinám v Dobrušce poskytována mimo jiné i poradenská činnost v oblasti výchovy, zdravotní péče, základních právních a finančních témat. Mimo pravidelný dopolední program s písničkami, básničkami a vyráběním bylo možné v *Sedmikrásce* navštěvovat také odpolední kroužky, kterými byly například angličtina nebo Cvičení s tygrem. Pod záštitou rodinného centra byla pořádána také tradiční jednorázová vánoční akce s názvem „Pohádkové Vánoce“. Další významnou činností zaměřenou na děti, tentokrát ve věku 1. stupně základních škol, byl Letní tábor na téma dobrodružného příběhu Narnie. V roce 2016 se konal již 9. ročník tohoto letního tábora.

Sbor dále provozoval prostřednictvím svého spolku *Centrum pro všechny generace Volnočasový klub Vješák* určený pro mladou generaci ve věku od 12 do 26 let. *Volnočasový klub Vješák* se snažil svou činností působit na teenagery v našem okolí a poskytnout jim lákavé a zdravé možnosti využití volného času. Mimo pravidelnou otevírací dobu zorganizoval *Vješák* v průběhu roku celkem 44 jednorázových akcí a 4 exkurze. Významnými pravidelnými aktivitami *Vješáku* byly zejména airsoftový klub určený pro všechny milovníky vojenství, florball, Cvičení pro radost, workshop pro dívky s názvem „*Just for Girls*“ a klub *Vješáček* pro děti ve věku 1. stupně základních škol.

Z důvodu uzákonění odluky církví od státu se sbor Jednoty bratrské rozhodl zajistit zdroje financování všech výše popsaných služeb pro obyvatele Dobrušky a okolních obcí také prostřednictvím vlastního podnikání. Již v roce 2015 proto Sbor založil podnikatelský subjekt *Centrum PRO, s.r.o.*, a navázal tak na dlouholetou tradici celé Jednoty bratrské, která v minulosti provozovala řadu podnikatelských aktivit. Společnost *Centrum PRO, s.r.o.*, se v průběhu roku 2016 zabývala celkem třemi podnikatelskými odvětvími, a to účetnictvím a daňovým poradenstvím, projekční činností ve výstavbě a hostinskou činností. V rámci posledního zmiňovaného odvětví byl provozován stánek se zmrzlinou a rychlým občerstvením a od listopadu také *Kavárna u Sedmikrásky*.

Většina výše popsaných aktivit Sboru našla své umístění ve víceúčelovém Centru pro všechny generace, které se nachází v objektu bývalého hotelu Jelen na náměstí F. L. Věka v Dobrušce.

Další církev

V Dobrušce vyvíjí činnost ještě Církev adventistů sedmého dne, která má pravidelné sobotní bohoslužby v Rýdlově vile, a Církev československá husitská, která je vedle vlastních církevních aktivit spolupořadatelem kulturní akce *3soboty*, jež se koná v areálu u Husova sboru.

8. Spolky a spolkový život

Hasiči

V měsíci lednu uspořádali dobrušští dobrovolní hasiči již 12. ples SDH, který byl jako tradičně vyprodán. Kladné ohlasy účastníků ukázaly, že jde o dobrou akci a také v příštím roce bude v této tradici pokračováno.

V průběhu roku se členové SDH zúčastňovali školení a výcviku, kde si zopakovali své znalosti. Jednalo se o dýchací techniku, radioprovoz, lezecký výcvik, práce s motorovou pilou, ochranné prostředky atd. Strojníci absolvovali pravidelné kondiční jízdy. Hodně času zabrala i péče o výstroj a výzbroj. Pravidelná zkouška technických prostředků a vozidel nejvíce zajímala nejmladší členy, kteří se snaží o zvýšení své odbornosti a zařazení do výjezdové jednotky.

V září uspořádal SDH Dobruška již 42. ročník soutěže o putovní pohár SDH Dobruška a Starosty města Dobrušky. Soutěži přálo i počasí a je jen škoda, že se nepodařilo složit soutěžní družstvo. Muži se zúčastnili pouze okrskové soutěže a společně s muži Opočna i okresního kola v požárním sportu. I tak měla soutěž dobrou úroveň včetně občerstvení, což bylo kladně hodnoceno soutěžícími.

Dobrušští dobrovolní hasiči se podíleli na řadě dalších akcí. Šlo například o pomoc při zajištění Silvestříku pro děti, napuštění bazénu pro „ledové muže“ na náměstí, požární hlídku při dobrušské pouti, dále zajištění Dne bezpečnostních a záchranných složek, zalévání nově vysazených stromů v Archlebových sadech, nebo další hlídku při Svatováclavských slavnostech.

V prosinci členové SDH Dobruška zhodnotili uplynulý rok na výroční valné hromadě, která proběhla v restauraci na bazénu.

Sbory dobrovolných hasičů jsou činné i ve sloučených obcích, kde vedle svého základního poslání organizují i místní kulturní akce jako například přednášky, besedy apod. Zvláště aktivní jsou v tomto směru dobrovolní hasiči v Křovicích.

Junák Dobruška

Skautské středisko Dobruška (oficiálně „Junák – český skaut, středisko Dobruška, z.s.“) i v roce 2016 udrželo přední místo mezi srovnatelnými spolky nejen na Dobrušku, ale i v rámci celé skautské organizace v kraji i ČR, coby největšího dětského nesportovního volnočasového spolku.

Středisko Dobruška bylo – co se týče počtu dětí a mládeže - i v roce 2016 třetím největším z 33 junáckých středisek v kraji, když větší bylo pouze náchodské vč. Hronova a jedno ze šesti středisek Hradce Králové. Při přepočtu na obyvatelstvo města jsou však dobrušští skauti na prvním místě v celém kraji.

V dobrušském skautském středisku se v roce 2016 registrovalo 220 platících členů, z nich bylo 171 (78%) dětí a mládeže do 26 let, přičemž počet stále narůstá. Všechny děti mají oproti většině podobných spolků pravidelnou každotýdenní schůzkovou činnost, doplňovanou víkendovými výpravami jednodenními či vícedenními a letními tábory, jichž se účastní více než 150 vlastních členů, kteří se znají z pravidelné činnosti a vzájemně si vyhovují.

Stejně tak i v roce 2016 všichni skautští činovníci vychovávali skautské děti pouze z přesvědčení, tedy zcela dobrovolně a bezplatně. Nikdo z vedoucích nekouří a valná většina jsou téměř abstinenti. Nikdo z vedoucích ani v roce 2016 nepobíral žádnou mzdu či odměnu za práci, a to ani formou dohod. Většina vedoucích tak sponzoruje podle svých možností skautskou činnost nejenom prací, ale i materiálně – většinou neuplatňují ani cestovní účty, což přispívá ke stále kvalitnější výbavě. Tento přístup byl základní devízou a odlišností, díky níž se středisko během uplynulých deseti let pod vedením P. P. Poláčka dostalo na pozici, kde se nachází. Je tak evidentní, že toto desetileté úsilí posledního vedoucího střediska ing. Petra Pavla Poláčka (nejen jako exekutivního dobrovolníka, ale i jako největšího sponzora střediska v uplynulém čtvrtstoletí) přineslo ovoce. Ovoce ve formě stability a důvěryhodnosti tohoto spolku nejen v očích dobrušské veřejnosti, ale i ve vztahu k institucím (úřadům městskému a krajskému či ministerstvům), stejně jako k rodičům, firmám či osobám fyzickým coby donátorům, pro které jsou dobrušští skauti důvěryhodným partnerem, vůči kterému je vhodné nasměrovat potřebnou míru vstřícnosti včetně finanční ochoty

Pod dobrušským střediskem působilo v roce 2016 i nadále pět dětských oddílů, jeden mládežnický a jeden „staroskautský“. Nejmenší smíšený oddíl benjamínků - chlapců a děvčat ve věku 4-7 let, zvaný Med'átka, úspěšně vede dlouhodobě Iva Němcová se zástupcem Ing. Jiřím Novákem, PhD., zvaným Ifik a poslední rok jim vydatně pomáhá Markéta Luštinová. Další třicítku chlapců ve věku 7-11 let, zvaných Vlčata vedl v roce 2016 mladý student Jan

Chmelař, zvaný Honcajz, silně využívající know-how dospělých předchůdců, zejména svého strýčka RNDr. Václava Pavla, PhD., polárníka a ekologa, který mu oddíl předával. Další třicítka menších děvčat ve věku 7-11 let – Světlušek, vede úspěšně zkušená žena Katka Potočková. A právě tyto děti z Meďat, Vlčat a Světlušek v uplynulých letech ze střediska neodcházely a postupovaly do vyšších oddílů. Zejména do oddílu starších chlapců 11- 15 let - Mohykánů, kterých už je také třicítka, a do oddílu starších děvčat - Slunečnic, zhruba na půlce toho, co u chlapců.

Kromě dětských oddílů fungoval loni i oddíl cca třicítky dorostenců a dorostenek ve věku 16-26 let, tzv. Rovers&Rangers, pod vedením Jana Pumra, zvaného Káně. Dále oddíl „staroskautů“ – dvacítka Oldskautů prvorepublikových, poválečných a osmašedesátníkových pod vedením Marie Smolové. Kromě členů v oddílech pak působí pod střediskem stále několik desítek dalších dospělých osob – činovníků, přátel a donátorů.

Středisko i v roce 2016 pořádalo stejně jako v minulosti pro své členy podle věku několik zvláštních táborů. Středisko nepořádá žádné „byznys“ tábory pro veřejnost jako jiné spolky, ale plně se věnuje pouze skautským dětem. Tábory nemají více než 30 dětí a jsou to pouze členové, kteří se znají z oddílové činnosti. Starší děti tábořily na tábořišti u Orlického Záhoří nedaleko hraniční řeky Divoké Orlice, a to v tee-pee, která šije patron (a teď i vedoucí) střediska Petr P. Poláček, mladší děti většinou táboří v podsadáčcích poblíž farní chalupy u Mastů nedaleko zátočiny Zlatého potoka.

Kromě skautské každotýdenní pravidelné činnosti coby té nejdůležitější veřejné služby koná středisko i veřejně viditelnou činnost i pro neorganizované děti a městskou veřejnost. Ne však jako cíl, ale jen jako drobné potvrzení skautské svéprávnosti: zmínit lze zejména alespoň čarodějnický pochodňový průvod s májkou, konaný v předvečer prvního máje. Takovýto skautský pochodňový průvod, začínající stavěním májky na náměstí a končící upálením figuríny čarodějnice, nemají v žádném srovnatelném městě východních Čech.

Skautské středisko Dobruška se loni opět udrželo na vrcholu; zůstalo sebevědomým, hrdým a respektovaným spolkem s nadlokální působností, který se nemusí nikomu podbízet. Spolkem, který šíří slávu města Dobrušky nejen po východních Čechách, ale ve svém segmentu i na republikové úrovni. Bylo proto trochu překvapením, že vedoucí střediska ing. Petr Pavel Poláček před koncem roku 2016 oznámil, že u příležitosti končícího desátého výročí ve své funkci ukončí na počátku roku příštího svou exekutivní funkci, kterou předá své zástupkyni Mgr. Evě Pavlové. Ing. Petr P. Poláček tak přestává aktivně organizovat provoz střediska. Ponechává si však neformální funkci Patron střediska, který bude i nadále navenek hájit zájmy tohoto svého „dítěte“ tak, aby se dosažená úroveň udržela, případně ještě zlepšovala.

Pionýrská skupina Osma

Pionýrská skupina má celkem 58 členů, z toho nejvíce (24) do devíti let. Oproti roku 2015 došlo k výraznému snížení členské základny ve skupinách s věkovým složením 10-12let a 13- 15let. Předsedou skupiny je Mgr. Marek Kulich, který je rovněž vedoucím oddílu Skaláci. Oddíl Osma vede Martin Hejda.

Oddíl Osma připravil dvě velké akce pro veřejnost (Májovka, Drakiáda). Připravil a realizoval letní tábor na základně Suchý Důl pod vedením hlavního vedoucího Karla Brázdila. Pomáhal při rekonstrukci táborové základny Suchý Důl.

Oddíl Skaláci se v zimním období pravidelně schází v tělocvičně základní školy v Podbřezí. V roce 2016 uskutečnil 4 vícedenní akce, 10 jednodenních akcí a letní tábor.

K víkendovým akcím je většinou využívána základna na Suchém Dole. Nejoblíbenějšími byly akce věnované návštěvám planetária v Hradci Králové a splouváním řek Orlice a Úpa. V zimě si děti vyzkoušely zasypání v lavině a práci s lavinovým vyhledávačem. Díky dobrému vybavení mohl oddíl uskutečnit výlet na sněžnicích

v Orlických horách. Tradičně proběhla akce „Horoškolička“. Tentokrát byla zdolána cesta s názvem Vodní Brána. Firmy Petzl a Singing rock sponzorovaly skupinu v závodech v boulderování, které opět vyhrála Tereza Preclíková.

Oddíl se prezentoval při soutěži Královéhradeckého kraje o nejlepší obec. Obec Podbřezí získala v roce 2016 tzv. Bílou stuhu, která je dávána Královéhradeckým krajem za práci ve volném čase s dětmi. Velkou měrou přispěl k získání této ceny oddíl Skaláci.

V zimních měsících oddíl začal využívat zázemí dobrušské sokolovny. V průběhu celého roku probíhaly pravidelné schůzky. Jednodenní a vícedenní akce a tábor se obešly bez výraznějších problémů a bez zranění.

Na táborové základně v Suchém Dole byla v první polovině roku provedena rekonstrukce kuchyně a jídelny. Navýšila se tím ubytovací kapacita pro víkendové akce a zkvalitnil se pracovní prostor pro kuchyňský personál.

Pionýrská skupina F. L. Věka

Pionýrská skupina F. L. Věka pracovala opět pod vedením Jiřího Říhy – Bufalese. Oddíl Táborácci má již devatenáctiletou tradici a připravuje se na své jubileum v roce 2017. Jde o oddíl s všeobecnou náplní činností. Děti kromě oddílové činnosti tráví svůj volný čas na víkendových akcích, letním i zimním táboře.

Jde o jeden z pouze dvou oddílů v královéhradeckém kraji, který vedle letních pořádá i zimní tábory. Pro ně využívá skvělé zázemí v klubovnách U Maxima v Jaroměři. Kamarádi z Jaroměře pro ně připravili neodolatelné atrakce - tříkolky, playstation, stolní fotbal, košíkovou a mnoho dalších.

Letní tábor proběhl v Orlických horách v penzionu v Deštném. Tradicí je vlastní táborová hra - pro rok 2016 motivována hledáním pirátského pokladu kapitána Blejka. Kulisy tábora vytvořila pirátská loď a děti si to po deset dnů náležitě užily.

Kromě toho proběhla celá řada dalších akcí, z nichž nejzajímavější byl novoroční táborák, městská bojová hra s rodiči pod názvem Dobrušské tajemství, střelecký víkend či víkend plný her, bowlingový turnaj nebo Silvestřík.

Kynologové

V červnu 2015 byla založena kynologická organizace v Dobrušce díky tomu, že město poskytlo pozemek, který může využívat pro výcvik psů. Již v září 2015 předvedli dobrušští kynologové na náměstí F. L. Věka ukázkou z výcviku.

10. dubna 2016 proběhly v Dobrušce zkoušky z poslušnosti. V kategorii Zkouška základní ovladatelnosti nastoupilo šest psovodů z místní organizace. Uspěli sice jen čtyři, jeden psovod to pokazil sám (špatně psu velel) a na druhém pejskovi se podepsalo špatné počasí – přšelo a bylo opravdu nevlídně! Byly to první zkoušky dobrušských kynologů, všichni byli trochu nervózní. 30. dubna se Josef Moravec zúčastnil závodu v Dobřichovicích u Prahy, kde byl s fenou Gizi první ve stopování (ze 100 bodů získal 99!) a třetí v celkovém pořadí. Úspěšně složil i zkoušku IPO 1 – podle Mezinárodního zkušebního řádu v Červeném Kostelci. Také ostatní se snaží: v Častolovicích v Podorlickém závodu 8. května získali v kategorii Zkouška základní ovladatelnosti první a šesté místo, v kategorii ZZO1 deváté a jedenácté místo. 4. června v Kostelci n. O. soutěžili dva psovodi z Dobrušky. Ve zkoušce všestranného výcviku vybojovali krásné druhé místo a v kategorii ZZO šesté místo. Dne 14. května byly v Dobrušce uspořádány klubové závody, kterých se zúčastnili psovodi z místní organizace. Každý se snažil předvést to nejlepší, co se dosud naučil. Zvítězila Petra Kurlandová se svým třináctiměsíčním beaucerem Uranem, druhý byl Jiří Matějů s Argem a

třetí Ondřej Moravec s Axou. Dobrušští kynologové by rádi na svých akcích uvítali více diváků, které se budou snažit přilákat i lepší propagací.

9. Sportovní život

Sportovní zařízení města Dobrušky a sokolovna

Organizační složka Kulturní a sportovní zařízení města Dobrušky zajišťuje provoz a provádí údržbu a běžné opravy areálu sokolovny a pronajímá prostory sokolovny v souladu se smlouvou uzavřenou zřizovatelem (město Dobruška) s vlastníkem sokolovny (Tělocvičná jednota Sokol Dobruška). Poskytuje rovněž ubytovací služby v turistické ubytovně a v chatkách.

V roce 2016 byl areál a budova sokolovny využívány především pro sportovní a kulturní činnost, ubytování neziskovými organizacemi, školskými zařízeními a veřejností.

Ubytovací činnost – od května do září bylo nejvíce využíváno sportovními oddíly na vícedenní soustředění a turnaje (FBC Lomnice nad Popelkou, Baník Most, Basket Poděbrady, AFK Hronov, TJ Sokol Dobruška – soustředění; TJ Sokol Dobruška – turnaj v národní házené). Naše ubytovací služby využívala široká veřejnost i město Dobruška pro ubytování účastníků na městských akcích („Svatováclavské slavnosti“; „Dobrušská pout“; „Filmový seminář s Bohumilem Hrabalem“).

Sportovní činnost – jedná se především o velký a malý sál, který byl využíván zejména pro pravidelnou sportovní činnost. V dopoledních hodinách zde probíhala tělesná výchova (ZŠ Pulická Dobruška; Podorlické vzdělávací centrum Dobruška). V odpoledních hodinách byla kapacita obsazena tréninky sportovních oddílů a veřejností (TJ Sokol Dobruška – badminton, národní házená; TJ Start Ohnišov - fotbal, SK Dobruška – atletika, fotbal; TK Akcent Dobruška – tanec; Veřejnost – pilates, kondiční posilování, stolní tenis, fotbal).

Kulturní činnost – k pravidelné činnosti (1x – 2 x týdně) byl využíván loutkový sál, který má pronajatý místní spolek Svět loutek. Dále v průběhu roku proběhly kulturní akce (1x ročně) „Věneček“, „Dobrušské sluníčko“, „Sportovní karneval“.

Z plánovaných investic se v roce 2016 uskutečnila pouze jedna větší, jelikož město Dobruška a Tělocvičná jednota Sokol Dobruška stále neuzavřely víceletou smlouvu o provozování sokolovny. Proto byla v letošním roce za cca 260.000,-Kč pouze rekonstruována část střechy, která byla v havarijním stavu. Další plánované investice (rekonstrukce dámských WC, další část střechy) byly pozastaveny.

Z menších oprav se provedla výmalba chodeb budovy sokolovny, ošetřující nátěry deseti chatek v areálu sokolovny a drobné opravy.

Krytý bazén a koupaliště

Provoz krytého bazénu a koupaliště probíhal v roce 2016 zaběhlým osvědčeným způsobem. O pravidelný chod a údržbu zařízení se staralo 12 stálých zaměstnanců a tři brigádníci, kteří působili především v letních měsících na koupališti.

Návštěvnost zařízení nikterak nevybočovala z dlouhodobého průměru. Letní sezóna je závislá na příznivém počasí a toho se nám v roce 2016 příliš nedostávalo. Pro příklad můžeme uvést měsíc září 2016, ve kterém se za prvních 10 dní tohoto měsíce podařilo překonat tržbu za celý měsíc srpen 2016.

V září 2016 se vyměnilo vedení. Moniku Nýčovou vystřídal tandem Robert Franc a Miroslav Sixta (do konce října). Od listopadu převzala funkci provozní Jaroslava Králíčková.

Jelikož se na našem zařízení projevuje neblahým způsobem zub času, je zapotřebí klást důraz na systémové opravy.

V roce 2016 byly provedeny následující opravy: částečná výměna mřížek přelivných žlábků na koupališti, montáž bezpečnostních madel ve sprchách ve vnitřním bazénu pro osoby

se sníženou pohyblivostí, montáž bezpečnostního zábradlí u vířivky, montáž bezpečnostních příček na skokanské věži, výměna mřížek přelivných žlábků v malém bazénu, montáž informačních tabulek na hranách velkého bazénu, vybudování bezpečnostních bezbariérových prahů v budově bazénu, zakoupen nový mycí stroj na podlahu.

V technologické části byla pořízena nová technologie na úpravu vody velkého bazénu zn. ASEKO a peristaltické čerpadlo na úpravu pH. bazénové vody, provedena výměna tepelných výměníků ohřevu TUV (AlfaLaval), repasována čerpadla venkovního koupaliště a čerpadla malého vnitřního bazénu, provedena generální oprava vzduchotechniky s výměnou filtrů, namontován filtr pro úpravu pitné vody a zakoupen fotometr zn. Lovibond pro diagnostiku bazénové vody.

Proběhla pravidelná letní odstávka provozu krytého bazénu. Vypuštění a čištění van malého a velkého bazénu, čištění přepadových kanálků a generální úklid veškerých provozních prostor. Čištění bazénové vody se provádí průběžně za pomoci bazénového vysavače a pravidelně každou sobotu je prováděno mechanické čištění spár.

Národní házená

Oddíl národní házené Tělocvičné jednoty Sokol Dobruška v roce 2016 sdružoval 92 členů. V soutěžích pořádaných Svazem národní házené registroval celkem 9 družstev: mladší žákyně, mladší žáci, starší žákyně, starší žáci, dorostenky, dorostenci, muži "A", muži "B", ženy "A".

Vedení oddílu se velmi snaží, aby národní házená v Dobrušce, která má dlouholetou tradici ve městě, byla zachována i v budoucnosti. Proto se trenéři velmi věnují malým dětem a mládeži. V dospělých složkách, družstva žen a mužů, hrají dvě nejvyšší soutěže v národní házené. Nejúspěšnější ze všech družstev je prvoligový tým žen.

1.liga ženy

Za úspěchy tohoto družstva stojí obrovská píle všech hráček, ale zejména zkušená trenérská dvojice m.n.h. (házenkářský titul - mistr národní házené) Božena Laštovičková a Jiří Sychrovský. V soutěžním ročníku 2015/2016 v nejvýznamnějším zimním halovém turnaji ve 42. ročníku Českého poháru skončily naše ženy na vynikajícím 2. místě. V 1. lize soutěžního ročníku 2015/2016 skončily ženy také na 2. místě a staly se vicemistryněmi České republiky.

Dobrušské hráčky patří v České republice ke špičce v této kategorii, oceněním tedy byla nominace do Mezizemského utkání Čechy-Morava, které se konalo 8. 5. 2016 na hřišti 1. NH Brno v brněnské městské části Řečkovice. Jednalo se o obránkyni Dagmar Peřinovou, útočnice Veroniku Červinskou, m.n.h. Petru Laštovičkovou, Andreu Henclovou a Nelu Henclovou. Jako trenérka vedla družstvo Čech m.n.h. Božena Laštovičková.

2. liga – muži „A“

Družstvo "A" mužů hraje druhou nejvyšší ligovou soutěž. Trenérem je Ing. Josef Verner. V celkovém hodnocení soutěžního ročníku 2015/2016 skončili muži na 6. místě.

Oblastní soutěže Východočeské oblasti – mladší žákyně

Družstvo trénují Jiří Sychrovský a Tomáš Lenfeld. Útočnice Natalia Hronovská se stala nejlepší střelkyní Východočeské oblasti a za celý ročník nastřílela nejvíce branek 198. Družstvo skončilo v sezóně 2015/2016 na druhém místě a z něho postoupilo na druhý nejvýznamnější celostátní turnaj v této kategorii o Pohár České republiky, který se konal v červnu 2016 v Dobrušce. Jelikož hráčky neměly žádné zkušenosti s účastí na vrcholných turnajích, byl tento turnaj pro ně novinkou a nemělo družstvo medailové ambice. Celkově se umístilo na posledním 6. místě.

Starší žákyně

Družstvo trénují Ing. Jitka Jelenová a Jana Králíčková. Nejstarší a nejzkušenější hráčky zároveň hrají v kategorii dorostenek. Družstvo skončilo v soutěžním ročníku na celkovém 4.místě.

Dorostenky

Trenéry tohoto družstva jsou Jiří Sychrovský a m.n.h. Božena Laštovičková, kteří své svěřenkyně připravují do vyšší soutěže, na první ligu. Nejlepší střelkyní ve Východočeské oblasti se stala Barbora Jelenová, která vstřelila celkem 91 branek. Dorostenky se umístily na celkovém 3. místě.

Mladší žáci

Družstvo trénují Vladimír Flégl a Jiří Novotný. Hráči teprve získávají návyky ve hře a zkušenosti v této soutěži, celkově skončili na 4. místě.

Starší žáci

Trenéry tohoto družstva jsou Milan Dubský a Ing. Milan Roleček, své svěřence dovedli ve Východočeské oblasti na druhé místo, což jim zaručilo účast v Poháru ČR, kde nakonec skončili na 7. místě. Útočník Matěj Pultar byl vyhlášen nejlepším střelcem soutěže, když vstřelil celkem 184 branek.

Dorostenci

Družstvo dorostenců trénují Ing. Josef Verner a Mgr. Radek Krčmář, hráči současně doplňují druholigové družstvo mužů. Dorostenci tvoří kompaktní tým a je to na výsledcích znát, v Oblasti skončili na druhém místě a postoupili tak na turnaj o Pohár České republiky do Svinova, který se konal 24. 6. - 26. 6. 2016. Zde skončili na výborném druhém místě a to na skóre. Útočníci Jindra Adam a Michal Verner patřili v soutěžním ročníku 2015/2016 k nejlepším střelcům v Oblasti, v celkovém hodnocení skončili na druhém a třetím místě.

Muži „B“

Družstvo mužů „B“ je složeno z bývalých vynikajících hráčů a doplněno dorostenci. V soutěži skončili na celkovém druhém místě.

Florbal

Začátek roku 2016 zastihl dobrušské florbalisty v právě probíhající sezóně 2015/2016, kde soutěžilo devět družstev dobrušského klubu, od přípravky až po muže. Největší radost je z členské základny mládeže, která stále narůstá. Dobrušská družstva se kromě zápasů a turnajů, vedených Českou florbalovou unií, účastnila také dalších akcí a turnajů, například již od roku 2001 jezdí pravidelně na mezinárodní mládežnický turnaj do Liberce Nisaopen nebo letní turnaj Czech Open v Praze. Jedním z největších počinů klubu je organizace největšího letního turnaje pod širým nebem v České republice v malém florbalu – Open Air Cup Dobruška, kterého se v roce 2016 účastnilo 116 týmů z Česka a Slovenska. Po tomto turnaji začala soutěžní florbalová sezóna 2016/2017, do které byla registrována družstva přípravky, dvě družstva elévů, družstvo elévek, družstva mladších a starších žáků, dorostenců a dorostenek, a také mužů a žen. Na podzim dětská družstva vyjela na již desátý ročník soustředění nazvaného Florbalové Krkonoše a na přelomu roku se družstvo žáků vydalo na dosud největší výpravu, do švédského Göteborgu, na největší turnaj mládeže na světě Gothia Innebandy Cup. Dobrušští florbalisté se snaží dál pokračovat v započaté práci s dětmi tak, aby je florbal a sport vůbec bavil a byl pro ně atraktivním způsobem trávení volného času.

Skiboby

Příprava na nastávající novou sezonu začala víkendovým kontrolním srazem v Deštném v Orlických horách ve dnech 17. - 19. července za účasti dvanácti osob. Následovalo letní soustředění v Jilemnici od 9. do 14. srpna, kterého se zúčastnilo 15 osob. Z období od května do září se členové závodního družstva také potýkali s odpracováním padesáti brigádnických hodin pro získání sezonní permanentky. Bylo odpracováno celkem 768 brigádnických hodin. Individuální fyzickou přípravu si každý rozvrhl po svém. Následovalo rozježdění na Kaprunu ve dvou termínech, kterého se zúčastnilo z našeho oddílu devět závodníků.

Do závodní sezony 2016 bylo přihlášeno celkem 22 našich závodníků, z toho dvě žákyně (G. Skaláková a J. Uhlířová), pět žáků (J. Baláček, P. Pohl, M. Pago, J. Krsek a Š. Tribula). V juniorkách jsme zastoupení neměli, ale závodili tři junioři (D. Harnach, J. Krsek a O. Skalák). Nejpoměrněji byly zastoupeny ženy, a to šesti závodnicemi (S. Preclíková, Z. Hašková, G. Jašková, K. Harnachová, J. Trunečková a K. Konečná). V sestavě byli také dva muži (T. Tojnar a L. Zelinger) a čtyři senioři (M. Tribula, B. Flegl, P. Harnach a A. Skalák). Do národního družstva se pro sezonu 2015-2016 nominovali D. Harnach, S. Preclíková, G. Jašková a K. Harnachová.

Padesátá závodní sezona byla náročná nejen pro závodníky, ale i pro ostatní činovníky. V plánu bylo uspořádání dvou závodů Mistrovství republiky a Českého poháru, které se pro špatné sněhové podmínky nemohly uskutečnit.

Hlavní akcí bylo zajištění mistrovství světa všech kategorií se vším, co k tomu náleží, jako je důstojné ubytování, zahájení na dobrušském náměstí, doprovodný program spolu s výstavou k padesáti letům dobrušských skibobů. Tomu všemu ještě předcházelo zajištění soustředění pro české účastníky mistrovství světa.

Domácí závody se pro špatné sněhové podmínky mohly uskutečnit jen na sjezdovkách v Jablonci n. J., kde se odjelo ve dvou termínech celé Mistrovství České republiky i Český pohár.

V českém poháru si nejlépe vedl D. Harnach, který vyhrál všechny závody v kategorii juniorů. Jan Krsek skončil třetí a o čtvrté místo se dělí O. Skalák s Tadeášem Vaškem z Jílového. V ženské kategorii zvítězila G. Jašková před K. Harnachovou a třetí S. Preclíková. Čtvrtá skončila Trunečková a pátá Hašková. Žákyně vyhrála G. Skaláková před J. Uhlířovou a seniorskou kategorii vyhrál B. Flegl. Na čtvrté pozici skončil P. Harnach a na šesté M. Tribula. Kategorii žáků vyhrál jablonecký Petříček, druhý byl M. Pago, třetí J. Baláček, šestý P. Pohl a devátý Š. Tribula. Jediný náš zástupce v mužích, L. Zelinger, skončil šestnáctý. Titul mistra České republiky získala ve všech kategoriích žákyně G. Skaláková, žák J. Baláček získal titul ve slalomu. Kamarádkské dělení titulů mistryně České republiky nastalo v kategorii žen. G. Jašková má titul v super-G, S. Preclíková v obřím slalomu a K. Harnachová ve slalomu. V kategorii seniorů má titul B. Flegl v obřím slalomu a Tribula M. ve slalomu.

Daleko více si zajezdili reprezentanti, kteří absolvovali celkem 9 závodů Světového poháru. Historický úspěch dobrušského oddílu i svůj vytvořila S. Preclíková, která vyhrála závody Světového poháru v Kleinlobmingu, v Nassfeldu a Aigenu. Pětkrát byla druhá a stala se vítězkou celého seriálu závodů Světového poháru za rok 2016. K. Harnachová skončila celkově pátá a G. Jašková šestá. V kategorii mužů startoval D. Harnach (věkem ještě junior). Ve Světovém poháru skončil s 39 body desátý, což je nesporně vynikající úspěch. Celkem bodovalo 32 mužů.

Událostí roku bylo pro dobrušské skibobisty pořádání mistrovství světa všech kategorií na domácí sjezdovce v Deštném v Orlických horách. Na toto mistrovství se z dobrušského oddílu nominovalo celkem 16 závodníků (8 v kategorii mládež a 8 v kategorii dospělých). Týden před MS se však na soustředění reprezentace zranila žákyně J. Uhlířová a do bojů o medaile nezasáhla.

Samotné mistrovství se jelo za velmi obtížných podmínek a jen díky úsilí všech organizátorů byly závody regulérní. Dobrušští závodníci získali na tomto mistrovství světa celkem 26 medailí, z toho 8 zlatých, 10 stříbrných a 8 bronzových. Ceníme si i dvanácti „bramborových“, které jsou příslibem do nové sezony. Největšího úspěchu dosáhla S. Preclíková získáním titulu mistryně světa ve slalomu. Je to významný úspěch pro ni i pro oddíl. K úspěchům dobrušských skibobistů přispěli i lidé zajišťující závody a jejich zázemí, zejména rozhodčí, technici a časoměřiči.

K padesátinám skibobového sportu v Dobrušce byla instalována i výstava, na níž se zvláště podíleli Nad'a a Petr Lžíčarovi a nová členka oddílu Jana Melicharová připravila zdařilou knihu.

Fotbal

Fotbalovému A-týmu dospělých SK Dobruška se podařilo udržet nejvyšší soutěž Královéhradecka. Svěřenci trenérů Bohuslava Jakoubka a Milana Petříka obsadili v konečné tabulce krajského přeboru 12. příčku s bilancí 11 výher a 19 porážek. Rezervní celek (C-tým) hrál druhou nejvyšší soutěž na Rychnovsku. V okresním přeboru III. třídy skončil třetí za Sokolem Roveň a béčkem Doudleb (13 vítězství, 7 proher). Dorostencům patřila v krajské soutěži 3. pozice, starší žáci skončili ve stejné soutěži osmí.

Na galavečeru krajského fotbalového svazu v náhodském hotelu Beránek převzali Junior cenu trenéři dobrušské přípravky Miroslav Horák a Petr Zilvar. Mladší příprava složená z hráčů narozených v roce 2007 se v krajském přeboru umístila se stejným počtem bodů jako FC Hradec Králové na třetím místě v konkurenci 16 mužstev. Nejmladší hráči Dobrušky nastříleli soupeřům obdivuhodných 304 gólů! Mladší příprava s hráči ročníků 2007 a 2008 skončila ve finálové skupině okresního přeboru na 7. místě.

Významných individuálních ocenění na galavečeru krajského fotbalu se dostalo dobrušskému hráči Aleši Haškovi. Prosadil se do jedenáctky sezóny 2014/2015 a stal se nejlepším střelcem krajského přeboru zásluhou 26 vstřelených branek. Cenu Miloše Jóna pro fotbalového starostu roku 2015 získal Petr Tojnar.

Rampušák Cup 2016 - 8. ročník - 20. srpna 2016

Vítězem 8. ročníku Rampušák Cupu, turnaje fotbalových přípravek (hráči ročníku narození 2008 a mladší) se stalo mužstvo SK Kladno, V dramatickém finále zdolalo domácí celek SK Dobruška/Spartak Opočno až po penaltovém rozstřelu 5:4. Kladenští hráči prošli suverénně základní skupinou. Při zisku plného počtu bodů inkasovali v pěti zápasech pouze dva góly a soupeřům jich vsítili 34! Kladno hladce prošlo i čtvrtfinálovým a semifinálovým duelem. Až ve finálovém souboji je zaskočil tým z pořadajícího klubu, který byl blízko senzace. S favorizovanými Středočechy udržel remízu a tak o vítězi turnaje musel rozhodnout penaltový rozstřel. V něm měli více štěstí Kladenští. Turnaje se zúčastnilo dvanáct týmů.

Konečné pořadí nejlepších: 1. SK Kladno 15 bodů (34:2), 2. SK Dobruška/Spartak Opočno 12 (20:14), 3. MFK Nové Město nad Metují 9 (14:12), 4. FK Letohrad 6 (13:18), 5. Sokol Malšova Lhota 3(8:23), 6. Sokol Třebeš 0 (4:24).

Badminton

Po sezoně 2015, kdy dobrušští badmintonisté A - družstva v nejvyšší soutěži smíšených družstev dospělých – extralize postoupili do play-off, přišlo méně úspěšné období, dobrušské družstvo skončilo až na 7. místě, a tak muselo obhájit extraligovou příslušnost v baráži.

V Liberci se poté odehrála baráž o účast dvou týmů v extraligové soutěži. Nejlépe se ze zúčastněných družstev dařilo dobrušským hráčům, kteří s převahou a bezpečně postupně porazili BK TU Liberec 6-2, TJ Astra ZM Praha také 6-2 a v posledním utkání TJ Sokol Klimkovic 8-0. Spolu s Dobruškou v extraligové soutěži zůstalo družstvo TJ Astra ZM Praha, které v baráži obsadilo 2. místo. Za dobrušský klub nastoupili hráči Skočdopole Jiří, Bureš Marek, Drašnar Václav, Hliničan Matěj, Dratva Milan, Křížková Šárka a Tomalová Kateřina.

B - družstvo již mnoho let nepřetržitě bojuje ve druhé nejvyšší soutěži – I. lize, jež má dvě skupiny – západní a východní. Ve východní skupině jsou převážně moravská družstva a tři východočeská. Po skončení prvoligových bojů se dobrušské B družstvo po čtyřech soutěžních sezónách opět umístilo na stupních vítězů, tentokrát si vybojovalo 2. místo a tedy

stříbrné medaile. Za družstvo nastupovali hráči Tlustý Lukáš, Šváb Matěj, Skočdopole Miroslav, Bureš Marek, slovenské posily Hrnčár Petr a Smrek Marián, ženskou část tvořily pouze dobrušské odchovankyně Ostrá Veronika, Kubečková Veronika, Hofmanová Petra a Smejkalová Eliška. Vedoucím družstva byl Miroslav Skočdopole.

V dubnu 2016 uspořádal dobrušský oddíl otevřený Přebor ČOS smíšených družstev dorostu. Turnaj se odehrál v režii aktivních sokolských oddílů. Nejlépe ze všech si vedli zástupci Sokola Praha -Radotín, kteří vybojovali zlaté medaile. Dobrušské družstvo obsadilo druhé místo a získalo stříbrné medaile. Za Dobrušku nastupovali Ladma Martin, Strnad Tomáš, Kubečková Tereza a Strnadová Yveta. Bronzové medaile si odvezli hráči Sokola Klimkovice.

5. února bylo ve sportovní hale v Karviné rozehráno Mistrovství ČR dospělých. Z dobrušských hráčů se mistrovství zúčastnili ve dvouhře Petra Hofmanová, ve čtyřhře Petra Hofmanová – Šárka Křížková a Veronika Ostrá – Eliška Smejkalová a ve smíšené čtyřhře Matěj Šváb – Petra Hofmanová, Marek Bureš – Veronika Ostrá a Šárka Křížková – Petr Hošek (Sokol Meteor Radotín Praha). Nejlépe se dařilo Šárce Křížkové, která si vybojovala se svým spoluhráčem Petrem Hoškem ze Sokola Radotín bronzovou medaili.

V kategoriích jednotlivců odehráli dobrušští badmintonisté mnoho turnajů, na základě jejichž výsledků se pak tvoří celostátní žebříček. V žebříčku jednotlivců ke konci roku 2016 byl na 42. místě Lukáš Tlustý, na 43. místě Martin Vícen a na 50. místě Matěj Šváb. Ve dvouhře žen 16. Petra Hofmanová, na 34. místě Veronika Kubečková, 35. Eliška Smejkalová, ve čtyřhrách mezi muži 39. Matěj Šváb a mezi ženami byly velmi úspěšné Šárka Křížková a Petra Hofmanová, které se dělily o 5. – 6. místo, a Veronika Kubečková na 18. místě z 223 klasifikovaných hráček. Nejlepšího žebříčkového umístění dosáhla Šárka Křížková v mixu svým celkovým 3. místem, Petra Hofmanová pak byla celkově 19. Mezi juniory se nejlépe umístila ve dvouhře Veronika Kubečková na 9. místě ve dvouhře a na vynikajícím 2. místě ve čtyřhře mezi 130 klasifikovanými hráčkami.

Oddíl žil nejen sportovním, ale i společenským životem. V sobotu 2. dubna 2016 uspořádal oddíl v Kulturním domě města Dobrušky badmintonový ples. Tuto štafetu převzal po pořadatelích plesů let minulých - Plzni a Praze. V sobotu čekal na příchozí vyzdobený sál v badmintonovém duchu a na stolech krásná květinová výzdoba. Moderování se ujal Karel Tomek, který ples zahájil coby statný badmintonový duchodce. K tanci hrála výborná hudební skupina KOPLAHO BAND, jejíž muzika se všem velmi líbila, o čemž svědčil zaplněný taneční parket po celou dobu hudební produkce. Program plesu zpestřilo vystoupení členek oddílu moderní gymnastiky a taneční skupiny HOP.

Bodlinka

Školní sportovní klub „Bodlinka“ pod vedením pana učitele Zdeňka Potůčka je nejvýznamnější mimoškolní aktivitou ZŠ Františka Kupky. S jeho činností jsou děti, učitelé i rodiče seznamováni na nástěnkách ve škole i ve městě. Klub rozvíjí pohybové dovednosti a volní vlastnosti každého žáka, probouzí v dětech zájem o sportovní činnost konáním náborových soutěží, přeborů školy ve všech sportech, které jsou uvedeny na logu klubu.

Jde o vodáctví, hokejbal, florbal, lehkou atletiku, malou kopanou, vybíjenou, lyžování, plavání, odbíjenou, košíkovou, softbal, šachy, střelbu ze vzduchovky a stolní tenis. Dne 22. dubna na škole proběhla jednodenní akce s nábořem žáků ve stolním tenise. Akce byla zaměřena na nejmladší žáky včetně mateřských škol a základní školy Dobré. Devátým rokem jsou sportovní soutěže rozšířeny o triatlon a dětský závod horských kol. ŠSK Bodlinka umožňuje dětem sportovat ve volném čase na školních hřištích, učí je základům sportovních her a činností, rozvíjí sportovní talenty (příprava na účast ve vyšších soutěžích apod.). Podílí

se významnou měrou na protidrogovém programu školy pod heslem „Kdo s Bodlinkou sportuje, jasně říká drogám ne“.

Nejlepší sportovci města

Vyhodnocení nejlepších sportovců Dobrušky roku 2016 dostalo zcela nový ráz a ohlasy na dramaturgii slavnostního večera, který se uskutečnil 19. ledna ve velkém sále Společenského centra Kino 70, jsou vesměs velice pozitivní jak od oceněných, tak od publika.

Ceny převzalo 13 jednotlivců, zástupci 7 kolektivů a 9 trenérů či funkcionářů. Za skvělou reprezentaci Dobrušky v minulém roce sportovcům střídavě děkoval starosta Petr Lžíčář spolu se svými zástupci, radními a zastupiteli, předsedové sportovních jednot, oddílů a klubů, ale také zástupci úspěšných dobrušských firem Kand, KBA Grafitec a Stuha.

V kategorii jednotlivců byli oceněni skibobisté Stanislava Preclíková, Jana Trunečková, Dominik Harnach, Martin Pago a Gabriela Skaláková, atleti Kateřina Hlávková, Pavlína Prudičová a Ondřej Čáp, dále Martin Nejl z Tri klubu Dobruška, krasobruslař Tomáš Kupka, moderní gymnastka Tereza Krahulcová, národní házenkář Tomáš Preclík a badmintonistka Šárka Křížková.

Mezi oceněné kolektivy se zařadila družstva starších žáků oddílu fotbalu, starších žákyň oddílu atletiky, dorostenců oddílu národní házené, "B" tým oddílu badmintonu a také hokejbalisté, florbalisté a juniorky-vodáci Školního sportovního klubu Bodlinka.

Finanční odměnu, diplom a květinu převzali v neposlední řadě fotbaloví trenéři Milan Vacek a Zdeněk Zounar mladší, atletický trenér Adam Ovčarik, dále Lenka Faitová, trenérka a rozhodčí moderní gymnastiky, Štěpán Špaňo, trenér vodáků, dlouholetá cvičitelka Věra Jílková, funkcionářka Klubu českých turistů Eva Šimerdová, rozhodčí kuželek Petr Brandejs a předseda oddílu badmintonu Petr Šváb.

Některé z úspěšných sportovců představil moderátor prostřednictvím zajímavých medailónků, díky nimž se diváci podívali za skibobistkami Janou Trunečkovou a Stanislavou Preclíkovou na sjezdovky v Deštném, seznámili se s krasobruslařem a reprezentantem ČR Tomášem Kupkou, cyklistickým veteránem a sportovním nadšencem Martinem Nejlem a viděli "v akci" cvičitelku Věru Jílkovou.

Udílení cen zpestřily ukázky umění malých fotbalistů, badmintonistů a florbalistů, potlesk sklidilo vystoupení moderní gymnastky Lenky Faitové, stejně jako moderní tanec v podání žákyň dobrušské ZUŠ. Kulturní část obohatila svými písničkami i zpěvačka Ella.

Dojmy všech účastníků velice povedeného večera umocnil moderátor Honza Dušek, jehož výkon si v mnohém nezařadil s těmi, za které byli 19. ledna 2017 dobrušští sportovci oceněni.

10. Zajímavosti ze života a minulosti města

Dvacet let městského lapidária

Již na přelomu šedesátých a sedmdesátých let minulého století začaly podléhat zkáze plastiky sochařské dominanty dobrušského náměstí F. L. Věka – mariánského sloupu. Vznikly ve třicátých letech 18. století a materiál, který byl na jejich zhotovení použit, červený pískovec, neodolal kyselým dešťům a stále se zhoršující kvalitě ovzduší, kterou přinesla druhá polovina století dvacátého. Sochy se začaly rozpadat a doslova „odtékat“ před očima. Jediným možným způsobem jejich záchrany bylo nahrazení kopiemi, přičemž originály již nemohly přijít na volné prostranství.

Řešení se však našlo až po rekonstrukci budovy městského úřadu. V roce 1995 se tehdejší městský tajemník František Nagy významnou měrou přičinil o využití nově vzniklého prostoru ve spojovacím koridoru a na dvoře areálu městského úřadu pro vytvoření městského lapidária. Sem pak byly a stále jsou umísťovány památky, jež by jinak byly nevyhnutelně

zničeny. A pan Nagy se o městské lapidárium a jeho využití stará dodnes, za což mu patří velké poděkování nás všech.

Postupně bylo do tohoto prostoru citlivě instalováno celkem třináct sochařských výtvorů. Vedle originálů soch světců z mariánského sloupu na dobrušském náměstí F. L. Věka zde našly své trvalé místo socha sv. Vavřince, jíž skončilo dlouhé staleté putování po městě, socha sv. Jana Nepomuckého od domku F. V. Heka - F. L. Věka a socha téhož světce, která původně stávala na cháborském mostě, až ji i s ním smetla ničivá povodňová vlna v roce 1998.

Další kamenné výtvory byly osazeny do parkově upraveného otevřeného dvora, který je možno si prohlížet ze spojovacího koridoru. Dominantu prostoru vytvořil kamenný empírový portál z domu čp. 43, dlouhá léta stojící na dvorku domku F. L. Věka. Společnost mu tam tvořil náhrobek s basreliéfem symbolizujícím poslední věci člověka.

Najdeme zde i dar dobrušského rodáka, akademického sochaře Josefa Adámka, barokní balustrádové kuželky. Důstojné umístění tady má i barokní kamenná mísa, dříve neorganicky spojená s románskou křtitelnicí, která dnes zdobí interiér reprezentačních prostor dobrušské radnice. Jsou tu i četné fragmenty soch, které byly již natolik zničeny, že se nedochovaly jako celek. I tato torza však mají své vysoké estetické kvality, které citlivé umístění v prostorách lapidária ještě zvýrazňuje.

Zajímavostí lapidária jsou rovněž předměty, jejichž prvotním účelem nebylo působit esteticky, ale účelově. Do této kategorie patří například lapač dešťové vody pod okapovým svodem. Dříve naprosto běžná věc, která se však dnes vyskytuje již jen velmi vzácně. I na něm můžeme obdivovat kamenickou zručnost našich předků. Do lapidária se dostaly i litinové náhrobní kříže, některé na pískovcových podstavcích, jimž na původních místech hrozilo úplné zničení, především korozí. Nejen ony, ale všechny památky umístěné v lapidáriu jsou pečlivě ošetřeny.

Venkovní ploše vévodí socha sv. Václava pocházející z nároží domu čp. 369 v Kostelní ulici, zapůjčená sem panem Maršálkem. Najdeme zde i dva mezníky; jeden ohraničoval hranice colloredo-mansfeldského panství a druhý střežil pozemky města Dobrušky. Kde bylo původní umístění colloredského mezníku, se už asi nikdy nedovíme. V dramatických dnech velké povodně v červenci 1998 ho velká voda odnesla daleko po Zlatém potoce, odkud byl vytažen z naplaveného bahna.

Na křižovatce, kde odbočuje z hlavní silnice Dobruška – Opočno vedlejší cesta k Mělčanům, tam, kde končí lipová alej, stojí pískovcový sloup, který kdysi nesl obrázek sv. Petra a Pavla. Cesta tohoto výtvoru do lapidária byla téměř detektivní. Celé dílo již měli neznámí lupiči připravené k odvozu a jejich záměr překazila jen pohotovost, s níž byl originál převezen do Holancova kamenosochařství k opravě. Po zralé úvaze bylo rozhodnuto nedávat zlodějům další příležitost a památku raději přemístit do bezpečí lapidária.

Venkovní prostor lapidária je citlivě dotvořen zelení, která doplňuje a zvýrazňuje tento krásný kout našeho města. Břečťan, nízké dřeviny i travní porost spoluvytvářejí dojem organického celku celého areálu. Jako by artefakty, které se zde nacházejí, nebyly přivezeny z nejrůznějších míst, ale odedávna patřily právě sem.

Lapidárium však také již po dvě desetiletí žije čilými kulturními aktivitami. Každý měsíc jsou zde pořádány výstavy, především výtvarného umění. Vnitřní koridor byl postupně vybaven odpovídajícím výstavním mobiliářem a citlivým osvětlením. Vystavují zde umělci amatérští i profesionální, z Dobrušky, ale i ze vzdálených míst, své místo zde nacházejí i výtvory dětí. Vysokou kulturní úroveň mají i pořádané vernisáže.

Za uplynulých dvacet let se zde uskutečnily více jak dvě stovky výstav, 160 z nich bylo zahájeno vernisážemi za účasti široké veřejnosti. V posledních letech se také stalo dobrou tradicí, že vystavující umělec je přivítán starostou či místostarostou Dobrušky a je mu předán dar v podobě knihy o našem městě.

Městské lapidárium je dnes jednou z prostor, bez níž bychom si dobrušský kulturní život již nedokázali představit. Je ale také mementem, připomínkou lidské necitlivosti vůči vlastní minulosti i vůči kráse kolem nás a na straně druhé lidské obětavosti a nezměrného úsilí o záchranu cenných památek. Esteticky citlivým uspořádáním a hodnotou věcí v něm umístěných rozhodně stojí za zhlédnutí. A nakonec je lapidárium také nadějí a výzvou pro budoucnost, která by se měla ke kulturnímu dědictví chovat s úctou a láskou, jakou si tento odkaz bezesporu zaslouží.

Příběh náměstí F. L. Věka

Dobrušské náměstí nese jméno nejslavnějšího místního rodáka F. L. Věka. Již od nejstarších dob se zde odehrávaly nejdůležitější události městské historie. Pojmenování, které náměstí nese, je však data poměrně nového. Původně se zřejmě nejmenovalo nijak, protože nebylo nutno je odlišovat od jiných náměstí jako ve velkých městech (dnešní Šubertovo náměstí bylo od 18. století nazýváno Židovským městem). Od 19. století bylo označováno přívlastkem Velké, v dobách první republiky se jmenovalo Masarykovo a za tzv. Protektorátu opět Velké a po válce opět Masarykovo. Po hrdinovi Jiráskova románu bylo pokřtěno až v roce 1955.

Zadní trakty domů tohoto náměstí, prodlouženého o domy v Kostelní ulici (až po čp. 3 - dnešní drogerii) a domy obklopující ještě donedávna náměstí Šubertovo - to bylo půdorysné vymezení středověké Dobrušky. Z nejstarší dochované písemnosti, tzv. Mutinova narovnání z roku 1320, se dozvídáme i její původní jméno: Leštno nebo Leštná. Krásné staročeské slovo bylo pravděpodobně odvozeno od názvu lieska = líska, takže své první známé pojmenování dostalo město snad podle keřů nesoucích dobré oříšky. Původní tržní osada však stávala poněkud stranou dnešního historického jádra. Jméno Dobruška převzalo město ještě před rokem 1320 od svých feudálních majitelů - pánů z Dobrušky - a nosí je hrdě až do dnešní doby. Na rozdíl od některých jiných měst v blízkosti česko-německé jazykové hranice neměla Dobruška ke svému názvu žádný německý protějšek a po celou svou historii byla městem ryze českým. Napravit tuto "chybu dějin" se pokusili pouze nacističtí okupanti, kteří vymysleli pro Dobrušku nepřilíh originální německý název Gutenfeld (Dobré Pole), jež oficiálně zavedli 21. února 1940 v době tzv. Protektorátu Čechy a Morava. Název pochopitelně nepřežil své autory a navíc působil určité zeměpisné zmatky, neboť takovýchto "Dobrých Polí" bylo tehdy povícero a někdy se pletly. I na hrůzných červenočerných oznámeních o popravách v období heydrichiády byly oběti z Dobrušky uváděny ve špatném překladu z německého originálu jako obyvatelé "Dobrého Pole".

Dobruška byla již v nejranějších dobách své existence tržním střediskem celé rozsáhlé části Orlických hor a jejich podhůří. Rozsáhlý prostor náměstí sloužil především obchodu a tuto svou funkci si zachoval až po naše časy.

Jako každé pořádné středověké město byla i Dobruška obehnaná hradbami. Zmiňuje se o nich již uváděné Mutinovo narovnání roku 1320 a jejich poslední mizející zbytky zachytil ve svých kresbách malíř a kronikář Alois Beer v 19. století. Nemůžeme si je ovšem představovat jako hradby obepínající středověké hrady, či opevněná královská města. Vhodnější pojmenování tohoto stavitelského výtvaru by asi bylo "městská zeď" (jak je ostatně i v Mutinově listině). V dobách svého vzniku sice zřejmě poskytovala určitou ochranu proti případným lapkovským tlupám, ale rozhodně by nemohla vzdorovat ani tehdejšími vojenskými oddílům. Ostatně nebylo toho ani zapotřebí. Po celou známou historii Dobrušky nebylo město nikdy obléháno, ba ani se o ně nikdy nebojovalo.

Do města vedly čtyři vstupní brány. Směrem k Opočnu (tedy do kraje) vedla brána Krajská (v místech mezi dnešním knihkupectvím U Hoňků a restaurací U Jelena), její protějšek tvořila u dnešní drogerie brána Horská. K Rychnovu nad Kněžnou a Solnici vedla brána Solnická a proti ní stávala brána Vodní (k potoku Brtvě), později zvaná Novoměstská

(před domkem F. VI. Heka). Pátým vchodem do města byla branka, sloužící jako nouzový únik v případě nějakého nebezpečí.

Prostor náměstí je obklopen domy v řadové městské zástavbě. U některých se (i když pečlivě zakrývána řadou pozdějších úprav a přestaveb) dokonce dochovala původní gotická půdorysná dispozice se dvorky v zadním traktu. Určitou zvláštností Dobrušky je, že poměrně nezajímavé fasády tají ve svých útrokách mnohdy dosti dobře dochované barokní, či dokonce renesanční uspořádání prostor. Postupná rehabilitace vnějšího vzhledu domů, která proběhla v posledním desetiletí 20. a v prvním desetiletí 21. století, tak těmto stavbám vrací i jejich původní historický charakter a v neposlední řadě také krásu a půvab.

Při vyprávění o zástavbě historického jádra města bychom neměli pominout ani podzemní prostory. Asi budou zklamáni všichni milovníci romantických legend o tajuplných podzemních chodbách, hustě protkávajících hlubiny pod městem. Nic takového v Dobrušce není, ani nikdy nebylo. Nejrozsáhlejší podzemní prostorou byly pivovarské sklepy, rozkládající se pod bývalým městským pivovarem, který stával až do požáru v roce 1866 mezi radnicí a hostincem U Jelena. Od hostince byly sklepy zazděny asi ve dvacátých letech 20. století a zbytek (pod vlastní budovou bývalého pivovaru) byl zasypán v roce 1962 při přípravě podkladu pro sochu F. L. Věka. Sklepy se nacházejí také pod samotnou budovou radnice. V dobách dávno minulých sloužily jako sklad soli, vína a kořalky. V jednom ze sklepů byla také umístěna městská pokladna. V současné době jsou tyto sklepy již nepřístupné.

Mnohé podzemní prostory se však dochovaly. Jde o sklepení domů, která jsou často vyhloubena do skalního podkladu, mnohdy s vlastními vodními prameny a studánkami. Nejzajímavější (a zřejmě i nejrozsáhlejší) sklepy najdeme pod domem č. 14, kde sloužily jako vězení. Lze předpokládat, že odtud vedla i spojovací podzemní chodba k radnici, kde sídlil hrdební soud.

Architektonickou dominantou náměstí je pyšná budova radnice se zdaleka viditelnou 45 metrů vysokou věží, až do požáru v roce 1806 ozdobenou spolu se zvonící kostela sv. Václava pozlacenou bání. Již čtyři a půl století je základním a nezaměnitelným atributem města Dobrušky. Vyrostla ve druhé polovině 16. století, po prvním známém velkém požáru města v roce 1565. Dobruška, byť požárem značně poničená, prožívala v těch dobách éru největšího rozkvětu v celých svých dějinách. Byla hospodářským střediskem podorlického dominia Trčků z Lípy, kterýžto rytířský a později panský rod se postupně propracovával mezi nejbohatší a nejvlivnější rody českého království. Spolu s Trčky bohatlo i město Dobruška. Proto na spáleništi vyrostly nové domy v renesančním slohu a uprostřed nejkrásnější z nich - radnice - symbol moci a bohatství měšťanů.

Co všechno se v její kamenné paměti za ta čtyři a půl staletí uložilo. Čeho všeho byla němým svědkem. V jejích zdech jednali představitelé městské samosprávy a zasedal zde i hrdební soud. Úřadoval v ní vlastenecký kupec a spisovatel František Vladislav Hek (F. L. Věk) i Václav Kupka, otec světově proslulého malíře Františka Kupky. Pod okny radnice táhly houfy ozbrojených selských rebelů na jaře roku 1628, jakož i vojenské oddíly mnohých válčících stran třicetileté války. Na radnici bylo velení dobušské Národní gardy v revolučním roce 1848. Tiše sledovala příchod německého okupačního oddílu poručíka Kunnerta 15. března 1939, aby šest let poté, 10. května 1945, vítala jednotky Rudé armády pod velením plukovníka Šibalova. Nevítané byly naopak kolony vozidel sovětské okupační armády, které projížděly kolem radnice 22. srpna 1968. Radnice byla také svědkem nakomandovaných i spontánních shromáždění, při nichž se slavily totalitní 1. máje, i svržení tohoto režimu na sklonku roku 1989. Téměř bez výjimky vše, co bylo pro dějiny našeho města důležité, se odehrálo na radnici, nebo v jejím těsném sousedství.

Dnes je svědkem občanských obřadů - svateb a vítání nových občánků. V její obřadní síni jsou představiteli města přijímáni významní hosté z naší vlasti i ze zahraničí. Ve vstupních prostorách před obřadní síní našly své důstojné místo obrazy malíře Františka

Kupky, které maloval na samém začátku své umělecké dráhy. V radniční věži najdou turisté dvě stálé expozice městského muzea: *Hrdelní právo města Dobrušky* a panely věnované dobrušskému malíři a kronikáři 19. století Aloisi Beerovi. Po zdolání stovky schodů je návštěvník odměněn nádhernou vyhlídkou z věžního ochozu, odkud je vidět celé panorama Orlických hor a za jasného počasí i vrcholky Krkonoš.

U východního rohu radnice se nachází stará studna, zakrytá dnes kanalizační deskou. Studna je pravděpodobně stejného stáří jako radnice. Vedle býval v 17. a 18. století ještě protipožární rybníček.

Až do druhé poloviny 16. století však sloužil jako radnice dům čp. 14, stávající před Vodní branou. Dodnes se v jeho interiérech dochovaly původní renesanční dispozice. Rozsáhlá klenutá sklepení byla věžeňskými kobkami a na dvoře se prováděly výslechy s použitím útrpného práva, tedy mučení. Po postavení nové radnice město dům prodalo a ponechalo si jenom šatlavu. V roce 1719 koupilo budovu zpátky a definitivně ji prodalo roku 1746. V roce 1751 byl jejím majitelem šlechtic Johann Reil von Baumgarten. Zeď, uzavírající zadní trakt domu, je zřejmě posledním pozůstatkem hradební zdi, obklopující ve středověku město.

Přes dva domy směrem ke kostelu stával původně hostinec *U Slunce*. Do roku 1579 však dům vlastnil Jiří Podvinský z Leroid, úředník opočenského panství. Ve třicátých letech 20. století byla budova přestavěna a od 23. září 1933 zde sídlila Občanská záložna. Po druhé světové válce v budově působil také okresní sekretariát KSČ a nakonec místní národní výbor. Dnes je zde umístěn městský úřad.

Rozhlédneme-li se dále po frontě domů na straně k Novému Městu nad Metují, upoutá nás na první pohled především dům s číslem popisným 17. Je vyšší než ostatní domy na náměstí, má odlišnou fasádu a význačnější historii. Od sedmdesátých let 18. století jej vlastnila rodina Hekova. Jistě víte, o kom je řeč. Ano, až do roku 1822 zde žil vlastenecký kupec a spisovatel František Vladislav Hek, proslavený v Jiráskově románu pod jménem František Ladislav Věk. Ještě jako vysokoškolský profesor zde byl před první světovou válkou ubytován Tomáš Garrigue Masaryk při své tehdejší návštěvě u rodiny Laichterovy. Počátkem 20. století nechal hoteliér Rýdl dům přestavět a zvýšit o jedno poschodí. Tehdy také ozdobila stavbu nová štuková omítka v moderním secesním slohu. Působení Hekovo připomíná pamětní deska nad hlavním vchodem. V roce 1921 ji osobně odhalil Alois Jirásek. V devadesátých letech 20. století nechala dům zrekonstruovat firma Elman.

Hned vedle najdeme lékárnu. Prvním dobrušským lékárníkem byl Václav Štolovský. Svoji lékárnou otevřel 13. května 1805. Po požáru města roku 1806 koupil jedno ze spálenišť na náměstí a přestavěl dům čp. 18. Jeho lékárnou nesla název *U Zlatého lva*. Štolovský zemřel již v roce 1809 a vdova po něm se provdala za Eustacha Khittla, který vedl lékárnou až do roku 1842. Lékárník Khittl byl vynikající odborník a v letech 1833 - 39 zastával funkci starosty lékárnického grémia v Hradci Králové. Významnou dobrušskou osobností byl i jeho syn Josef Eustach Khittl, který se v letech 1852 - 1861 stal dokonce starostou města.

Rovněž další lékárníci se významně podíleli na politickém, společenském a kulturním dění ve městě. Za všechny uveďme alespoň Josefa Pancíře, působícího v Dobrušce v letech 1876 - 1882. Byl aktivním divadelním ochotníkem a pomáhal Dr. Josefu Kášovi při zpracovávání *Kroniky divadla ochotnického v městě Dobrušce*.

Významně se do dějin dobrušského lékárnictví zapsala rodina Žižkových. PhMr. Eduard Žižka se stal dobrušským lékárníkem 1. června 1882. Spolu s podnikatelem Nemajerem založil v roce 1903 první českou dobrušskou stuhárnu. V letech 1906 - 1913 byl starostou města. V dynastii Žižkových pokračoval jeho syn Bohumír a od roku 1933 mladší syn Eduard. Ten pracoval v lékárně i po jejím znárodnění (28. srpna 1950), a to až do 11. listopadu 1959. Lékárnou *U Zlatého lva* slouží dodnes svému původnímu účelu. Jako prvnímu z domů na náměstí byla budově vrácena její renesančně barokní tvář (v osmdesátých letech

20. století podle projektu ing. Tomáše Nentvicha) a v současné době ji provozuje Mgr. Jan Hendrych.

Na druhé straně sousedí s bývalým Rýdlovým hotelem dům s číslem popisným 16. V něm byla od 1. ledna 1849 zřízena stanice povozní pošty s přípoji do Rychnova nad Kněžnou a Náchoda.

Vedle lékárny je dům čp. 19, kdysi zvaný *U Černého orla*. V rohovém domě čp. 20 je k roku 1789 připomínán řezbář a sochař Martin Bartoš, mj. autor hlavního oltáře kostela sv. Anny v Litomyšli. Pro Dobrušku vytvořil v roce 1809 sochu Nejsvětější Trojice na Novoměstském kopci (v místě zvaném dříve Na Stínadlech podle popraviště, které zde bývalo).

Poněkud stranou od náměstí, v čp. 21, bylo sídlo okresního soudu, který byl v Dobrušce zřízen 27. května 1850. Svoji činnost zahájil 1. července 1851. Od 26. května 1855 byl změněn na smíšený okresní úřad, který však byl vinou nezájmu zdejších měšťanů, zejména právozářníků, 24. června 1858 přeložen do Opočna. Mezi domy čp. 20 a 21 stával pátý vchod do města, tzv. Branka, zbořená v roce 1844.

Přímo u bývalé Krajské (jinak také zvané Opočenské) brány stojí hostinec U Jelena. Za prusko-rakouské války zde byl 25. června 1866 ubytován velitel VI. rakouského armádního sboru podmaršálek Ramming. Velitel dvou pluků sboru, brigádýr arcivévoda Josef, byl téže noci hostem v čp. 10.

Ve frontě domů směrem k Opočnu si povšimněme jinak celkem nenápadné budovy, která je však jako jedna z mála ve městě ozdobena domovním znamením. V domě *U Zlaté růže* se dne 14. listopadu 1843 narodil herec Karel Lier. Vyučil se krejčím a pracoval jako tovaryš v Praze, kde začal hrát divadlo s ochotníky u *Zlatého anděla*. Brzy se rozhodl, že divadlu zasvětit celý svůj život. V roce 1863 odchází hrát do Plzně, poté následuje angažmá v různých divadelních společnostech, 1893 se objevuje ve Vídni. Jeho herecká dráha vrcholí u divadelní společnosti Pavla Švandy ze Semčic a vystupováním v reprezentačním divadle Uranii v Praze. Velice toužil hrát v Národním divadle, jemuž v té době řediteloval jiný dobrušský rodák, František Adolf Šubert. Tento Lierův sen však zůstal nenaplněn, což bývá přičítáno jakýmsi osobním rozporům se Šubertem. Po Lierově smrti (4. října 1909 v Praze) však v jednom z nekrologů vzdal hlubokou poctu jeho hereckému umění právě F. A. Šubert.

Z tohoto domu také pocházel univerzitní profesor, sociolog Miroslav Disman. Narodil se zde 25. července 1925. Profesor Disman přednášel sociologii na fakultě sociálních věd a publicistiky Univerzity Karlovy v Praze. V roce 1968 odjel na pozvání amerických univerzit do USA, kde přednášel mimo jiné v Santa Barbaře a na dalších vysokých školách. Po sovětské okupaci Československa mu byl v podstatě znemožněn návrat do vlasti. Od sedmdesátých let potom přednášel na York University v kanadském Torontu. Jako vědec se zaměřil zejména na problematiku metodiky sociologického výzkumu, kde byl v mnoha směrech průkopníkem nových přístupů. Autorsky se podílel na významné publikaci *Vybrané techniky sociologického výzkumu* (Praha 1969). Četné vědecké studie publikoval v odborných časopisech v USA a v Kanadě. Po roce 1990 se vrátil do vlasti. Univerzita Karlova vydala v roce 1997 jeho významnou studii, kterou nazval *Jak se dělá sociologická znalost*. Zemřel v Praze 22. září 1996.

A ještě jednou událostí se může tento dům pyšnit. Za první republiky zde byly nalezeny sešity s kronikářskými zápisy a kresbami Aloise Beera.

V dnes již zbořeném čísle popisném 27, které stávalo v rohu náměstí vedle budovy spořitelny, býval hostinec *U Černého koně*. Domovní znamení z tohoto domu se dnes nachází na čp. 232 (mezi ulicemi Laichterovou a Na Příčnici), ovšem přelakované bílou barvou. Zde se 6. března 1891 narodil ruský legionář a později i účastník protinacistického odboje generál Josef Petřík, popravený v Berlíně 10. května 1943.

Dům čp. 31 byl v letech 1662 - 1689 v majetku hejtmana opočenského panství Enocha Klementa Vratislavského ze Zvole. V dobách novějších byl jako *Lidový dům* jedním ze středisek kultury ve městě. V období tzv. socialismu však přestal být udržován, postupně chátral a nakonec musel být zbořen. Na jeho místě vyrostla nová stavba, sloužící jako prodejna potravin. Svou podobou se snaží replikovat prvky barokního vzhledu domu.

I Dobruška má svá strašidla. Dům čp. 35 (dnešní Novákovo řeznictví) vlastnil v 17. století rytíř Jan Šmádlo z Rittenštejna, jinak též majitel dvora v Nahořanech. Se svými poddanými zacházel velmi krutě až nelidsky, za což byl podle pověsti potrestán, takže po smrti je zapražen do pluhu a každou noc s ním čert oře pole.

Podívejte se, jakou hrůzu dovedl Šmádlo vzbuzovat ještě po své smrti:

Když Šmádlo umřel, vystrojila mu jeho choť pohřeb, jaký urozenému pánu po právu náležel. Smutečních hostů sjelo se tolik, jako málo kdy. Tam blízko rakve, obklopené četnými hořícími voskovicemi, stálo panstvo, na dvoře tlačily se zástupy obecného lidu ze širokého okolí.

Když nadešla hodina pohřbu, dostavili se i kněží. V nádherných, zlatem a stříbrem vyšitých pluviálech vstoupili do jizby, a když rakev se Šmádlem uzavřena byla těžkým víkem, pokropili ji svícenou vodou, okouřili vonným kadidlem a hlubokým hlasem počali zpívat pohřební žalm: „De profundis clamavi ad te, Domine!“

Ponuré ticho rozložilo se světnici zahalenou v mraky vonícího kadidla a na dvoře hlavy všech přítomných se obnažily a mnohá z nich v těžkém zamyšlení o posledních věcech člověka naklonila se k zemi. Celý dvůr tonul v posvátném mlčení.

Však hrůza! Zpod kůlny ozval se náhle příšerný chechot ne nepodobný koňskému zařehotání. Lidé vyrušení tím ze svých zbožných myšlenek, plni rozhořčení a nevole nad tou pustou smělostí, obrátili se v tu stranu a strnuli úžasem: na oji největšího vozu houpe se Šmádlo, kterého víkem v rakvi přikryli, a směje se všem těm ceremoniím, až hrůzou vlasy vstávají.

Nikdo si nedovedl vysvětlit, co se děje. Někteří z přítomných prchají ze dvora, jiní počnou sebe znamenat křížem, kdosi i jakési mocné zařikání zlých duchů odřikává. Nevím, co pomohlo, ale Šmádlo náhle zmizel. Asi by to všechno lidé pokládali za mámení smyslů, kdyby se nebyl Šmádlo znovu ukázal. Když vynášeli rakev ze dvora, vykláněl se z vikýře a smál se opět tak příšerně, až krev v žilách stydla.

Jiný šlechtický výtečník, Karel Vilitkovský z Vilitkova a na Trnově, držel k roku 1613 hned vedlejší dům čp. 36 (Zelingerova restaurace). Oč hlouběji měl do kapsy, o to více problémů s ním město mělo. Dlužil, na koho se podíval, ale vůči městu a jeho představitelům se choval se značnou dávkou přezíravosti a samolibé nafoukanosti.

Ještě do poloviny 19. století obklopovala náměstí klenutá podloubí, která pokračovala i do Kostelní ulice. Po zhoubném požáru, který v roce 1866 zničil přes 80 domů v centru města, byla podloubí zastavěna, začleněna do půdorysu domů a využita zejména pro obchodní účely. Jejich ukázky se dochovaly pouze ve dvou případech. U již uvedeného domu čp. 14 a u čp. 40, který je také rodným domem Marie Ježkové, manželky Františka Vladislava Heka. V Jiráskově románu ji však hledejme pod jménem Mária Snížková.

Náměstí - to nejsou jenom domy. Odedávna sem patřila také voda a rozličná díla s ní spojená. Již v roce 1609 se z obecních účtů dozvídáme o stavbě kašny. Vedle ní byl v nejstarších dobách před radnicí rybníček. Měšťanům to však zřejmě připadalo málo důstojné, a tak si v roce 1672 nechali opočenským vodákem Václavem Bečvářem vystavět novou kašnu z dubových fošen. Na opravdu reprezentativní kamennou kašnu si město muselo počkat až do roku 1773. Ta však byla 1. července 1907 odstraněna a na téměř celé století se dobrušské náměstí ocitlo bez vodní ozdoby. Až po téměř devadesáti letech, v roce 1994, bylo instalováno pozoruhodné dílo: žulová koule, otáčející se na vodním polštáři. Je výrobkem německé firmy Kusser z Aichy u Pasova a svou velikostí (průměr koule je 90 cm, váha 7 q) jde o raritu,

ojedinělou v celých Čechách. Do provozu byla uvedena dne 5. listopadu 1994 a celé dílo bylo financováno místními podnikateli.

Estetika náměstí je dotvořena kamennými plastikami. Nejstarší, které zároveň tvoří sochařskou dominantu náměstí, je mariánský sloup s postavami sv. Václava, Jana Nepomuckého, Františka Xaverského a Floriána. Autory monumentu jsou královéhradecký sochař rakouského původu Ondřej Decker a vamberecký sochař Jan Melnický, kteří jej vytvořili v letech 1733-36.

První ze soch, kterou Decker vytesával, sv. František Xaverský, byla za nikdy neobjasněných okolností úmyslně poškozena. Šlo pravděpodobně o protikatolický protest, jehož pachatel nebyl nikdy vypátrán. Plastiku Decker zmenšil a přetvořil na sv. Vavřince. Své místo našla v rohu náměstí u dnešní spořitelny. V roce 1887 byla socha přemístěna k potoku Brtva do Pulické ulice. Dnes tam najdeme jen její kopii, zatímco originál je umístěn v lapidáriu na městském úřadu.

Nejmladší plastikou, zdobící náměstí, je postava Jiráskova románového hrdiny F. L. Věka. Vytvořil ji dobrušský rodák, akademický sochař Josef Adámek v roce 1962. Zajímavostí je, že hlava sochy byla modelována podle známé autorky četných písňových textů, Hany Čihákové.

V polovině posledního desetiletí minulého století prošlo náměstí první rozsáhlou rekonstrukcí, při níž byla vytvořena pěší odpočinková zóna a vysázena stromová zeleň. V minulém desetiletí pak došlo k předláždění části náměstí a k dalším úpravám menšího rozsahu. V loňském roce byly instalovány nové pohodlné lavičky lákající kolemjdoucí k posezení. Náměstí se tak stalo středem místního života i turistických návštěvníků města.